T.C.
LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK, SİBER MAĞDURİYET İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Ekin İrem ÇİFÇİ

HEMŞİRELİK ANABİLİM DALI
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
Doç. Dr. Meltem MERİÇ

ANKARA
2025

ONAY

Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Hemşirelik Ana Bilim Dalında
Ekin İrem ÇİFÇİ tarafından hazırlanan
"Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ile Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından YÜKSEK LİSANS tezi olarak OY BİRLİĞİ ile kabul edilmiştir.

İmza
Üye (Jüri Başkanı): Prof. Dr. Fatma ÖZ
Lokman Hekim Üniversitesi

İmza
Üye: Doç. Dr. Meltem MERİÇ
Lokman Hekim Üniversitesi

İmza
Üye: Dr. Hilal ALTUNDAL DURU
Çankırı Karatekin Üniversitesi

Bu tez Lokman Hekim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri tarafından uygun bulunmuştur.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Onayı
…….
Prof. Dr. Belgin NALÇACI
Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Lokman Hekim Üniversitesi'ne verdiğimi bildiririm.

Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

( ) Tezimin/ Raporumun tamamı dünya çapında erişime açılabilir ve bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir. (Bu seçenekte teziniz arama motorlarında indekslenebilecek, daha sonra tezinizin erişim statüsünün değiştirilmesini talep etseniz ve kütüphane bu talebinizi yerine getirse bile, teziniz arama motorlarının önbelleklerinde kalmaya devam edebilecektir.)

( ) Tezimin/ Raporumun ……. tarihine kadar erişime açılmasını ve fotokopi alınmasını istemiyorum (İç kapak, Özet, İçindekiler ve Kaynakça hariç) (Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir, kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisi alınabilir.)

( ) Tezimin/ Raporumun…… tarihine kadar erişime açılmasını istemiyorum ancak kaynak gösterilmek şartıyla bir kısmı veya tamamının fotokopisinin alınmasını onaylıyorum.

( ) Serbest Seçenek/ Yazarın Seçimi

…./…./….

İmza

Ekin İrem ÇİFÇİ

ETİK BEYAN

LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu belge ile tezdeki bütün bilgilerin akademik kurallara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak toplanıp sunulduğunu beyan ederim. Bu kural ve ilkelerin gereği olarak, tez çalışmamda bana ait olmayan tüm veri, düşünce ve sonuçları bilimsel etik kurallar gözeterek ifade ettiğimi ve kaynağını gösterdiğimi ayrıca beyan ederim (...../...../.....).

Ekin İrem ÇİFÇİ

İmza:

ÖZET

Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ile Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeylerinin incelenmesi ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemini 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz döneminde Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde eğitimine devam eden çalışmaya katılmayı kabul eden 295 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Kişisel Bilgi Formu, Siber Zorbalık Ölçeği (SZÖ) ve Siber Mağduriyet Ölçeği (SMÖ) ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİOÖ) kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler SPSS Version 22.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin ölçek düzeylerini belirleyen boyutlar arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon analizleri ile incelenmiştir. Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek düzeylerindeki farklılaşmaların incelenmesinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (Anova) ve post hoc analizlerinden faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda ölçek toplam puan ortalamaları PİOÖ 43,51±7,49, SMÖ 1,23±0,34, SZÖ 1,09±0,21 olarak belirlenmiştir. Araştırmada psikolojik iyi oluş ile siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti arasında negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Siber mağduriyet düzeyi ile tüm mağduriyet ve zorbalık alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Sonuç olarak**,** siber ortamda sosyal dışlanmaya uğrayan öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarının azaldığı, siber mağduriyet arttıkça farklı türde mağduriyetlere de maruz kalma riskinin yükseldiği ve zorbalığın çok yönlü olup birden fazla türde yaşanabileceği görülmüştür. Bu nedenle, üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşunu desteklemek amacıyla siber zorbalık ve mağduriyeti önlemeye yönelik farkındalık eğitimleri düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik İyi Oluş, Siber Mağduriyet, Siber Zorbalık, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

Examining the Relationship Between Cyberbullying, Cyber Victimization and Psychological Well-Being Levels Among University Students

The purpose of this research is to examine the cyberbullying, cyber victimization and psychological well-being levels of university students and to reveal the relationship between them. The study sample consisted of 295 students studying at Lokman Hekim University Faculty of Health Sciences during the fall semester of the 2024-2025 academic year and who agreed to participate in the study. The data collection tools in the study were the Personal Information Form, Cyberbullying Scale (CBS), Cyber Victimization Scale (CVS), and Psychological Well-Being Scale (PWBS). The data used in the study were analyzed using the SPSS Version 22.0 package program. The relationships between the dimensions determining the students' scale levels were examined using Pearson correlation analyses. Independent samples t-test, one-way analysis of variance (ANOVA), and post-hoc analyses were used to examine the differences in scale levels according to the students' descriptive characteristics. The total scale mean scores for PWBS were 43.51±7.49, for CVS 1.23±0.34, and for CBS 1.09±0.21. A negative and statistically significant relationship was found between psychological well-being and exposure to social exclusion in cyberspace. A positive and significant relationship was found between the level of cyber victimization and all sub-dimensions of victimization and bullying. Consequently, it was observed that the psychological well-being of students experiencing social exclusion in cyberspace decreased. As cyber victimization increases, the risk of exposure to different types of victimization also increases. Bullying is multifaceted and can manifest in multiple ways. Therefore, awareness training aimed at preventing cyberbullying and victimization is recommended to support the psychological well-being of university students.

Keywords: Cyberbullying, Cyber Victimization, Psychological Well-Being, University Students.

TEŞEKKÜR

Tez çalışmam süresince her zaman yanımda olan, bilgi ve deneyimiyle bana rehberlik eden, sabrıyla ve desteğiyle beni motive eden, yönlendirmeleri ve yapıcı eleştirileri ile bu çalışmanın şekillenmesinde büyük emeği olan, bir akademisyen olarak örnek aldığım, değerli danışmanım Doç. Dr. Meltem MERİÇ'e,

Sürecin her anında desteklerini hissettiren, kıymetli katkılarıyla bana yol gösteren değerli hocam Prof. Dr. Fatma ÖZ'e,

Hayatımın her döneminde destekleriyle güç kaynağım olan, sevgileriyle yolumu aydınlatan kıymetli babam Şahin ÇİFÇİ ve annem Nuray ÇİFÇİ'ye,

Çalışmam süresince varlıklarıyla bana moral kaynağı olan sevgili kardeşlerim Beril ve Doruk ÇİFÇİ'ye

Eğitim hayatıma yaptıkları büyük katkı ve verdikleri sevgiyle daima yanımda olan, saygıdeğer dedem Haydar ÇİFÇİ ve babaannem Leyli ÇİFÇİ'ye teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ONAY i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI ii
ETİK BEYAN iii
ÖZET iv
ABSTRACT v
TEŞEKKÜR vi
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ xiii
KISALTMALAR LİSTESİ xiv
1. GİRİŞ 1
2. GENEL BİLGİLER 4
2.1. Sosyal Medya ve İnternet Kullanımı 4
2.2. Siber Zorbalık 6
2.3. Siber Mağduriyet 9
2.4. Psikolojik İyi Oluş 13
2.5. Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ve Psikolojik İyi Oluş İlişkisinde Psikiyatri Hemşireliğinin Rolü 15
3. GEREÇ VE YÖNTEM 18
3.1. Araştırmanın Türü 18
3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman 18
3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi 18
3.4. Araştırmanın Bağımlı ve Bağımsız Değişkenleri 18
3.5. Veri Toplama Araçları 19
3.5.1. Kişisel Bilgi Formu 19
3.5.2. Üniversite Öğrencileri için Siber Mağduriyet ve Zorbalık Ölçeği 19
3.5.3. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği 20
3.6. Araştırmanın Uygulanması 20
3.7. Verilerin Analizi 20
3.8. Araştırmanın Etik Boyutu 21
4. BULGULAR 22
5. TARTIŞMA 52

5.1. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması 52
5.2. Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması 55
5.3. Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması 58
5.4. Psikolojik İyi Oluş, Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalık Puan Ortalamalarının Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması 63
6. SONUÇLAR 66
9. EKLER 84
Ek-1: Kişisel Bilgi Formu 84
Ek-2: Üniversite Öğrencileri için Siber Zorbalık Ölçeği 87
Ek-3: Üniversite Öğrencileri için Siber Mağduriyet Ölçeği 88
Ek-4: Psikolojik İyi Oluş Ölçeği 89
Ek-5: Etik Kurul Onayı 90
Ek-6: Anket Araştırmaları İçin Aydınlatılmış Onam Formu 91
Ek-7: Araştırma Amaçlı Çalışma İçin Aydınlatılmış Onam Formu 92
Ek-8: Ölçek İzinleri 93
Ek-9: Orjinallik Raporu 94
Ek-10: Özgeçmiş 101

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 4.1. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özellikleri 22
Tablo 4.2. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımı ile İlgili Tanıtıcı Özellikleri 23
Tablo 4.3. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Oluş ile İlgili Tanıtıcı Özellikleri 24
Tablo 4.4. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Toplam Puan Ortalamaları 24
Tablo 4.5. Üniversite Öğrencilerinin Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları .. 25
Tablo 4.6. Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları 26
Tablo 4.7. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları 27
Tablo 4.8. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları 28
Tablo 4.9. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumu ile ilgili Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları 29
Tablo 4.10. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları 30
Tablo 4.11. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları 34
Tablo 4.12. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumuna Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları 38
Tablo 4.13. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları 40
Tablo 4.14. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları 44
Tablo 4.15. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumuna Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Puan Ortalamaları 48
Tablo 4.16. Psikolojik İyi Oluş, Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalık Puanları Arasında Korelasyon Analizi 50

KISALTMALAR LİSTESİ

ASM	Anonim Siber Mağduriyet
ASZ	Anonim Siber Zorbalık
CSM	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet
CSZ	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık
DSÖ	Dünya Sağlık Örgütü
GSM	Genel Siber Mağduriyet
GSZ	Genel Siber Zorbalık
İFM	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti
İFZ	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı
PİOÖ	Psikolojik İyi Oluş Ölçeği
SDM	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti
SDZ	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı
SMÖ	Siber Mağduriyet Ölçeği
SSM	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti
SSZ	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
SZÖ	Siber Zorbalık Ölçeği
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YGM	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti
YGZ	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı

1. GİRİŞ

Teknolojinin ilerlemesi ve internet kullanımının yaygınlaşmasıyla bireylerin birbirine ulaşması ve iletişim kurmaları kolaylaşmıştır. Günümüzün en çok tercih edilen iletişim araçlarından birisi sosyal ağlardır. (Tutgun Ünal ve Deniz, 2020). Mobil cihazlar, iletişim, bilgi edinme, eğlence ve yaratıcılık gibi alanlarda sunduğu çeşitli olanaklarla günlük yaşamın dijitalleşmesine katkı sağlamış ve özellikle gençler açısından vazgeçilmez bir ihtiyaç hâline gelmiştir (Ekinci ve Yıldırım, 2020). Bilişim teknolojilerinin kullanımının artmasının hayatımıza sağladığı olumlu yanlarının yanı sıra beraberinde birçok olumsuz durumu da getirmektedir (Eroğlu ve Güler, 2015). Bu etkilerden birisi olan siber zorbalık, dijital platformlar aracılığıyla bir bireyi hedef alarak tekrarlayan, kasıtlı ve zarar verici davranışlarda bulunma eylemi olarak tanımlanır. Bu tür zorbalık, sosyal medya, mesajlaşma uygulamaları, e-posta ve diğer çevrimiçi platformlar üzerinden gerçekleşebilir. Siber zorbalığın yaygınlaşması, özellikle yoğun internet kullanımı ve sosyal medyada aktif olma eğilimleri nedeniyle üniversite öğrencileri gibi genç yetişkinler arasında önemli bir endişe kaynağı haline gelmektedir (Aslan ve Doğan, 2017; Barlett ve Chamberlin, 2017). Siber mağduriyet ise, siber zorbalık eylemlerine maruz kalan bireylerin yaşadığı olumsuz deneyimleri ifade eder (Arıcak ve ark., 2012). Bu mağduriyet, bireylerin psikolojik, sosyal ve akademik yaşamlarını derinden etkileyebilir. Özellikle üniversite öğrencileri arasında, siber mağduriyetin yüksek düzeyde stres, kaygı ve depresyon gibi psikolojik sorunlara yol açabileceği gözlemlenmiştir (Fırat ve Ayran, 2016). Bu mağduriyetin etkileri, bireylerin güven duygusunu sarsarak sosyal ilişkilerinde ve akademik performanslarında olumsuz sonuçlar doğurabilir. Sosyal iletişim kuramama, arkadaş çevresine uyum sağlayamama ve ilişkilerde yaşanan sorunlar, bireylerin öz saygısında ve benlik algısında azalmaya neden olmakta; bunun sonucunda dışlanmışlık, çaresizlik ve korku gibi duygular ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte, siber zorbalığa maruz kalan kişilerde mutsuzluk, öfke, üzüntü, depresyon, anksiyete, aile ve arkadaş ilişkilerinde bozulma, savunmasızlık ve hayal kırıklığı gibi çeşitli psikolojik problemler gözlemlenmektedir (Patchin ve Hinduja, 2006). Bu bağlamda, siber zorbalığın bireyde yarattığı olumsuz duygular kişinin ruh sağlığını ve psikolojik iyi oluşunu ciddi şekilde tehdit etmektedir.

Psikolojik iyi oluş, bireyin hayat endişesi ile bireysel ve sosyal ilgileri arasında denge kurmak için çabalayacak gücünün olması anlamına gelmektedir (Karaçam ve Pulur, 2016).

Sezer (2013), psikolojik iyi oluş üzerinde etkili faktörleri incelediği çalışmada, bireylerin internet kullanım süresi arttıkça psikolojik iyi oluşlarının olumsuz yönde etkilendiği belirlenmiştir. Gün içinde sosyal paylaşım sitelerini yoğun şekilde kullanan kişilerin çevreleriyle sağlıklı iletişim kurmakta zorlandıkları saptanmıştır. Ancak internetin makul düzeyde kullanılması, bireylerin çevresiyle daha olumlu ilişkiler kurmasına, kendi sınırlarını fark etmesine ve kendilik algılarını güçlendirmesine olumlu katkı sağlamaktadır (Sezer, 2013). Baş ve arkadaşları (2016), gerçekleştirdiği çalışmada üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşun internetin aşırı kullanımını anlamlı şekilde yordadığını ortaya koymuştur. Psikolojik işlevselliği düşük olan, yaşamını anlamlı bulmayan, kendini yetersiz hisseden ve geleceğe yönelik olumlu beklentileri olmayan üniversite öğrencilerinin interneti daha fazla kullanma eğiliminde oldukları saptanmıştır (Baş ve ark., 2016). Przybylski ve Bowes (2017), tarafından, İngiltere'de siber zorbalık ve ergenlerin refahı üzerine yapılan araştırma sonucunda daha düşük iyi oluşa sahip olanların, siber zorbalığa daha yatkın olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Przybylski ve Bowes, 2017). Üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, sosyal medya uygulamalarında kendini bir başkası gibi tanıtma durumu ve günlük sosyal ağlarda geçirilen süre değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılık gösterdiği saptanmıştır (Gönenç, 2018). Siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişki karmaşık ve çok yönlüdür. Siber zorbalık eylemleri, mağdurun psikolojik iyi oluşunu olumsuz etkileyebilirken, düşük psikolojik iyi oluş düzeyine sahip bireyler de siber zorbalığa daha yatkın olabilirler. Tüm bunlar değerlendirildiğinde üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin değerlendirilmesinin, öğrencilerin ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi anlamında çözüm önerilerinin ortaya konulması açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı; üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeylerinin incelenmesi ve aralarındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu doğrultuda araştırma soruları şu şekildedir: Üniversite öğrencilerinin;

- Siber zorbalık düzeyi nedir?
- Siber mağduriyet düzeyi nedir?
- Psikolojik iyi oluş düzeyi nedir?
- Siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş düzeyleri sosyodemografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?
- Siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Sosyal Medya ve İnternet Kullanımı

İnternet, son yıllarda hayatımızın en önemli parçalarından birisi haline gelmiştir. Çevrimiçi ortamlar, bilgi edinme, eğlenceli içeriklere erişim, sosyalleşme ve iletişim amacıyla kolaylıklar sağladığı için insanlar tarafından çoğunlukla kullanılmaktadır (Kim ve ark., 2017). Her yaş grubunda teknoloji ve internet kullanımı her geçen gün artmaktadır (Kowalski ve ark., 2019). İnternetin günlük yaşamın her alanında kullanımının artması, internete erişim ve internet kullanımını daha yaygın hâle getirmiştir. Günümüz iletişim teknolojileri arasında internet, en hızlı gelişme gösteren teknolojilerin başında gelmektedir (Darı, 2017; Fırat ve Özdamar, 2015). Günümüz iletişim teknolojileri arasında en hızlı gelişen araçlardan biri internettir. Dijital 2024 Global Overview raporuna göre, dünya genelinde aktif sosyal medya kullanıcı sayısı 5,04 milyara ulaşmıştır (Kemp, 2024). Bu, küresel nüfusun önemli bir kısmının sosyal medyada yer aldığını göstermektedir. Dijital 2023 raporuna kıyasla kullanıcı sayısında %5,6'lık bir artış gerçekleşmiş; 2023 yılı boyunca 266 milyon kişi sosyal medyayı ilk kez kullanmaya başlamıştır. Bu da dünya genelinde saniyede ortalama 8,4 yeni kullanıcının sosyal medyaya katıldığı anlamına gelmektedir fakat açılan her yeni hesap yeni bir kişiyi temsil etmemektedir, bir kişi birden çok hesap açabilmektedir (Kemp, 2023). Dijital 2024 Global Overview raporuna göre; Sosyal medya kullanıcılarının günlük ortalama 2 saat 23 dakika sosyal medya platformlarında vakit geçirdiği rapor edilmiştir. Türkiye'de ise bu süre, ortalamanın üzerinde olup 2 saat 44 dakika ile dünya genelinde 14. sırada yer almaktadır. 2024 verilerine göre, internet kullanım süresi yaş gruplarına göre incelendiğinde, en yoğun kullanımın 16-24 yaş aralığındaki bireylerde görüldüğü tespit edilmiştir (Kemp, 2024). Erol ve Hassan (2014), yapmış olduğu çalışmada, elde edilen bulgular ışığında üniversite çağındaki gençlerin sosyal medya kullanımının genellikle fotoğraf, video paylaşılan ve izlenebilen sitelerde yoğunlaştığı görülmektedir (Erol ve Hassan, 2014). Baş ve arkadaşları (2023) yapmış olduğu çalışmada, Türkiye'de 18-29 yaş arasındaki gençlerin en çok kullandığı platformun İnstagram olduğu, İnstagram'dan sonra en çok kullanılan sosyal medya platformlarının sırasıyla, Youtube ve Twitter olduğu ortaya konmuştur (Baş ve ark., 2023). Armağan (2013), gençler üzerine yaptığı çalışmada katılımcıların %96,8' inin

sosyal medyayı kullandıkları ve %71'inin sosyal medya sitelerinde günde 1-5 saat aralığında zaman geçirdikleri belirlenmiştir. Armağan (2013), gençlerin sosyal medyayı, bilgi edinme, araştırma yapma, düşünceleri paylaşma, yorum yapma, ilişkileri kontrol etme, duygusal ihtiyaçları karşılamak, sohbet etmek, eğlenmek, oyun oynamak ve müzik dinlemek gibi çeşitli amaçlarla kullanıldığı tespit edilmiştir (Armağan, 2013). Bu teknolojiler, haberlere hızlı ve kolay erişim sağlama, zaman ve mekân engellerini aşarak iletişim imkânı sağlama ve günlük yaşamı kolaylaştırma gibi avantajların yanı sıra bazı olumsuz etkiler de taşımaktadır (Çömlekçi ve Başol, 2019). Gençler kimlik arayışı döneminde, kendilerinde memnun olmadıkları bazı özelliklere sahip olabilmektedir, bu durumla baş etmek için istedikleri kimlikle oluşturdukları sahte sosyal medya hesapları açmaktadırlar, bu durum kimlik gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Mevcut durum aynı zamanda sosyal medyanın güvenilirliği konusunu da gündeme getirmektedir (Şener, 2021). Kişisel mahremiyetin tehlikeye girmesi, bilgi kirliliği nedeniyle faydalı bilgileri ayırt etmenin güçleşmesi ve manipülatif ya da yanlış haberlerin hızla yayılması gibi olumsuz etkilerin yanı sıra, sosyal medya bağımlılığı ve bunun sonucu olarak toplumsal hayattan uzaklaşan yaşam biçimleri günümüzde önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır (Çömlekçi ve Başol, 2019). Olumsuz yönlerinden bir diğeri de internette aşırı zaman geçirilmesi, bilişim teknolojileri kullanılarak yapılan çevrimiçi iletişimde siber zorbalık olarak bilinen zorbalık türünün ortaya çıkmasına yol açmıştır (Özdemir ve Akar, 2011).

Literatür incelendiğinde, Tutgun Ünal ve Deniz (2020)' in, X, Y, Z ve Baby Boomer kuşaklarından oluşan 516 katılımcı üzerinde yaptığı bir araştırmada, Y kuşağının sosyal medya kullanımında Baby Boomer ve Z kuşaklarına kıyasla kendilerini daha yetkin hissettikleri ve Z kuşağına göre sosyal medya kullanımını sürekli hale getirdikleri ortaya konmuştur (Tutgun Ünal ve Deniz, 2020). Özerbaş ve Kyzy (2024), 923 üniversite öğrencisi ile yaptıkları çalışmada öğrencilerin %52'sinin gün içerisinde 4-6 saat sosyal medyada zaman geçirdikleri belirlenmiştir (Özerbaş ve Kyzy, 2024). Çömlekçi ve Başol (2019), yaşları 18-28 arasında değişen 763 öğrenci ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin günde 1 ile 15 saat arasında sosyal medyada vakit geçirdikleri ve günde ortalama 4 saat 16 dakika sosyal medya kullandıkları görülmüştür. En fazla kullanılan sosyal medya uygulamaları incelendiğinde; kullanım sırayla Instagram, Youtube, Twitter, Facebook gibi sosyal medya uygulamaları kullandıkları

görülmüştür. Sosyal medyanın en çok eğlence, iletişim ve güncel gelişmeleri takip etmek için kullanıldığı; en az ise kişilere ulaşma, kişisel sunum yapma, bilgi paylaşımı ve insanları daha iyi tanıma amaçlarıyla tercih edildiği belirlenmiştir (Çömlekçi ve Başol, 2019).

Güler ve arkadaşları (2019), Çukurova Üniversitesi'nde öğrenim gören 300 öğrenci ile ''Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılığı Üzerine Bir Araştırma'' adlı çalışmada çoğunluğu 18-22 yaş arasında olan öğrencilerin sahip oldukları sosyal medya hesap sayıları incelendiğinde yarıdan fazlasının birden çok sosyal medya hesabına sahip olduğu, 4 - 6 yıl arası sosyal medyayı kullanmakta oldukları ve gün içerisinde 1-3 saat sosyal medya uygulamalarında zaman geçirdikleri, bulgusuna ulaşılmıştır (Güler ve ark., 2019). Demircan ve arkadaşları (2022), üniversitede öğrenim gören 210 öğrencinin katılımıyla yapılan araştırmada, sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık durumları çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve bu iki olgu arasında pozitif bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, öğrenciler arasında sosyal medya bağımlılığının ve siber zorbalık vakalarının bulunduğu, sosyal medya bağımlılığı arttıkça siber zorbalık davranışlarının da yükseldiği tespit edilmiştir (Demircan ve ark., 2022)

2.2. Siber Zorbalık

Türk Dil Kurumu (2025) sözlüğüne göre zorba kavramı, ''Gücüne güvenerek hükmü altında bulunanlara söz hakkı ve davranış özgürlüğü tanımayan (kimse); kefenci, müstebit, mütegallibe, despot, diktatör'' ifadeleriyle açıklanmaktadır. Zorbalık (kaba güç) ise, ''Zorbaca davranışta bulunma; mütegallibelik, müstebitlik, ifadeleriyle açıklanmaktadır (Türk Dil Kurumu, 2025). Zorbalık, en kısa haliyle, incitme niyeti ile saldırı olarak ifade edilebilir. Zorba davranış, mağdurda acı ve üzüntüye yol açar ve bu kişinin zorbaya karşı koymasını zorlaştırmaktadır (Çınkır ve Kepenkçi, 2003). Olweus (1993) zorbalığı üç temel kritere dayandırmıştır:

1. Niyet: Zorbalık yapan bireyin bilinçli olarak mağdura zarar verme amacı taşıması.
2. Süreklilik: Zorbalığın tek seferlik bir olaydan ziyade sürekli tekrar eden bir süreç olması.
3. Güç Dengesizliği: Zorba ile mağdur arasında fiziksel, psikolojik veya sosyal açıdan güç dengesizliği bulunması.

Siber zorbalık, geleneksel zorbalığa benzer şekilde tekrar eden, kasıtlı ve psikolojik şiddet içeren bir davranış biçimidir (Aksaray, 2011). Kurban, zorba ve seyirciler gibi rolleri geleneksel zorbalıkla benzerlik gösterir (Willard, 2007). Kurbanlar genellikle zayıf, genç, tecrübesiz bireyler veya kız çocukları olabilir (Acar, 2024). Zorbalığın amacı karşısındakini incitmek, şaka yapmak, intikam almak veya teknolojik gücünü sergilemektir (Aksaray, 2011). Siber zorbalık ilk ortaya çıktığında, araştırmacılar bunun geleneksel zorbalık türlerine benzer olduğunu düşünmüştür. Ancak yapılan betimsel çalışmalar, siber zorbalığın fiziksel, sözel ve ilişkisel zorbalıktan tamamen farklı bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur (Wang ve ark., 2010). Geleneksel zorbalıktan farklı olarak, siber zorbalıkta mekân ve zaman sınırlaması bulunmaz, fiziksel güç kullanımı gerektirmez, hedef kişiye kolayca ulaşılabilir ve etkisi oldukça güçlüdür. Ayrıca iletişim teknolojileri sayesinde mağduru baskılayabilir (Yaman ve Sönmez, 2015).

Siber zorbalık farklı biçimlerde olabilir. Elektronik mesajların kaba bir dille kullanıldığı çevrimiçi kavgalar; tekrar eden kötü, kaba ve aşağılayıcı mesajlar göndermek, birini internette "aşağılamak" ve bir kişinin itibarına veya arkadaşlıklarına zarar verecek şekilde onun hakkında söylentiler çıkarmak ve yayınlamak gibi örnekler verilebilir (Parmar ve ark., 2024). Siber zorbalık sınıflamaları arasından en çok bilinen sınıflamalardan biri Willard (2007)'a aittir. Bu sınıflamada, siber zorbalık yedi farklı kategoriye ayrılmıştır: parlama (flaming), ısrarlı siber takip (cyberstalking), taciz (harassment), karalama (denigration), dışlama (exclusion), ifşa ve düzenbazlık (outing ve trickery) ve başkasının kimliğine bürünme (impersonation) (Baştürk Akça ve Sayımer, 2017).

Parlama (Flaming): Taraflar arasında kısa süreli gerçekleşen, genellikle kırıcı, saldırgan ve kaba bir dilin kullanıldığı tartışmalardır. Bu tür tartışmalarda hakaretler ve tehditler yer alabilir. Parlamalar çoğunlukla tartışma grupları, sohbet odaları veya çevrimiçi oyunlar gibi platformlarda yaşanır. Olaya şahit olan kişiler bazen tartışmayı alevlendirebilir, bazen de sakinleştirmeye çalışabilir (Baştürk ve Sayımer, 2017).

Taciz (Harassment): Bireye yönelik saldırgan mesajların devamlı olarak gönderilmesidir. Taciz edici mesajlar genellikle e-posta ya da anlık mesaj olarak gerçekleştirilmeklidir (Willard, 2007).

Karalama (Denigration): Hedef olarak seçilmiş kişiye yönelik zararlı, gerçek dışı ve sözlerin paylaşılmasıdır. Paylaşılan bu sözler mağdurun sosyal çevresiyle olan ilişkilerini bozmayı hedefler. Karalamada hedefteki kişi mesajların doğrudan alıcısı değildir (Willard, 2007).

Başkasının kimliğine bürünme (Impersonation): Siber zorbanın, mağdurun kimliğine bürünerek onu kötü gösterecek ya da sosyal ilişkilerini olumsuz etkileyebilecek içerikler paylaşmasıdır (Baştürk Akça ve Sayımer, 2017).

İfşa ve Düzenbazlık (Outing and Trickery): İfşa, kişisel bilgilerin, sırların ya da görüntülerin özellikle mahrem ve mahcup edici nitelikte olanların, herkese açık şekilde sosyal medya platformlarında yayınlaması ya da başkaları ile paylaşılmasını ifade eder. Bu durumun en çok rastlanan örneği ise sadece paylaşılan kişide kalması gereken özel bilgilerin, siber zorba tarafından izinsiz olarak başka kişilerle paylaşmasıdır. Örneğin ilişki süresince paylaşılan cinsel cinsel içerikli görüntüler, ilişkinin bitmesiyle birlikte ifşa edilebilmektedir (Baştürk ve Sayımer, 2017).

Dışlama (Exclusion): Dışlama, dijital ortamdaki bir grubun kişinin bilinçli olarak gruptan çıkarılmasıyla gerçekleşir (Willard, 2007).

Israrlı Siber Takip (Cyberstalking): Hedef seçilmiş bir kişiye zarar vermeyi hedefleyen, saldırgan, mağduru korkutan ve rahatsız eden mesajların sürekli olarak gönderilmesidir (Baştürk ve Sayımer, 2017).

Siber zorbalığın etkileri psikolojik, akademik ve sosyal boyutlarda incelenebilir:

-Psikolojik Etkiler: Depresyon, anksiyete, düşük özsaygı ve travma sonrası stres bozukluğu (PTSD) gibi sorunlara yol açabilir.

-Akademik Etkiler: Araştırmalar, siber zorbalığa maruz kalan üniversite öğrencilerinin akademik başarılarında düşüş yaşadığını göstermektedir.

-Sosyal Etkiler: Mağdurlar, sosyal izolasyon yaşayarak çevreleriyle olan ilişkilerini koparabilirler (Aksaray, 2011).

Siber zorbalık yapan bireyler genellikle anonimlikten güç alarak hareket eden, geleneksel zorbalık geçmişi olan ve empati eksikliği gösteren kişilerdir (Kaya ve Önder, 2022). İletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ve bazı bireylerin bu teknolojileri kötü niyetle kullanması sonucunda, geleneksel zorbalık yerini siber zorbalığa bırakmış ve mağdurlar siber mobbing uygulamaları sonucunda, siber mağduriyetler yaşamaya başlamıştır (Polat ve Bayraktar, 2016).

Uluçay ve Melek (2017) yaptığı araştırmada, Türkiye'deki okullarda siber zorbalık alanında yapılan çalışmalarda 2016 yılından sonra keskin bir artış olduğu, makalelerin önemli bir kısmının lise öğrencilerini kapsadığı görülmektedir. Yapılan çalışmalarda siber zorbalık kavramının mağduriyet, toplumsal kaygı, depresyon, anksiyete, başa çıkma davranışı, saldırganlık davranışı, özyeterlik ve empati ile ilişkisi araştırılmıştır (Uluçay ve Melek 2017). Topçu ve Tanrıkulu'nun (2017) incelemesine göre, siber zorbalığı önleme ve müdahaleye yönelik üç farklı program öne çıkmaktadır. Nedim Bal ve Kahraman'ın (2015) geliştirdiği "Siber Zorbalığa Karşı Duyarlılık Geliştirme Grup Psiko-eğitim Programı" üstün yetenekli öğrencilere farkındalık kazandırarak korunma becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Peker'in (2013) ergenlere yönelik "İnsani Değerler Yönelimli Psiko-eğitim Programı" temel insani değerleri öğretmeyi hedefleyerek siber zorbalık ve problemli internet kullanımını azaltmayı hedeflerken, Tanrıkulu'nun (2013) "Gerçeklik Terapisi Yönelimli Müdahale Programı" ise bireylerin davranış ve seçimleri arasındaki ilişkiyi fark etmelerini sağlayarak siber zorbalık davranışlarını azaltmayı hedeflemektedir. Bu müdahaleler, dijital ortamda mağduriyet yaşayan bireylerin duygusal, sosyal ve psikolojik etkilerle baş etmesine katkı sunmaktadır. Yapılan araştırmalar, siber zorbalığa uğrayan bireylerin yalnızlık düzeylerinin yükseldiğini, sosyal destek algılarının zayıfladığını ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin anlamlı şekilde düştüğünü göstermektedir (Abudusufuer ve ark., 2022; Mutlu ve ark., 2023).

2.3. Siber Mağduriyet

Siber mağduriyet, birey ya da grubun çevrimiçi ortamda rahatsız edilmesi ve bunun sonucunda maddi ya da manevi zarar görerek mağdur durumuna gelmesi olarak tanımlanır (Arıcak ve ark., 2012). Siber zorbalık sonucunda mahremiyet ihlali, kişisel verilerin istismarı, kişilerin özel alanına ve iletişim alanına girilmek sureti ile yapılmış etik dışı davranışlarla karşılaşılması durumu olarak adlandırılmaktadır (Çiftçi, 2018). Bireylerde sosyal iletişim kurmakta zorlanmaya, arkadaş ortamına uyumda zorlanmaya, arkadaşlık problemlerine sebep olmakta, kişinin öz saygısını ve benlik algısını azalttığı, dışlanmışlık, çaresizlik ve korku gibi duyguları yaşadıkları gözlenmiştir. Ayrıca siber zorbalığa maruz kalan kişilerin öz saygı ve benlik algısının zayıfladığı, dışlanmışlık, çaresizlik ve korku gibi duyguların yaşandığı görülmüştür.

Ayrıca, siber zorbalığa uğrayan bireylerde mutsuzluk, öfke, üzüntü, kızgınlık, depresyon, anksiyete, aile ve arkadaş ilişkilerinde problemler, savunmasızlık ve hayal kırıklığı gibi çeşitli psikolojik sorunlar da ortaya çıkabilmektedir (Hinduja ve Patchin, 2006). Bu süreç, bireyin kendine olan güvenini kaybetmesine ve ciddi psikolojik rahatsızlıklar yaşamasına neden olabilmektedir. Özellikle gençler ve ergenler, kimlik gelişim süreçlerinde oldukları için siber zorbalığın etkilerine karşı daha savunmasızdırlar ve bu durum onların ruh sağlığını kalıcı olarak etkileyebilmektedir (Ağırkaya ve Erdem, 2023). Araştırmalar, özellikle üniversite öğrencilerinin dijital zorbalığa en sık maruz kalan gruplardan biri olduğunu göstermektedir (Acar, 2024). Üniversite öğrencileri, akademik ve sosyal yaşamlarında aktif bir dijital varlığa sahip oldukları için siber zorbalığa karşı daha fazla risk altındadırlar. Siber zorbalık, akademik başarılarını düşürebilir, sosyal ilişkilerini zayıflatabilir ve genel yaşam memnuniyetlerini olumsuz etkileyebilir (Şahin ve Demirkıran, 2023). Siber mağduriyetin başlıca etkileri şunlardır:

-Özsaygı Kaybı ve Depresyon: Mağdurlar, sürekli zorbalığa maruz kaldıklarında kendilerine duydukları güveni yitirebilirler.

-Kendine Zarar Verme veya İntihar Eğilimleri: Ağır zorbalık vakalarında, mağdurlar kendine zarar verme veya intiharı düşünme gibi tehlikeli eğilimler gösterebilir.

-Çevrimiçi Güven Kaybı ve Sosyal İzolasyon: Zorbalık mağdurları dijital ortamlarda güvensizlik hissedebilir, sosyal ilişkilerini kısıtlayabilir ve internet kullanımından kaçınabilirler.

Siber mağduriyet, bireyin siber zorbalık nedeniyle psikolojik, sosyal ve akademik olarak zarar görmesi anlamına gelmektedir. Teknolojinin yaygınlaşmasıyla birlikte dijital platformlarda maruz kalınan mağduriyet türleri artmış ve bu durum bireylerin psikolojik iyi oluşlarını ciddi şekilde tehdit etmeye başlamıştır (Şahin ve Demirkıran, 2023). Siber mağduriyetin bireyler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için farkındalık yaratmak, hukuki düzenlemeleri güçlendirmek ve siber zorbalıkla mücadelede etkin stratejiler geliştirmek önemlidir. Bu noktada, eğitim kurumları ve aileler bireylere dijital okuryazarlık kazandırarak siber zorbalık konusunda bilinçlenmelerine yardımcı olmalı, psikolojik destek mekanizmaları güçlendirilerek mağdurların yaşadığı travmaların etkileri azaltılmalıdır. Ayrıca, sosyal medya platformları ve dijital hizmet sağlayıcıları, siber zorbalığı önlemeye yönelik daha sıkı

güvenlik politikaları geliştirmeli ve mağdurların haklarını koruyacak önlemleri artırmalıdır (Ağırkaya ve Erdem, 2023).

Siber mağduriyet üzerine yapılan araştırmaların önemli bir kısmı, lise ve üniversite öğrencileri gibi genç bireyler üzerinde yoğunlaşmıştır. Bu yaş grubu, hem dijital araçları yoğun olarak kullanmakta hem de sosyal ilişkilerinde duygusal olarak daha hassas bir yapı sergilemektedir (Çetin, 2019; Yarar, 2019). Öte yandan, çocuklar, engelli bireyler ve LGBTİ+ bireyler gibi dezavantajlı gruplar da siber zorbalığa ve mağduriyete daha açık durumda olduklarından, araştırmalarda sıklıkla incelenmektedir (Talan ve ark., 2021). Bu grupların, siber mağduriyete karşı farklı tepkiler geliştirdiği ve müdahale gereksinimlerinin de farklılaştığı görülmektedir. Bu nedenle çalışmalar, bireysel farklılıkların göz önüne alınması gerektiğini vurgular.

Son yıllarda yapılan literatür taramaları, siber mağduriyetin psikolojik, sosyal ve hatta akademik sonuçlarını ortaya koyan çok sayıda çalışma olduğunu göstermektedir. Araştırmalar, siber mağdur bireylerde depresyon, sosyal izolasyon, düşük benlik saygısı gibi etkilerin sıkça görüldüğünü ortaya koymuştur (Ulaş, 2024; Bülbül, 2024). Özellikle sosyal medya okuryazarlığı eksikliği olan bireylerin, siber mağduriyete karşı daha savunmasız olduğu vurgulanmaktadır (Acar, 2024). Ayrıca yapılan bazı çalışmalarda, cinsiyet ve yaş faktörlerinin de mağduriyet düzeylerini etkileyen önemli değişkenler olduğu belirtilmiştir. Bu çalışmalar, müdahale programlarının hedef gruplara göre özelleştirilmesinin önemine işaret etmektedir.

Siber mağduriyetin birçok psikolojik değişkenle bağlantılı olduğu yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. Özellikle düşük özgüven düzeyi, bireyin zorbalığa karşı savunmasız hale gelmesine neden olabilir (Öven ve ark., 2024). Empati düzeyi ise çoğu zaman ters orantılı olarak siber mağduriyetle ilişkilidir; empatik bireyler hem zorba olmaktan kaçınmakta hem de zorbalığa karşı daha dirençli bir tutum sergileyebilmektedir (Kılınçarslan, 2023). Aynı zamanda sosyal destek algısı da bu süreçte belirleyici bir değişkendir; yeterli sosyal desteğe sahip bireyler, zorbalıkla baş etme sürecinde daha güçlü bir psikolojik dayanıklılık gösterebilmektedir (Mutlu ve ark., 2023). Bu değişkenler, siber mağduriyetin sadece teknolojiyle değil, bireyin içsel dünyası ve sosyal çevresiyle de sıkı sıkıya ilişkili olduğunu ortaya koyar.

Siber mağduriyete karşı geliştirilen müdahale çalışmaları, genellikle üç temel yaklaşımı içermektedir: farkındalık yaratma, psikolojik destek ve sosyal destek

ağlarının güçlendirilmesi. Okullarda düzenlenen siber zorbalık karşıtı eğitim programları, gençlerin bilinç düzeyini artırarak mağduriyeti önlemeye yönelik etkili bir araç haline gelmiştir (Akgün, 2021). Aynı zamanda, psikolojik danışmanlık hizmetleriyle desteklenen bireylerde travma sonrası stres semptomlarının azaldığı görülmüştür (Abudusufuer ve ark., 2022). Ayrıca, dijital okuryazarlık eğitimi ile bireylerin çevrim içi tehditleri daha kolay tanıma ve başa çıkma becerilerinin artırılması hedeflenmektedir (Acar, 2024). Tüm bu çalışmalar, multidisipliner yaklaşımlarla yürütülmekte olup hem bireysel hem de toplumsal düzeyde siber mağduriyetin etkilerini azaltmayı amaçlamaktadır.

Duman ve Bridge (2019), 1752 öğrenciye siber mağduriyet ölçeğini uyguladığı araştırmada; internet üzerinden kendisine istenmeyen mesajlar gönderilmesi, kişinin istenmeyen telefon araması ile rahatsız edilmesi, yüz yüze konuşulmayan olayların internet üzerinden ve arama ile rahatça ifade edilmesi, cep telefonundan kişinin hoşuna gitmeyecek mesajlar gönderilmesi gibi mağduriyet türleri ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde; erkeklerin kızlara oranla daha fazla siber mağduriyet gösterdikleri, kişisel bir cep telefonuna sahip olan öğrencilerin daha fazla siber mağduriyete uğradıkları, günlük internette geçirilen süre arttıkça siber mağduriyetin de arttığı, çocukların internete girişlerinin denetlendiği durumlarda mağduriyet düzeyinin azaldığı belirlenmiştir (Duman ve Bridge, 2019). Abudusufuer ve arkadaşları (2022), 214 üniversite öğrencisiyle yapılan bir çalışmada, erkeklerin kadınlara kıyasla daha yüksek düzeyde siber mağduriyete uğradıkları ve siber zorbalık yaptıkları belirlenmiştir. Ayrıca, günlük internet kullanım süresi arttıkça siber mağduriyetin de arttığı ve siber zorbalık davranışlarında bulunan bireylerin anksiyete, depresyon ve stres düzeyleriyle bu deneyimler arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir (Abudusufuer ve ark., 2022). Korkmaz (2016), yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha çok siber zorbalık davranışı sergilediği, kız öğrencilerin daha çok siber zorbalığa maruz kaldığı saptanmıştır (Korkmaz, 2016). Erbiçer (2020), yaptığı 476 üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada erkek öğrencilerin siber mağduriyet sıra ortalaması, kadın öğrencilerin siber mağduriyet sıra ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu, aile ilişkileri orta düzeyde olanların siber zorbalık düzeylerinin aile ilişkileri yüksek düzeyde olanlara göre daha yüksek olduğu, sosyal normlara uyum ve sosyal uyum arttıkça zorbalık düzeyinin azaldığı,

antisosyal eğilimler arttıkça siber zorbalık düzeyinin arttığı saptanmıştır (Erbiçer, 2020). Bu bulgular, bireylerin aile ilişkileri, sosyal normlara uyum ve antisosyal eğilimleri gibi psikososyal faktörlerin siber zorbalık ve mağduriyet davranışları üzerinde belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Bu tür faktörlerin, bireyin psikolojik iyi oluş düzeyini de etkileyebileceği düşünüldüğünde, siber zorbalık ve siber mağduriyetin yalnızca çevrimiçi davranışlarla sınırlı kalmayıp, bireyin genel ruh sağlığı ve psikolojik iyilik haliyle de ilişkili olduğu söylenebilir.

2.4. Psikolojik İyi Oluş

Psikolojik iyi oluş, bireyin duygusal, zihinsel ve sosyal açıdan dengeli ve tatmin edici bir yaşam sürmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Demirci ve Şar, 2017). Ryff (1989), bunu kendini gerçekleştirme, çevreye uyum sağlama, ilişkiler kurma ve yaşamdan tatmin olma gibi unsurlarla açıklamaktadır. Üniversite öğrencileri için psikolojik iyi oluş, akademik başarı, sosyal ilişkiler ve gelecek kaygıları gibi faktörlerden etkilenmektedir (Diener ve ark., 2010). Stres yönetimi, sosyal destek ve farkındalık teknikleri, bu dönemde psikolojik iyi oluşu artırmada etkili olabilmektedir. Bununla birlikte, bilişsel esneklik de psikolojik iyi oluş üzerinde önemli bir rol oynamaktadır (Elmas ve ark., 2021). Araştırmalar, bilişsel esnekliği yüksek bireylerin alternatif çözümler üretebildiklerini, beklenmedik durumlara daha iyi uyum sağlayabildiklerini ve yaşam belirsizlikleriyle başa çıkmada daha başarılı olduklarını göstermektedir (Parvizi ve Özabacı, 2022; Bozdağ ve Kaplan, 2021). Üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada, bilişsel esnekliğin psikolojik iyi oluş ve yaşam doyumu ile orta düzeyde pozitif bir ilişki içinde olduğu saptanmıştır (Elmas ve ark., 2021). Özellikle, bilişsel esnekliğin ‘’alternatifler, üretme ve kontrol boyutları, öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarını artıran temel unsurlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, üniversite yaşamındaki stres faktörleri karşısında öğrencilerin bilişsel esnekliklerini geliştirmeleri, psikolojik dayanıklılıklarını artırarak daha tatmin edici bir akademik ve sosyal yaşam sürmelerine katkı sağlayabilir (Elmas ve ark., 2021).

Psikolojik iyi oluş üzerine yapılan araştırmalar, bu kavramın bireyin ruhsal ve fiziksel sağlığı açısından ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır. Özellikle gençler, öğrenciler ve sağlık çalışanları üzerinde yürütülen çalışmalar, iyi oluş düzeyinin stres, depresyon ve yalnızlık gibi olumsuz durumları azalttığını göstermiştir (Yarar, 2019;

Bülbül, 2024). Ayrıca, sosyal destek, empati ve özgüven gibi faktörlerin psikolojik iyi oluşu artırıcı rolü literatürde sıkça vurgulanmaktadır (Ulaş, 2024). Özellikle dijital çağda artan siber zorbalık ve mağduriyet karşısında psikolojik iyi oluşun bireyleri koruyucu bir etkiye sahip olduğu da vurgulanmaktadır (Çetin, 2019).

Psikolojik iyi oluşun farklı yaş ve meslek gruplarında nasıl ortaya çıktığını inceleyen çalışmalar, bu kavramın bireyin yaşam döngüsündeki yerinin ve öneminin farklılaştığını göstermektedir. Lise ve üniversite öğrencileri, hem dijital çağın risklerine açık olmaları hem de kimlik gelişimi sürecinde olmaları nedeniyle sıkça araştırma konusu olmuşlardır (Kılınçarslan, 2023; Akgün, 2021). Öte yandan, sağlık çalışanları, özellikle hemşireler, yüksek düzeyde duygusal iş yükü taşıdıkları için psikolojik iyi oluşlarının kurumsal ve bireysel düzeyde desteklenmesi gereken gruplar arasında yer almaktadır (Mutlu ve ark., 2023). Araştırmalar, mesleki tatminin ve sosyal desteğin bu gruplarda iyi oluşla yakından ilişkili olduğunu ortaya koymuştur.

Psikolojik iyi oluş, birçok psikososyal değişkenle doğrudan ilişkilidir. Empati, bireyin karşısındakini anlayarak ilişki kurabilme becerisi olarak, sosyal bağları güçlendirmesi nedeniyle iyi oluşun önemli bir belirleyicisidir (Çetin, 2019). Özgüven ise bireyin kendine olan inancını ve kapasitesini ortaya koyabilme cesaretini ifade eder ve yüksek özgüvene sahip bireylerin stresle daha iyi baş ettikleri, daha dayanıklı oldukları literatürde sıkça vurgulanmaktadır (Kaygısız ve Çakır, 2020). Ayrıca sosyal destek, benlik saygısı ve öznel zindelik de psikolojik iyi oluşla doğrudan ilişkili bulunan değişkenlerdir (Öven ve ark., 2024; Bülbül, 2024).

Psikolojik iyi oluşu desteklemek için yapılan müdahale çalışmaları, bireylerin stresle baş etme becerilerini artırmak ve yaşam doyumlarını yükseltmek amacıyla geliştirilmektedir. Bu müdahaleler arasında psikoeğitim programları, mindfulness temelli uygulamalar ve sosyal beceri eğitimleri öne çıkmaktadır (Yarar, 2019). Okullarda, üniversitelerde ve sağlık kuruluşlarında uygulanan bu programlar, bireyin duygu düzenleme kapasitesini güçlendirmekte ve dayanıklılığını artırmaktadır. Özellikle dijital zorbalık gibi yeni nesil tehditlere karşı, psikolojik sağlamlığı güçlendiren müdahalelerin önemi giderek artmaktadır (Ulaş, 2024). Hemşireler, yalnızca hastaların değil, aynı zamanda toplumun genel ruhsal sağlığını da destekleyici konumda oldukları için psikolojik iyi oluşun korunmasında kilit rol oynarlar. Psikiyatri hemşireleri, danışmanlık hizmetleri, bireysel destek görüşmeleri, grup terapileri ve

kriz müdahale stratejileri ile bireylerin içsel güçlerini fark etmelerine ve yaşamla başa çıkmalarına yardımcı olurlar (Mutlu ve ark., 2023). Ayrıca hemşireler, empati temelli yaklaşımları sayesinde bireylerin güven ilişkileri kurmalarını kolaylaştırır ve psikolojik dayanıklılıklarını artırır. Bu uygulamalar, bireylerin kendilerini değerli hissetmelerini ve olumlu benlik algısı geliştirmelerini desteklemektedir (Çetin, 2019).

2.5. Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ve Psikolojik İyi Oluş İlişkisinde Psikiyatri Hemşireliğinin Rolü

Siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş kavramları, modern çağın karmaşık ilişkiler ağı içinde birbirini etkileyen yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır. Siber zorbalık eylemi, doğrudan mağduriyet duygusu yaratmakla kalmaz, aynı zamanda mağdurun psikolojik iyi oluş düzeyini de ciddi şekilde zedeleyebilir. Araştırmalar, siber mağduriyet yaşayan bireylerde depresyon, anksiyete ve yalnızlık gibi psikolojik problemlerle karşılaşma riskinin daha yüksek olduğunu ortaya koymaktadır (Mutlu ve ark., 2023; Kılınçarslan, 2023). Bu durum, bireyin sosyal çevresine olan güvenini sarsarken, kendine olan inancını da zayıflatmaktadır. Öte yandan, yüksek düzeyde psikolojik iyi oluşa sahip bireylerin, zorbalık karşısında daha dirençli olabildiği, hatta bazı durumlarda bu eylemlere karşı etkili çözüm yolları geliştirebildiği görülmektedir (Öven ve ark., 2024). Bu üçlü ilişki, dijital dünyada bireylerin ruhsal sağlığını koruma konusunda yeni stratejilerin geliştirilmesi gerektiğini güçlü bir şekilde göstermektedir. Literatür incelendiğinde, yapılan çalışmalar, siber zorbalık, siber mağduriyet ve psikolojik iyi oluş arasındaki çok boyutlu ilişkiye dikkat çekmektedir. Özellikle ergenler ve genç yetişkinler üzerinde yapılan araştırmalarda, dijital ortamda maruz kalınan olumsuz deneyimlerin psikolojik iyi oluşu olumsuz etkilediği ve bu durumun psikopatolojik semptomlarla sonuçlanabileceği, siber zorbalığın yüksek düzeyde stres ve depresyona neden olduğu, siber zorbalığa maruz kalan üniversite öğrencilerinin uyku sorunları yaşadığı saptanmıştır. (Abudusufuer ve ark., 2022; Martínez-Monteagudoa ve ark., 2020; Bayram ve Saylı, 2013). Aynı zamanda empati, sosyal destek ve öz güven gibi değişkenlerin bu üç kavram arasındaki ilişkide aracı rol oynadığı gözlemlenmiştir (Öven ve ark., 2024). Bu bütüncül yaklaşım, dijital çağda bireyin ruh sağlığını korumanın çok yönlü stratejiler gerektirdiğini göstermektedir.

Psikolojik iyi oluş, bireyin dijital ortamlarda karşılaştığı siber zorbalık ve mağduriyet durumlarına karşı adeta bir kalkan görevi görmektedir. İçsel dengeye sahip, öz güveni yüksek bireylerin bu tür saldırılar karşısında daha az etkilenmeleri ve zarar görme ihtimallerinin daha düşük olması, iyi oluşun koruyucu gücünü göstermektedir (Bülbül, 2024). Psikolojik olarak güçlü bireyler, dijital saldırılara karşı daha rasyonel tepkiler verebilmekte ve duygusal yıpranmayı en aza indirgeyebilmektedir (Çetin, 2019).

Hemşireler, sağlık alanında sadece fiziksel hastalıklarla değil, bireyin bütüncül sağlığıyla ilgilenen profesyonellerdir ve bu kapsamda siber zorbalık da hemşirelik uygulamalarının ilgi alanına girmektedir. Psikiyatri hemşireleri, çocuk ve ergenlerde siber zorbalıkla ilgili farkındalık kazandırıcı seminerler düzenlemekte; aile danışmanlığı yaparak ebeveynlerin çocuklarının çevrimiçi dünyalarıyla ilgili bilgi sahibi olmalarını sağlamaktadır (Sertçakar, 2023). Ergenler, aileler ve okul toplumu açısından güvenli internet ve sosyal medya kullanımı konusunda hemşirelerin önemli sorumlulukları bulunmaktadır. Hemşireler, risk gruplarını tespit etmek, olası tehlikeleri azaltmak, önleyici müdahale çalışmaları yapmak ve eğitim vermek gibi görevleri üstlenmelidir. Hemşirelerin, sosyal medya kullanımı, siber zorbalık ve ergen yalnızlığı gibi konularda çalışmalar yapması, uygulamalar geliştirmesi ve toplumun bu çalışmalar hakkında bilgilendirilmesi, olumsuz durumlara erken müdahale edebilmek açısından büyük önem taşımaktadır (Ünal ve Küçük, 2022). Hemşireler, siber zorbalığa maruz kalan veya yalnızlık hissi yaşayan ergenlere güvenli bir ortam sunmalıdır. Olumsuz duygusal durumları nedeniyle kendine zarar verme riski taşıyan bireyleri önceden fark edip gerekli önlemleri almalı, onlara baş etme becerileri kazandırmak için destek vermelidir (Ünal ve Küçük, 2022). Hemşireler, mağdur olan bireylerin travma sonrası psikolojik destek süreçlerini koordine etmekte, toplum sağlığı merkezlerinde siber zorbalıkla ilgili bilinçlendirme afişleri, broşürler hazırlayarak toplum genelinde bu konunun ciddiyetine dikkat çekmektedir (Talan, Bostan ve Öztürk, 2021). Tüm bu faaliyetler, hemşirelerin yalnızca klinik ortamda değil, sosyal yaşamın farklı alanlarında da aktif görev aldığını göstermektedir.

Psikiyatri hemşireleri, bireylerin ruh sağlığını koruma ve geliştirme sürecinde aktif rol üstlenen önemli sağlık profesyonelleridir. Son yıllarda siber zorbalığın psikolojik etkileri konusunda yapılan çalışmalar, psikiyatri hemşirelerinin bu alanda ne kadar önemli bir görev üstlenebileceğini göstermektedir. Özellikle gençlerde siber zorbalıkla

ilişkili anksiyete, depresyon, yalnızlık gibi semptomların belirlenmesi ve bu semptomlara yönelik terapötik müdahalelerin planlanması psikiyatri hemşirelerinin uzmanlık alanına girmektedir (Mutlu ve ark., 2023). Bu doğrultuda psikiyatri hemşireleri, bireylerin ruh sağlığını koruma ve geliştirme sürecinde aktif rol üstlenmekte ve psikolojik iyi oluş düzeylerini artırmaya yönelik müdahaleler planlamaktadır. (Yıldırım, 2021). Koruyucu ruh sağlığı yaklaşımı çerçevesinde psikiyatri hemşireleri, yalnızca mağdur olan bireylerle değil, potansiyel zorba davranış gösterebilecek gruplarla da çalışarak psikolojik iyi oluşu toplum düzeyinde desteklemektedir. Okullarda düzenlenen seminerler, velilere verilen farkındalık eğitimleri ve dijital ebeveynlik rehberlikleri bu sürecin önemli parçalarıdır. Ayrıca sosyal medya platformlarının içerik denetimlerini güçlendirmesi, hemşirelik müdahaleleriyle birlikte bireylerin daha güvenli dijital ortamlarda bulunmasına katkı sağlamaktadır (Acar, 2024).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Türü

Araştırma; üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak tasarlanmıştır.

3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma, 10 Kasım 2024-10 Mart 2025 tarihleri arasında Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde yapılmıştır. Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Dil ve Konuşma Terapisi, Ebelik, Ergoterapi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon ve Odyoloji olmak üzere yedi bölüm bulunmaktadır. Bölümlerde araştırmanın yapıldığı 2024-2025 eğitim öğretim yılında, toplam kayıtlı öğrenci sayısı 1216'dır.

3.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini 2024-2025 eğitim öğretim yılı güz döneminde Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde, Hemşirelik, Beslenme ve Diyetetik, Dil ve Konuşma Terapisi, Ebelik, Ergoterapi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Odyoloji bölümlerinde eğitimine devam eden çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur. YÖK Atlas 2024 yılı verilerine göre araştırmanın yapıldığı fakültede öğrenim gören lisans öğrencilerinin sayısı 1216'dır. Örneklem seçimi amaçlı örnekleme yöntemi ile yapılmıştır. Salant ve Dillman'nın (1994) formülü ile örneklem büyüklüğü hesaplanmıştır. Örneklem formülü kullanılarak homojen bir yapıda olmayan bu evren için %95 güven aralığında, ± %5 örnekleme hatası ile gerekli örneklem büyüklüğü n = $1216\ (1,96)^2\ (0,5)\ (0,5) / (0,5)^2\ (1216\text{-}1) + (1,96)^2\ (0,5)\ (0,5)$ = 292 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada 292 ve üzeri kişiye ulaşılarak evreni temsil oranı ve testin gücü yüksek tutularak 298 kişi ile çalışma tamamlanmıştır.

3.4. Araştırmanın Bağımlı ve Bağımsız Değişkenleri

Araştırmanın bağımlı değişkenleri üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet düzeyi, psikolojik iyi oluş düzeyi puanlarıdır. Öğrencilerin yaş, cinsiyet,

eğitim gördükleri bölümler ve sosyal medya kullanımı ile ilgili değişkenlerin tümü bağımsız değişkenleri oluşturmaktadır.

3.5. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri, yetişkin bireylerin sosyodemografik özelliklerini belirlemeye yönelik araştırmacıların geliştirmiş olduğu Kişisel Bilgi Formu (Ek-1), Üniversite Öğrencileri için Zorbalık Ölçeği (Ek-2), Siber Mağduriyet Ölçeği (Ek-3) ve Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (Ek-4) kullanılarak toplanmıştır.

3.5.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan bu form, üniversite öğrencilerinin yaş, sınıf, cinsiyet, okuduğu bölüm, ekonomik durumu gibi demografik özellikleri ile sosyal medya kullanımlarına ilişkin 16 sorudan oluşmaktadır (Ek-1).

3.5.2. Üniversite Öğrencileri için Siber Mağduriyet ve Zorbalık Ölçeği

Bayar ve arkadaşları (2023), üniversite öğrencileri arasında siber zorbalık ve siber mağduriyet deneyimlerini değerlendirmek için geliştirmiştir. Ölçek siber zorbalığı ve mağduriyeti iki ayrı form ile değerlendirmektedir. Her iki form da 28 soru ve Siber Ortamda Yerine Geçme, Sözlü Sataşma, Sosyal Dışlanma, Siber Ortamda İfşa, Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet, Anonim Siber Mağduriyet isimlerinde altı boyuttan oluşmaktadır ve bu altı alt boyut her iki ölçeği de kapsamaktadır. Her iki ölçekte de puan arttıkça siber zorbalık/siber mağduriyet düzeyi artmaktadır. Ölçekte yer alan maddeler, 4'lü Likert tipi derecelendirme ölçeği ile yapılandırılmıştır. Madde puanlaması; 1=Hiçbir zaman, 2=Bir kere, 3=İki-üç kez, 4=Üçten çok kez olarak değerlendirilmiş olup, puanlar arttıkça, davranışın yaşanma ya da uygulanma sıklığının da arttığı kabul edilmektedir. Siber Zorbalık Ölçeği'nin alt boyutlarının ise Cronbach alfa değerleri 0.74 ile 0.95 arasında değişmekte olup genel Cronbach alfa değeri 0.93'tür. Bu çalışmanın Cronbach alfa değerleri, Siber Mağduriyet Ölçeği için 0.81, Siber Zorbalık Ölçeği için ise 0.93'tür (Ek-2). Siber Mağduriyet Ölçeği'nin alt boyutları için Cronbach alfa değerleri 0.73 ile 0.86 arasında değişmektedir ve genel Cronbach alfa değeri 0.81'dir (Ek-3).

3.5.3. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği

Diener, Scollon ve Lucas (2009) tarafından geliştirilen sekiz maddeli ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Telef (2013) tarafından yapılmıştır. Ölçek olumlu ilişkiler, amaçlı ve anlamlı bir yaşam sürme, yeterlik hissi gibi kişi hayatının önemli unsurları ile ilgili sorulardan meydana gelmektedir**.** Sekiz maddeden oluşan ölçek, yedi dereceli Likert tipi bir yapıdadır. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği'nin maddeleri kesinlikle katılmıyorum (1) ile kesinlikle katılıyorum (7) şeklinde 1–7 arasında cevaplanmaktadır. Bütün maddeler olumlu şekilde ifade edilmektedir. Ölçekten alınabilecek total puan en düşük 8 olmakla birlikte, en yüksek 56 puandır. Formdan elde edilen yüksek puan kişinin birçok psikolojik kaynak ve güce sahip olduğunu göstermektedir. Ölçek tek boyutlu olup, geçerlik güvenirlik çalışmasında cronbach alpha katsayısı 0,80'dir, bu çalışmada ise 0,91 olarak bulunmuştur (Ek-4).

3.6. Araştırmanın Uygulanması

Veri toplama formları Google forma aktarılmış ve bir bağlantı linki oluşturulmuştur. Bağlantı linkinin araştırmacı tarafından whatsapp, e-posta, sosyal medya hesapları aracılığı ile üniversite öğrencileri ile paylaşılıp, öğrencilerden anketi doldurmaları istenmiştir. Katılımcılara araştırmanın amacı ve kapsamı hakkında gerekli bilgilendirme yapılmış, Google formun giriş bölümünde aydınlatılmış onam metni sunulmuştur. Katılımcılar, formun başındaki 'Onaylıyorum' seçeneğini işaretleyerek gönüllü katılımlarını teyit etmişlerdir. Veri toplama formlarının doldurulması toplam 10-15 dakika sürmüştür.

3.7. Verilerin Analizi

Çalışmamızın verileri bilgisayar ortamında IBM SPSS Statistics for Windows, Version 22.0 (SPSS INC., Chicago, IL, USA) istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Tanımlayıcı veriler için sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Araştırma verilerini normal dağılıp dağılmadığını belirlemek için Kolmogorov Smirnov Testi kullanılmıştır ve değişkenlerin normal dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde parametrik testler kullanılmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkiler pearson korelasyon analizi aracılığıyla incelenmiştir. Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerine göre ölçek puanlarındaki farklılaşmaların

incelenmesinde bağımsız gruplar t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve post hoc (LSD) analizlerinden faydalanılmıştır. Anlamlılık derecesi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

3.8. Araştırmanın Etik Boyutu

Bu yüksek lisans tez çalışması; Lokman Hekim Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'ndan 31.10.2024 tarihli 1 sayılı yazısı ile yazılı onam alınmıştır (Ek-5). Anket araştırmaları için Aydınlatılmış Onam Formu (Ek-6) ile onam alınmıştır, katılımcılar için çalışmaya gönüllü olduklarına dair Araştırma Amaçlı Çalışma için Aydınlatılmış Onam Formu (Ek-7) ve çalışmada kullanılan ölçeklerin izinleri alınmıştır (Ek-8).

4. BULGULAR

Bu bölümde üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiye ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 4.1. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özellikleri (n=298)

Tanıtıcı Özellikler	Frekans(n)	Yüzde (%)
Yaş ($\bar{x}$ =21,15±2,80; Min=18; Maks=39)		
Cinsiyet		
Kadın	268	89,90
Erkek	30	10,10
Medeni Durum		
Evli	13	4,40
Bekar	285	95,60
Ekonomik Durum		
Orta	163	54,70
İyi	135	45,30
Bölüm		
Hemşirelik	95	31,90
Beslenme ve Diyetetik	45	15,10
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	26	8,70
Ebelik	79	26,50
Ergoterapi	6	2,00
Odyoloji	33	11,10
Dil ve Konuşma Terapisi	14	4,70
Sınıf Seviyesi		
1	47	15,80
2	103	34,60
3	85	28,50
4	63	21,10
Akademik Başarı		
Orta	136	45,60
İyi	140	47,00
Çok İyi	22	7,40

Tablo 4.1'de üniversite öğrencilerinin çalışmaya katılan öğrencilerin tanıtıcı özelliklerine göre dağılımları verilmiştir. Üniversite öğrencilerinin yaş ortalaması 21,15±2,80 olup, en genç öğrenci 18 yaşında, en büyük öğrenci ise 39 yaşındadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %89,9'unun kadın, %95,6'sının bekar olduğu belirlenmiştir. Ekonomik durum dağılımını "orta" olan öğrenci oranı %54,7 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin %31,9'unun hemşirelik öğrencisi, %34,6'sının ikinci sınıf

öğrencisi ve %47'sinin akademik başarı düzeylerinin "iyi" düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 4.2. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımı ile İlgili Tanıtıcı Özellikleri (n=298)

Tanıtıcı Özellikler	Frekans(n)	Yüzde (%)
Bilişim İletişim Teknolojisi Kullanımı Sıklığı		
Biraz	24	8,10
Fazla	183	61,40
Çok Fazla	91	30,50
En çok kullanılan sosyal medya uygulamaları*		
Facebook	7	2,30
Twitter	92	30,90
Linkedın	11	3,70
Tiktok	108	36,20
İnstagram	255	85,60
Snapchat	73	24,50
Whatsapp	209	70,10
Sosyal Medyada Günlük Harcanan Zaman (saat)		
0-2	44	14,80
3-5	178	59,70
6 ve Üzeri	76	25,50
Siber Zorbalık Eğitimi Alınma Durumu		
Evet	68	22,80
Hayır	230	77,20
Zorbalığa Maruz Kalma Durumu		
Evet	132	44,30
Hayır	166	55,70
Siber Zorbalığa Uğrama Durumu		
Evet	74	24,80
Hayır	224	75,20
Siber Zorbalık Yapma Durumu		
Evet	61	20,50
Hayır	237	79,50

*Birden fazla seçilen madde

Tablo 4.2'de üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanımı ile ilgili tanıtıcı özelliklerine göre dağılımları verilmiştir. Öğrencilerin %61,4'ü bilişim ve iletişim teknolojisi kullanım sıklığına "fazla" olarak cevap vermiştir. Öğrencilerin en çok kullanılan sosyal medya uygulaması, %85,6 oranla Instagram'dır. Öğrencilerin %59,7'si, günde 3-5 saat sosyal medyada vakit geçirdiğini belirtmiştir. Siber zorbalık eğitimi almayan öğrencilerin oranı %77,2'dir. Öğrencilerin %55,7'si zorbalığa uğramadığını, %75,2'si

siber zorbalığa maruz kalmadığını, %79,5'i ise zorbalık yapma durumuna ''hayır'' olarak cevap vermiştir.

Tablo 4.3. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Oluş ile İlgili Tanıtıcı Özellikleri (n=298)

Tanıtıcı Özellikler	Frekans(n)	Yüzde (%)
Sosyal Destek Varlığı		
Evet	102	34,2
Hayır	196	65,8
Psikolojik İyilik Durumu		
Kötü	15	5,00
Orta	94	31,50
İyi	125	41,90
Çok İyi	64	21,50

Tablo 4.3'te üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş ile ilgili tanıtıcı özelliklerine göre dağılımları verilmiştir. Öğrencilerin %65,8'i sosyal destek almadığını belirtmiştir. Psikolojik iyi oluş öz-bildiriminde ise öğrencilerin %41,9'u psikolojik iyi oluş durumlarının, "iyi" düzeyde olduğunu belirtmiştir.

Tablo 4.4. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Toplam Puan Ortalamaları (n=298)

	$\bar{x}$	Ss	Min.	Maks.
Psikolojik İyi Oluş Toplam	43,50	7,48	8,00	56,00

Tablo 4.4'te, üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş toplam puan ortalaması verilmiştir. Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş toplam puan ortalaması 43,50±7,48 'dır.

Tablo 4.5. Üniversite Öğrencilerinin Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları (n=298)

Ölçek		$\bar{x} \pm ss$	Min-Max
Siber Mağduriyet Ölçeği	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	1,14±0,34	1,00-4,00
	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	1,27±0,33	1,00-3,67
	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	1,20±0,43	1,00-4,00
	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	1,06±0,21	1,00-3,00
	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	1,32±0,59	1,00-4,00
	Anonim Siber Mağduriyet	1,41±0,59	1,00-4,00
	Toplam Siber Mağduriyet	1,23±0,34	1,00-3,50

Tablo 4.5'te üniversite öğrencilerinin siber mağduriyet ölçeği puan ortalamaları verilmiştir. Öğrencilerinin genel siber mağduriyet toplam puan ortalaması 1,23±0,34 (Min=1,000; Maks=3,500) olarak saptanmıştır.

Siber Mağduriyet Ölçeği alt ölçeklerinden alınan puanlar değerlendirildiğinde; ''anonim siber mağduriyet puan ortalaması'' 1,41±0,59 (Min=1,00; Maks=4,00), ''cinsel içerikli siber mağduriyet'' ortalaması 1,32±0,59 (Min=1,00; Maks=4,00), ''sözlü sataşma ortalaması'' (1,27±0,33) (Min=1,00; Maks=3,67), ''sosyal dışlanma'' ortalaması 1,20±0,43 (Min=1,00; Maks=4,00) ve ''ifşa edilme'' mağduriyetinin ortalamasının 1,06±0,21 (Min=1,00; Maks=3,00) olarak belirlenmiştir.

Tablo 4.6. Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları (n=298)

Ölçek		**x̄ ± ss**	**Min-Max**
Siber Zorbalık Ölçeği	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	1,03±0,14	1,00-2,50
	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	1,16±0,35	1,00-3,33
	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	1,21±0,49	1,00-4,00
	Siber Ortamda İfşa Edilme Zorbalığı	1,03±0,13	1,00-2,00
	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	1,02±0,15	1,00-2,50
	Anonim Siber Zorbalık	1,11±0,32	1,00-4,00
	Toplam Siber Zorbalık	1,09±0,20	1,00-2,54

Tablo 4.6'da üniversite öğrencilerinin siber zorbalık ölçeği puan ortalamaları verilmiştir. Öğrencilerinin genel siber zorbalık toplam puan ortalaması toplam puan ortalaması 1,09±0,20 (Min=1,00; Maks=2,54)'dır.

Siber Zorbalık Ölçeği alt ölçeklerinden alınan puanlar değerlendirildiğinde; ''yerine geçme zorbalığı'' puan ortalaması 1,03±0,14 (Min=1,00; Maks=2,50), ''sözlü sataşma'' puan ortalaması 1,16±0,35 (Min=1,00; Maks=3,33), ''sosyal dışlanma zorbalığı'' puan ortalaması 1,21±0,49 (Min=1,00; Maks=4,00), , ''ifşa edilme'' puan ortalaması 1,03±0,13 (Min=1,00; Maks=2,00) ve ''cinsel içerikli zorbalık'' puan ortalaması 1,02±0,15 (Min=1,00; Maks=2,50), ''anonim siber zorbalık'' puan ortalaması 1,09±0,20 (Min=1,00;Maks=4,00) olarak saptanmıştır.

Tablo 4.7. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Psikolojik İyi Oluş Toplam
Cinsiyet		**x̄ ± ss**
Kadın	268	43,32±7,51
Erkek	30	45,13±7,16
t=		-1,256
p=		0,210
Medeni Durum		**x̄ ± ss**
Evli	13	47,77±7,05
Bekar	285	43,31±7,46
t=		2,111
p=		**0,036**
Ekonomik Durum		**x̄ ± ss**
Orta	163	41,94±8,17
İyi	135	45,39±6,09
t=		-4,059
p=		**0,000**
Sınıf Seviyesi		**x̄ ± ss**
1	47	41,49±8,23
2	103	43,48±6,88
3	85	44,38±6,98
4	63	43,89±8,36
F=		1,585
p=		0,193
Akademik Başarı		**x̄ ± ss**
Orta	136	41,58±7,21
İyi	140	44,87±6,78
Çok İyi	22	46,73±10,34
F=		9,360
p=		**0,000**
PostHoc=		2>1, 3>1 (p<0,05)

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:LSD

Üniversite öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerine göre psikolojik iyi oluş puan ortalamaları Tablo 4.7'de verilmiştir. Tablo incelendiğinde psikolojik iyi oluş toplam puanları medeni duruma göre anlamlı farklılık göstermektedir. Evli öğrencilerin ($\bar{x}$ = 47,77) bekârlara göre ($\bar{x}$ = 43,31) istatistiksel olarak daha anlamlı psikolojik iyi oluşa sahip oldukları saptanmıştır (p = 0,036). Ekonomik durum değişkeni anlamlı farklılık göstermektedir, ekonomik koşullarını "iyi" olarak nitelendiren öğrencilerin psikolojik iyi oluş puanı ($\bar{x}$ = 45,39), "orta" olarak nitelendiren öğrencilerin ($\bar{x}$ = 41,94) puanından anlamlı biçimde yüksek bulunmuştur (p <0,001). Akademik başarı değişkenine göre öğrencilerin psikolojik iyi oluş puanlarında anlamlı bir farklılaşma

saptanmıştır (p = 0,000). Post-hoc test sonucuna göre, "iyi" ve "çok iyi" akademik başarıya sahip öğrenciler "orta" başarıya sahip öğrencilere kıyasla anlamlı derecede daha yüksek psikolojik iyi oluş düzeylerine sahiptir (2> 1, 3> 1; p <0,05). Cinsiyet değişkeni ve sınıf düzeyine göre psikolojik iyi oluş, puanları istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0,05).

Tablo 4.8. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	**n**	**Psikolojik İyi Oluş Toplam**
Bilişim İletişim Teknolojisi Kullanımı Sıklığı		x̄ ± ss
Biraz	24	42,33±8,08
Fazla	183	43,64±7,17
Çok Fazla	91	43,54±7,99
F=		0,325
p=		0,723
Sosyal Medyada Günlük Harcanan Zaman		x̄ ± ss
0-2	44	44,68±6,72
3-5	178	43,41±7,60
6 ve Üzeri	76	43,05±7,67
F=		0,695
p=		0,500
Siber Zorbalık Eğitimi Alınma Durumu		x̄ ± ss
Evet	68	43,50±7,19
Hayır	230	43,51±7,59
t=		-0,008
p=		0,993
Zorbalığa Maruz Kalma Durumu		x̄ ± ss
Evet	132	42,62±7,68
Hayır	166	44,21±7,28
t=		-1,828
p=		0,069
Siber Zorbalığa Uğrama Durumu		x̄ ± ss
Evet	74	43,28±8,98
Hayır	224	43,58±6,95
t=		-0,295
p=		0,768
Siber Zorbalık Yapma Durumu		**x̄ ± ss**
Evet	61	43,62±7,61
Hayır	237	43,48±7,47
t=		0,136
p=		0,892

Üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanımına yönelik tanıtıcı özelliklerine göre psikolojik iyi oluş puan ortalamaları Tablo 4.8'de verilmiştir. Öğrencilerin bilişim ve

iletişim teknolojisi kullanım sıklığı, sosyal medyada günlük geçirilen süre, siber zorbalık eğitimi alma durumu, zorbalığa maruz kalma durumu, siber zorbalığa uğrama ve siber zorbalık yapma durumları değişkenleri açısından psikolojik iyi oluş puanları istatistiki açıdan anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0,05).

Tablo 4.9. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumu ile ilgili Tanıtıcı Özelliklerine Göre Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	**n**	**Psikolojik İyi Oluş Toplam**
Sosyal Destek Varlığı		**x̄ ± ss**
Evet	102	45,09±5,77
Hayır	196	42,68±8,13
t=		2,657
p=		**0,003**
Psikolojik İyilik Durumu		**x̄ ± ss**
Kötü	15	34,00±10,58
Orta	94	40,84±8,12
İyi	125	44,80±5,89
Çok İyi	64	47,13±4,99
F=		22,168
p=		**0,000**
PostHoc=		2>1, 3>1, 4>1, 3>2, 4>2, 4>3 (p<0.05)

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:LSD

Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyilik durumu ile ilgili tanıtıcı özelliklerine göre psikolojik iyi oluş puan ortalamaları Tablo 4.9'da verilmiştir. Sosyal destek varlığına göre yapılan karşılaştırmada, sosyal desteği olduğunu belirten öğrencilerin psikolojik iyi oluş puan ortalaması (45,09±5,77), olmayanların ise (42,68±8,13) olup bu fark anlamlı bulunmuştur (t = 2,657; p = 0,003). Öğrencilerin psikolojik iyilik durumu değerlendirmeleri bakımından anlamlı farklılıklar saptanmıştır (p = 0,000). Post-hoc analiz sonucunda, psikolojik iyilik durumunu "kötü" olarak değerlendiren öğrencilerin tüm diğer gruplardan anlamlı olarak daha düşük psikolojik iyi oluş puanına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, "çok iyi" olarak değerlendiren bireylerin puanları, diğer tüm gruplardan anlamlı bulunmuştur (4> 3> 2> 1; p <0,05).

Tablo 4.10. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Mağduriyet	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	Anonim Siber Mağduriyet
Cinsiyet		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Kadın	268	1,23±0,32	1,13±0,29	1,27±0,44	1,20±0,42	1,06±0,19	1,34±0,61	1,43±0,60
Erkek	30	1,25±0,49	1,28±0,60	1,28±0,56	1,26±0,56	1,12±0,38	1,20±0,44	1,33±0,52
t=		-0,246	-2,350	-0,167	-0,652	-1,282	1,206	0,907
p=		0,806	0,184	0,867	0,515	0,450	0,229	0,365
Medeni Durum								
Evli	13	1,20±0,29	1,22±0,36	1,28±0,40	1,17±0,34	1,02±0,07	1,15±0,33	1,27±0,41
Bekar	285	1,24±0,35	1,14±0,34	1,27±0,46	1,21±0,44	1,07±0,22	1,33±0,61	1,43±0,60
t=		-0,419	0,832	0,096	-0,301	-0,846	-1,054	-0,924
p=		0,675	0,406	0,923	0,763	0,398	0,293	0,356
Ekonomik Durum								
Orta	163	1,26±0,38	1,14±0,36	1,27±0,49	1,24±0,50	1,08±0,24	1,39±0,65	1,46±0,62
İyi	135	1,21±0,30	1,15±0,30	1,27±0,42	1,17±0,35	1,06±0,18	1,24±0,52	1,36±0,56
t=		1,226	-0,169	0,077	1,520	0,828	2,171	1,420
p=		0,221	0,866	0,939	0,117	0,408	**0,027**	0,157

Üniversite öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerine göre siber mağduriyet puan ortalamaları Tablo 4.10'da verilmiştir. Ekonomik duruma göre yalnızca "cinsel içerikli siber mağduriyet" puanı anlamlı şekilde farklılaşmıştır ($t = 2,171$; $p = 0,027$); ekonomik durumu "orta" olan öğrencilerin puanı daha yüksek bulunmuştur.

Cinsiyete göre yapılan analizde siber mağduriyet alt boyutlarının hiçbirinde anlamlı fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Medeni duruma göre yapılan karşılaştırmalarda da tüm alt boyutlarda anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.10.'un devamı

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Mağduriyet	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	Anonim Siber Mağduriyet
Sınıf Seviyesi		**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**
1	47	1,31±0,45	1,23±0,53	1,35±0,53	1,27±0,53	1,11±0,33	1,41±0,71	1,54±0,63
2	103	1,20±0,34	1,10±0,27	1,24±0,47	1,27±0,51	1,08±0,23	1,23±0,49	1,33±0,56
3	85	1,23±0,26	1,10±0,22	1,29±0,42	1,12±0,29	1,03±0,10	1,38±0,63	1,45±0,60
4	63	1,24±0,35	1,20±0,36	1,22±0,42	1,19±0,38	1,07±0,20	1,33±0,61	1,44±0,61
F=		1,132	2,622	0,928	2,160	1,428	1,437	1,524
p=		0,336	0,051	0,427	0,093	0,235	0,232	0,208
Akademik Başarı								
Orta	136	1,22±0,34	1,13±0,34	1,25±0,45	1,26±0,47	1,08±0,25	1,29±0,54	1,37±0,54
İyi	140	1,24±0,36	1,15±0,33	1,28±0,47	1,17±0,41	1,06±0,19	1,38±0,68	1,47±0,65
Çok İyi	22	1,22±0,26	1,18±0,31	1,32±0,40	1,17±0,37	1,08±0,19	1,16±0,27	1,41±0,53
F=		0,128	0,289	0,255	1,542	0,383	1,638	0,873
p=		0,880	0,749	0,775	0,216	0,682	0,196	0,419

Üniversite öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerine göre siber mağduriyet puan ortalamaları Tablo 4.10'da verilmiştir. Sınıf düzeyine göre yapılan analizde tüm alt boyutlarda istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gözlenmemiştir. Akademik başarı değişkenine göre de tüm alt boyutlarda anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.11. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Mağduriyet	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	Anonim Siber Mağduriyet
Bilişim İletişim Teknolojisi Kullanımı Sıklığı		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Biraz	24	1,18±0,23	1,18±0,32	1,22±0,39	1,13±0,28	1,06±0,13	1,19±0,31	1,26±0,33
Fazla	183	1,20±0,33	1,14±0,31	1,21±0,39	1,18±0,40	1,07±0,20	1,29±0,56	1,36±0,58
Çok Fazla	91	1,31±0,38	1,14±0,39	1,40±0,56	1,30±0,52	1,07±0,26	1,44±0,70	1,57±0,65
F=		3,525	0,176	5,578	2,820	0,045	2,630	4,891
p=		**0,031**	0,838	**0,004**	0,061	0,956	0,074	**0,008**
PostHoc=		3>2 (p<0.05)		3>2 (p<0.05)				3>1, 3>2 (p<0.05)
Sosyal Medyada Günlük Harcanan Zaman								
0-2	44	1,20±0,27	1,13±0,22	1,20±0,39	1,20±0,45	1,06±0,16	1,37±0,67	1,28±0,48
3-5	178	1,20±0,30	1,13±0,29	1,22±0,38	1,16±0,32	1,06±0,18	1,29±0,55	1,38±0,55
6 Ve Üzeri	76	1,33±0,44	1,18±0,46	1,42±0,60	1,34±0,62	1,10±0,31	1,39±0,66	1,58±0,72
F=		4,045	0,803	6,012	4,542	0,778	0,914	4,269
p=		**0,018**	0,449	**0,003**	**0,011**	0,460	0,402	**0,015**
PostHoc=		3>1, 3>2 (p<0.05)		3>1, 3>2 (p<0.05)	3>2 (p<0.05)			3>1, 3>2 (p<0.05)
Siber Zorbalık Eğitimi Alma Durumu								
Evet	68	1,30±0,43	1,17±0,38	1,36±0,58	1,31±0,60	1,10±0,26	1,42±0,67	1,49±0,71
Hayır	230	1,21±0,31	1,13±0,32	1,24±0,41	1,18±0,37	1,06±0,20	1,30±0,57	1,40±0,56
t=		1,832	0,755	1,762	2,239	1,166	1,487	1,166
p=		0,130	0,451	0,148	0,082	0,306	0,175	0,245

Öğrencilerin teknoloji kullanımına yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber mağduriyet puan ortalamaları Tablo 4.11'de verilmiştir. Bilişim ve iletişim teknolojisi kullanım sıklığına göre "genel siber mağduriyet" ($F = 3,525$; $p = 0,031$), "siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti" ($F = 5,578$; $p = 0,004$) ve "anonim siber mağduriyet" ($F = 4,891$; $p = 0,008$) puanlarında anlamlı farklılık gözlenmiştir. Post-hoc analizler, bu farkın daha çok "çok fazla kullanan" öğrencilerin, "fazla" veya "biraz'' kullananlara kıyasla daha yüksek mağduriyet yaşadığını ortaya koymuştur. Sosyal medyada günlük harcanan zaman değişkenine göre, "genel siber mağduriyet" ($p = 0,018$), "siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti" ($p = 0,003$), "siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti" ($p = 0,011$) ve "anonim siber mağduriyet" ($p = 0,015$) alt boyutlarında anlamlı farklar saptanmıştır. Siber zorbalık eğitimi alma durumu açısından tüm alt boyutlarda fark anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.11.'in devamı

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Mağduriyet	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	Anonim Siber Mağduriyet
Zorbalığa Maruz Kalma Durumu		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Evet	132	1,36±0,43	1,19±0,41	1,46±0,58	1,33±0,56	1,11±0,28	1,50±0,75	1,62±0,74
Hayır	166	1,13±0,20	1,10±0,26	1,12±0,23	1,11±0,27	1,04±0,14	1,19±0,38	1,26±0,39
t=		6,066	2,360	6,882	4,301	2,685	4,673	5,480
p=		**0,000**	**0,026**	**0,000**	**0,000**	**0,013**	**0,000**	**0,000**
Siber Zorbalığa Uğrama Durumu								
Evet	74	1,56±0,51	1,35±0,54	1,74±0,67	1,48±0,65	1,20±0,36	1,74±0,88	1,86±0,87
Hayır	224	1,13±0,16	1,07±0,19	1,11±0,18	1,12±0,29	1,02±0,11	1,19±0,39	1,27±0,38
t=		11,212	6,608	12,734	6,660	6,579	7,438	8,063
p=		**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Siber Zorbalık Yapma Durumu								
Evet	61	1,47±0,49	1,30±0,56	1,57±0,65	1,45±0,61	1,18±0,37	1,60±0,81	1,77±0,73
Hayır	237	1,17±0,26	1,10±0,24	1,19±0,35	1,15±0,36	1,04±0,14	1,25±0,51	1,33±0,52
t=		6,520	4,247	6,066	5,133	4,867	4,183	5,409
p=		**0,000**	**0,008**	**0,000**	**0,000**	**0,004**	**0,002**	**0,000**

Öğrencilerin teknoloji kullanımına yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber mağduriyet puan ortalamaları Tablo 4.11'de verilmiştir. Zorbalığa maruz kalma durumuna göre yapılan analizlerde tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$). Aynı şekilde, siber zorbalığa uğrayan öğrencilerde de tüm alt boyutlarda anlamlı bulunmuştur (t değerleri yüksek; $p = 0,000$). Siber zorbalık yapan bireylerde de tüm mağduriyet puanları anlamlı farklar bulunmuştur ($p < 0,05$).

Tablo 4.12. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumuna Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Mağduriyet	Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti	Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti	Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet	Anonim Siber Mağduriyet
Sosyal Destek Varlığı		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Evet	102	1,23±0,33	1,13±0,26	1,27±0,48	1,22±0,45	1,06±0,17	1,37±0,68	1,40±0,62
Hayır	196	1,23±0,35	1,15±0,37	1,27±0,45	1,20±0,43	1,07±0,24	1,30±0,55	1,43±0,58
t=		0,002	-0,359	-0,059	0,263	-0,574	0,844	-0,450
p=		0,998	0,720	0,953	0,793	0,566	0,399	0,653
Psikolojik İyilik Durumu								
Kötü	15	1,52±0,67	1,40±0,82	1,52±0,73	1,43±0,75	1,23±0,54	1,77±0,96	1,83±0,89
Orta	94	1,31±0,40	1,23±0,40	1,35±0,52	1,28±0,53	1,10±0,25	1,42±0,67	1,51±0,68
İyi	125	1,19±0,25	1,10±0,23	1,24±0,38	1,16±0,34	1,04±0,14	1,27±0,50	1,37±0,52
Çok İyi	64	1,14±0,22	1,04±0,09	1,16±0,37	1,14±0,31	1,04±0,12	1,19±0,49	1,29±0,46
F=		7,976	8,008	4,071	3,395	5,196	5,263	4,552
p=		**0,000**	**0,000**	**0,007**	**0,018**	**0,002**	**0,002**	**0,004**
PostHoc=		1>2, 1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>2, 1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>2, 1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>2, 1>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:LSD

Öğrencilerin psikolojik iyilik durumuna yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber mağduriyet puan ortalamaları Tablo 4.12'de verilmiştir. Sosyal destek varlığına göre yapılan karşılaştırmalarda anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > 0,05$). Psikolojik iyilik durumuna göre ise tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlenmiştir ($p < 0,05$). Psikolojik iyiliğini "kötü" ve "orta" olarak tanımlayan öğrencilerin, "iyi" ve "çok iyi" olarak tanımlayanlara kıyasla daha yüksek düzeyde siber mağduriyet yaşadıkları belirlenmiştir. Post-hoc analizler de bu farklılıkları doğrulamaktadır.

Tablo 4.13. Üniversite Öğrencilerinin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları (n: 298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Zorbalık	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	Anonim Siber Zorbalık
Cinsiyet		**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**	**$\bar{x}$ ± ss**
Kadın	268	1,09±0,20	1,03±0,13	1,15±0,34	1,21±0,50	1,03±0,13	1,02±0,15	1,11±0,32
Erkek	30	1,14±0,28	1,09±0,23	1,27±0,47	1,21±0,50	1,03±0,14	1,08±0,21	1,13±0,33
t=		-1,256	-2,249	-1,737	0,016	-0,063	-2,054	-0,371
p=		0,342	0,164	0,191	0,987	0,950	0,133	0,711
Medeni Durum								
Evli	13	1,11±0,31	1,12±0,33	1,15±0,42	1,12±0,28	1,06±0,21	1,08±0,21	1,12±0,35
Bekar	285	1,10±0,20	1,03±0,13	1,16±0,35	1,21±0,50	1,03±0,13	1,03±0,15	1,11±0,32
t=		0,240	2,114	-0,075	-0,701	0,710	1,152	0,034
p=		0,810	0,365	0,940	0,484	0,478	0,250	0,973
Ekonomik Durum								
Orta	163	1,11±0,24	1,04±0,14	1,18±0,40	1,25±0,54	1,04±0,16	1,04±0,18	1,14±0,38
İyi	135	1,08±0,17	1,03±0,15	1,13±0,29	1,16±0,43	1,02±0,09	1,02±0,12	1,08±0,24
t=		1,529	0,366	1,238	1,426	1,572	0,826	1,408
p=		0,116	0,715	0,204	0,147	0,100	0,409	0,143

Üniversite öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerine göre siber zorbalık puan ortalamaları Tablo 4.13'te verilmiştir. Tablo incelendiğinde, cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalarda tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Medeni durum değişkenine göre siber zorbalık puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$). Ekonomik duruma göre yapılan analizde de tüm alt boyutlarda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.13.'ün devamı

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Zorbalık	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	Anonim Siber Zorbalık
Sınıf Seviyesi		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
1	47	1,22±0,31	1,11±0,31	1,36±0,48	1,41±0,69	1,07±0,19	1,06±0,24	1,28±0,40
2	103	1,11±0,24	1,03±0,09	1,16±0,40	1,29±0,61	1,05±0,17	1,03±0,14	1,12±0,42
3	85	1,05±0,09	1,01±0,05	1,10±0,24	1,10±0,23	1,01±0,07	1,01±0,06	1,04±0,11
4	63	1,05±0,11	1,02±0,08	1,10±0,22	1,08±0,25	1,01±0,04	1,03±0,19	1,07±0,22
F=		8,901	6,284	7,135	6,613	2,972	1,276	6,434
p=		**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,032**	0,283	**0,000**
PostHoc=		1>2, 1>3, 2>3, 1>4 (p<0.05)	1>2, 1>3, 1>4 (p<0.05)	1>2, 1>3, 1>4 (p<0.05)	1>3, 2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)	1>3, 1>4 (p<0.05)		1>2, 1>3, 1>4 (p<0.05)
Akademik Başarı								
Orta	136	1,09±0,18	1,02±0,12	1,16±0,32	1,21±0,48	1,03±0,13	1,03±0,18	1,11±0,28
İyi	140	1,09±0,21	1,03±0,11	1,15±0,37	1,20±0,52	1,03±0,13	1,01±0,09	1,10±0,35
Çok İyi	22	1,18±0,31	1,14±0,33	1,27±0,41	1,26±0,47	1,07±0,18	1,09±0,27	1,22±0,42
F=		1,826	6,293	1,083	0,146	0,888	2,456	1,230
p=		0,163	**0,002**	0,340	0,864	0,413	0,087	0,294
PostHoc=			3>1, 3>2 (p<0.05)					

Üniversite öğrencilerinin tanıtıcı özelliklerine göre siber zorbalık puan ortalamaları Tablo 4.13'te verilmiştir. Sınıf seviyesine göre yapılan analizlerde ise anlamlı farklılıklar mevcuttur. Genel siber zorbalık puanı ($p = 0,000$), yerine geçme zorbalığı ($p = 0,000$), sözlü sataşma zorbalığı ($p = 0,000$), sosyal dışlanma zorbalığı ($p = 0,000$), ifşa etme zorbalığı ($p = 0,032$) ve anonim siber zorbalık ($p = 0,000$) alt boyutlarında sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur. Post-hoc analiz sonuçlarına göre 1. sınıf öğrencileri, 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek zorbalık puanlarına sahiptir. Akademik başarı açısından yalnızca "yerine geçme zorbalığı" alt boyutunda anlamlı fark saptanmıştır ($F = 6,293$; $p = 0,002$). Post-hoc test sonuçlarına göre, "çok iyi" akademik başarıya sahip öğrenciler, "orta" ve "iyi" düzeyde başarıya sahip olanlara göre bu davranışı daha fazla gerçekleştirmektedir. Diğer alt boyutlarda anlamlı fark gözlenmemiştir ($p>0,05$).

Tablo 4.14. Üniversite Öğrencilerinin Teknoloji Kullanımına Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Zorbalık	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	Anonim Siber Zorbalık
Bilişim İletişim Teknolojisi Kullanımı Sıklığı		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Biraz	24	1,07±0,23	1,06±0,24	1,11±0,33	1,10±0,24	1,03±0,15	1,03±0,15	1,09±0,27
Fazla	183	1,09±0,20	1,03±0,10	1,14±0,34	1,19±0,50	1,04±0,14	1,03±0,16	1,11±0,35
Çok Fazla	91	1,12±0,22	1,04±0,18	1,22±0,38	1,29±0,54	1,02±0,11	1,02±0,14	1,13±0,29
F=		1,072	0,719	2,006	1,836	0,197	0,040	0,140
p=		0,344	0,488	0,136	0,161	0,821	0,961	0,869
Sosyal Medyada Günlük Harcanan Zaman								
0-2	44	1,08±0,15	1,02±0,08	1,08±0,18	1,20±0,47	1,03±0,16	1,06±0,25	1,09±0,24
3-5	178	1,10±0,20	1,03±0,13	1,18±0,37	1,21±0,49	1,03±0,12	1,02±0,12	1,10±0,32
6 Ve Üzeri	76	1,11±0,25	1,05±0,20	1,17±0,38	1,22±0,52	1,03±0,15	1,02±0,15	1,15±0,39
F=		0,254	0,459	1,417	0,024	0,013	1,243	0,634
p=		0,776	0,633	0,244	0,977	0,987	0,290	0,531
Siber Zorbalık Eğitimi Alınma Durumu								
Evet	68	1,15±0,33	1,05±0,23	1,26±0,51	1,35±0,73	1,05±0,19	1,04±0,20	1,17±0,50
Hayır	230	1,08±0,16	1,03±0,11	1,13±0,28	1,17±0,39	1,03±0,11	1,03±0,14	1,10±0,25
t=		2,612	0,881	2,792	2,669	1,376	0,721	1,643
p=		0,071	0,379	**0,042**	0,053	0,289	0,471	0,248
Zorbalığa Maruz Kalma Durumu								
Evet	132	1,12±0,25	1,04±0,17	1,21±0,40	1,28±0,60	1,03±0,14	1,04±0,19	1,15±0,41
Hayır	166	1,07±0,17	1,03±0,13	1,13±0,30	1,16±0,38	1,03±0,13	1,02±0,12	1,08±0,24
t=		2,028	0,519	1,964	2,145	0,254	0,741	1,860
p=		0,054	0,604	0,058	**0,042**	0,800	0,460	0,081

Üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanımına yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber zorbalık puan ortalamaları Tablo 4.14'te verilmiştir. Siber zorbalık eğitimi alma durumuna göre yalnızca "sözlü sataşma zorbalığı" alt boyutunda anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p = 0,042$). Zorbalığa maruz kalma durumuna göre yapılan analizde ise yalnızca sosyal dışlanma zorbalığı ($p = 0,042$) alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır.

Bilişim ve iletişim teknolojisi kullanımı sıklığı ile siber zorbalık puanları ve alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p > 0,05$). Sosyal medyada günlük geçirilen süre ile siber zorbalık puanları ve alt boyutlarına göre de anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tablo 4.14.'ün devamı

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Zorbalık	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	Anonim Siber Zorbalık
Siber Zorbalığa Uğrama Durumu		**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**	**$\bar{x} \pm ss$**
Evet	74	1,21±0,33	1,09±0,26	1,31±0,50	1,43±0,77	1,09±0,22	1,08±0,26	1,26±0,53
Hayır	224	1,06±0,13	1,01±0,07	1,11±0,27	1,14±0,33	1,01±0,08	1,01±0,09	1,06±0,20
t=		5,510	3,852	4,410	4,456	4,266	3,197	4,551
p=		**0,000**	**0,018**	**0,001**	**0,003**	**0,006**	**0,038**	**0,003**
Siber Zorbalık Yapma Durumu								
Evet	61	1,29±0,31	1,10±0,27	1,49±0,50	1,63±0,76	1,09±0,20	1,08±0,28	1,32±0,51
Hayır	237	1,05±0,14	1,02±0,08	1,08±0,24	1,10±0,32	1,02±0,11	1,01±0,10	1,06±0,23
t=		8,922	4,063	9,336	8,239	3,616	3,063	5,765
p=		**0,000**	**0,024**	**0,000**	**0,000**	**0,014**	0,070	**0,000**

Üniversite öğrencilerinin teknoloji kullanımına yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber zorbalık puan ortalamaları Tablo 4.14'te verilmiştir. Siber zorbalığa uğrama durumuna göre yapılan analizde tüm alt boyutlarda anlamlı farklar gözlenmiştir ($p < 0,05$). Siber zorbalık yapan bireylerin puanları daha yüksek olup cinsel içerikli siber zorbalık yapma alt boyutu dışında tüm alt boyutlarda anlamlı şekilde daha yüksektir ($p < 0,05$).

Tablo 4.15. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik İyilik Durumuna Yönelik Tanıtıcı Özelliklerine Göre Siber Zorbalık Puan Ortalamaları (n:298)

Tanıtıcı Özellikler	n	Genel Siber Zorbalık	Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı	Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı	Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı	Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı	Cinsel İçerikli Siber Zorbalık	Anonim Siber Zorbalık
Sosyal Destek Varlığı		**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**	**x̄ ± ss**
Evet	102	1,07±0,18	1,01±0,05	1,12±0,30	1,18±0,47	1,02±0,13	1,03±0,18	1,10±0,31
Hayır	196	1,11±0,22	1,04±0,17	1,18±0,38	1,23±0,51	1,04±0,14	1,03±0,14	1,12±0,33
t=		-1,270	-1,866	-1,538	-0,835	-0,685	-0,125	-0,363
p=		0,205	**0,016**	0,099	0,404	0,494	0,900	0,717
Psikolojik İyilik Durumu								
Kötü	15	1,13±0,25	1,04±0,12	1,26±0,47	1,25±0,64	1,08±0,22	1,02±0,06	1,10±0,26
Orta	94	1,14±0,26	1,07±0,23	1,21±0,40	1,31±0,62	1,06±0,19	1,03±0,15	1,17±0,37
İyi	125	1,09±0,20	1,02±0,07	1,14±0,33	1,20±0,47	1,02±0,09	1,04±0,20	1,11±0,35
Çok İyi	64	1,04±0,08	1,00±0,02	1,10±0,27	1,07±0,18	1,00±0,03	1,00±0,03	1,04±0,14
F=		3,421	3,942	1,821	3,034	4,171	0,882	2,010
p=		**0,018**	**0,009**	0,143	**0,030**	**0,006**	0,451	0,113
PostHoc=		2>3, 2>4 (p<0.05)	2>3, 2>4 (p<0.05)		2>4 (p<0.05)	2>3, 1>4, 2>4 (p<0.05)		

F: Anova Testi; t: Bağımsız Gruplar T-Testi; PostHoc:LSD

Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyilik durumuna yönelik tanıtıcı özelliklerine göre siber zorbalık puan ortalamaları Tablo 4.15'te verilmiştir. Sosyal destek varlığına göre yapılan karşılaştırmalarda yalnızca siber ortamda yerine geçme zorbalığı alt boyutunda anlamlı farklılık saptanmıştır ($p = 0,016$).

Psikolojik iyilik durumuna göre genel siber zorbalık ($p = 0,018$), yerine geçme zorbalığı ($p = 0,009$), sosyal dışlanma zorbalığı ($p = 0,030$) ve ifşa etme zorbalığı ($p = 0,006$) alt boyutlarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Psikolojik iyilik durumu "orta" seviyede olan öğrencilerin zorbalık davranışlarını daha sık gerçekleştirdiği görülmektedir. Post-hoc analizler de bu farklılığı doğrulamaktadır. Psikolojik iyilik durumu orta olan öğrencilerin, siber zorbalık puan ortalamaları, genel siber zorbalık, siber ortamda yerine geçme zorbalığı, siber ortamda sosyal dışlanma ve siber ortamda ifşa etme zorbalığı alt boyutlarında sırasıyla, psikolojik iyilik durumu kötü, iyi ve çok iyi olanlardan yüksek bulunmuştur.

Tablo 4.16. Psikolojik İyi Oluş, Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalık Puanları Arasında Korelasyon Analizi

	PİO	**GSM**	**YGM**	**SSM**	**SDM**	**İFM**	**CSM**	**ASM**	**GSZ**	**YGZ**	**SSZ**	**SDZ**	**İFZ**	**CSZ**	**ASZ**
PİO	1	-,066	-,013	-,020	-,174**	-,081	-,065	-,008	-,059	-,046	-,060	-,083	-,061	,039	-,003
GSM		1	,725**	,880**	,664**	,752**	,784**	,865**	,564**	,335**	,479**	,515**	,391**	,290**	,453**
YGM			1	,568**	,466**	,698**	,334**	,495**	,439**	,419**	,342**	,367**	,286**	,240**	,348**
SSM				1	,525**	,579**	,623**	,703**	,463**	,275**	,418**	,418**	,316**	,202**	,358**
SDM					1	,630**	,317**	,403**	,542**	,323**	,396**	,557**	,468**	,266**	,413**
İFM						1	,428**	,523**	,507**	,332**	,387**	,472**	,390**	,369**	,378**
CSM							1	,775**	,365**	,093	,362**	,338**	,212**	,197**	,295**
ASM								1	,425**	,230**	,367**	,370**	,275**	,207**	,387**
GSZ									1	,597**	,881**	,827**	,701**	,578**	,848**
YGZ										1	,410**	,269**	,576**	,565**	,438**
SSZ											1	,661**	,536**	,375**	,661**
SDZ												1	,457**	,267**	,632**
İFZ													1	,473**	,566**
CSZ														1	,538**
ASZ															1

PİO: Psikolojik İyi Oluş Toplam, GSM: Genel Siber Mağduriyet, YGM: Siber Ortamda Yerine Geçme Mağduriyeti, SSM: Siber Ortamda Sözlü Sataşma Mağduriyeti, SDM: Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Mağduriyeti, İFM: Siber Ortamda İfşa Edilme Mağduriyeti, CSM: Cinsel İçerikli Siber Mağduriyet, ASM: Anonim Siber Mağduriyet, GSZ: Genel Siber Zorbalık, YGZ: Siber Ortamda Yerine Geçme Zorbalığı, SSZ: Siber Ortamda Sözlü Sataşma Zorbalığı, SDZ: Siber Ortamda Sosyal Dışlanma Zorbalığı, İFZ: Siber Ortamda İfşa Etme Zorbalığı, CSZ: Cinsel İçerikli Siber Zorbalık, ASZ: Anonim Siber Zorbalık

Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş, siber mağduriyet ve siber zorbalık puanları arasında korelasyon analizi Tablo 4.16'da verilmiştir. Çalışmada psikolojik iyi oluş ile siber mağduriyet ve siber zorbalık alt boyutları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, psikolojik iyi oluş ile siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti arasında düşük düzeyde negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = -0,174$; $p < 0,01$). Bu bulgu, bireylerin siber ortamda sosyal dışlanmaya maruz kaldıklarında psikolojik iyi oluş düzeylerinin azaldığını göstermektedir.

Bununla birlikte, genel siber mağduriyet düzeyi ile tüm mağduriyet ve zorbalık alt boyutları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı korelasyonlar bulunmuştur. Özellikle genel siber mağduriyet ile anonim siber mağduriyet ($r = 0,865$; $p < 0,01$). siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti ($r = 0,880$; $p < 0,01$) ve cinsel içerikli siber mağduriyet ($r = 0,784$; $p < 0,01$) arasındaki ilişkiler oldukça güçlüdür ($p < 0,01$). Bu sonuçlar, bireylerin genel olarak siber mağduriyet yaşama eğilimlerinin arttıkça, daha spesifik mağduriyet türlerine de maruz kalma olasılıklarının yükseldiğini göstermektedir.

Aynı şekilde, siber ortamda bir kişinin yerine geçilmesi, sözlü sataşma, sosyal dışlanma, ifşa edilme, cinsel içerikli ve anonim şekilde gerçekleştirilen mağduriyet türlerinin birbirleriyle ve siber zorbalık biçimleriyle anlamlı düzeyde ilişkili olduğu belirlenmiştir. Örneğin, siber ortamda bir kişinin yerine geçme mağduriyeti ile ifşa edilme mağduriyeti arasında ($r = 0,698$; $p < 0,01$), sözlü sataşma mağduriyeti ile anonim siber mağduriyet arasında ($r = 0,703$; $p < 0,01$) güçlü düzeyde ilişkiler tespit edilmiştir ($p < 0,01$).

Genel siber zorbalık ile siber ortamda sözlü sataşma zorbalığı ($r = 0,881$; $p < 0,01$), sosyal dışlanma zorbalığı ($r = 0,827$; $p < 0,01$), ifşa etme zorbalığı ($r = 0,701$; $p < 0,01$) ve anonim siber zorbalık ($r = 0,848$) arasında da yüksek düzeyde pozitif korelasyonlar bulunmuştur ($p < 0,01$). Bu bulgular, bireylerin siber ortamda zorbalığa maruz kalma durumlarının çok boyutlu olduğunu ve birden fazla zorbalık türünün birlikte ortaya çıkabileceğini göstermektedir.

5. TARTIŞMA

5.1. Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması

Araştırmaya katılan 298 öğrencinin, psikolojik iyi oluş ölçeğinden elde edilen toplam puan ortalamasının 43,51±7,49 olduğu görülmektedir. Ölçeğin puan aralığının 8 ile 56 arasında olduğu değerlendirildiğinde öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin genel olarak yüksek olduğu söylenebilir. Ülkemizde yapılan benzer çalışmaların sonuçları değerlendirildiğinde, üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş puan ortalamalarının 38.46±8.78 ila 46.01±6,97 arasında değişkenlik gösterdiği görülmektedir (Özer ve ark., 2023; Bostancı ve Aktaş, 2022; Demir ve ark., 2021; Deniz ve ark., 2017; Uz Baş ve ark., 2016). Amerika, Hindistan ve Malezya'da yapılan çeşitli çalışmaların sonuçları, üniversite öğrencilerinin çoğunun farklı nedenlerle, düşük psikolojik iyi oluş düzeyine sahip olduğunu göstermiştir (Sharma ve Sharma 2018; Barbayannis ve ark., 2022; Shahira et al., 2018). Çin'de yapılan çalışmada, lisans öğrencilerinin psikolojik iyi oluş düzeyi yüksek çıkmıştır (Zhang, 2024). Çalışmada öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin genel olarak yüksek çıkması, sosyal destek varlığı, geleceğe yönelik hedeflerinin olması, kendi kararlarını verebilmeleri gibi çeşitli faktörlere bağlı olduğu düşünülebilir.

Araştırmada evli olanların psikolojik iyi oluş düzeyleri bekarlara göre daha yüksektir. Türkiye İstatistik Kurumu 2024 verilerine göre mutlu olduğunu belirten evli bireylerin oranı %52,5 iken, evli olmayanlarda bu oran, %44,0 olarak bulunmuştur (TÜİK, 2024). Ülkemizde yapılan diğer çalışma sonuçlarına bakıldığında, Dünger Mutlu ve Can (2021), evlilik uyumunun artmasının psikolojik iyi oluş düzeyini arttırdığını, Akdağ ve Çankaya (2015), evlilik doyumu ile psikolojik iyi oluş arasında olumlu yönde ilişki olduğunu, Erdoğan ve Akoğlu (2023), evli bireylerde psikolojik iyi oluş düzeyleri ile evlilik doyumu arasında pozitif ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur (Erdoğan ve Akoğlu, 2023; Dünger ve Can, 2021; Akdağ ve Çankaya, 2015). Yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde ülkemizdeki çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşılmıştır, evli bireylerin psikolojik iyi oluşlarının bekarlara göre daha yüksek olduğu saptanmıştır (Kim ve McKenry, 2002). Literatür incelendiğinde medeni durumun psikolojik iyi oluşu etkilemesinin nedenleri arasında sosyal destek

kaynaklarının evlilik uyumunda önemli rol oynadığı belirtilmektedir (Özbey, 2012). Bu çalışmada evli bireylerin sosyal destek kaynaklarının olması, stresle başa çıkmada, zor zamanlarda duygusal destek sağlayarak, güçlü sosyal ilişkilerin yaşam doyumunu artırmakta ve buna bağlı olarak psikolojik iyi oluşu yükseltmekte etkili olduğu düşünülebilir.

Araştırmada ekonomik durumunu "iyi" olarak ifade eden öğrencilerin psikolojik iyi oluş puan ortalaması "orta" olarak belirtenlerden yüksek bulunmuştur. Bu bulgu, ekonomik düzey yükseldikçe psikolojik iyi oluşun da arttığını göstermektedir. Tatlıoğlu (2015), yaptığı araştırmada gelir artışının sağladığı imkânlarla bireylerin mutluluk düzeylerinin artmasına neden olduğunu ortaya koymuştur (Tatlıoğlu, 2015). Göcen (2013), bireyin iyi oluşunu en çok etkileyen faktörlerin, bireyin gelir durumu ve sosyal statüsü olduğunu belirtmiştir (Göcen, 2013). Dost (2007), algılanan ekonomik durumu yüksek olan üniversite öğrencilerinin yaşam doyumu puan ortalamasının, anlamlı düzeyde yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Dost, 2007). Borrescio-Higa ve arkadaşları (2022), pandemi döneminde yaptıkları çalışmada, finansal sıkıntıların, ruh sağlığını ve psikolojik iyi oluşu olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir (Borrescio-Higa ve ark., 2022). Bu çalışmada ekonomik durumunu iyi olarak ifade eden bireylerin, orta olarak ifade edenlere göre barınma, beslenme, sağlık gibi temel ihtiyaçlarını daha rahat karşıladığından, geleceğe dair belirsizlikleri daha az ve hayatlarında daha fazla seçim hakkı olduğundan dolayı psikolojik iyi oluşlarının yüksek olduğu düşünülebilir.

Araştırmada "iyi" ve "çok iyi" akademik başarıya sahip öğrenciler "orta" başarıya sahip öğrencilere kıyasla anlamlı derecede daha yüksek psikolojik iyi oluş düzeylerine sahiptir. Ateş (2016), üniversite öğrencileriyle yaptığı araştırmada, psikolojik iyi oluşun akademik başarıyı anlamlı düzeyde etkilediği belirlenmiştir. Başka bir ifadeyle, öğrencilerin psikolojik iyi oluş düzeyleri yükseldikçe akademik başarılarının da arttığı görülmüştür. Bu da psikolojik olarak iyi durumda olan öğrencilerin akademik anlamda daha başarılı olduklarını ortaya koymaktadır (Ateş, 2016). Mustafa ve arkadaşları (2020), Malezya'da üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, yapılan çalışma ile benzer sonuçlara ulaşmış, psikolojik iyi oluşun akademik başarı üzerinde etkisi olduğunu, öğrencilerin akademik başarıları arttıkça psikolojik iyi oluşlarının da arttığını belirtmiştir (Mustafa ve ark., 2020). Turashvili ve Japaridze (2012), akademik

başarısı orta ve yüksek olan öğrencilerin, psikolojik iyi oluşlarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir (Turashvili ve Japaridze, 2012). Bu çalışmada akademik durumu çok iyi olan öğrencilerin, özgüven ve yeterlilik duygusunun gelişmiş olduğu, akademik başarının geleceğe dair kaygıları ve stresi azalttığı buna bağlı olarak psikolojik iyi oluşu olumlu anlamda etkilediği düşünülebilir.

Sosyal desteği olduğunu belirten öğrencilerin psikolojik iyi oluş puan ortalaması, sosyal desteği olmayanlardan yüksek çıkmıştır ve bu fark anlamlı bulunmuştur. Bu bulgu, sosyal desteğin psikolojik iyi oluş üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu ortaya koymaktadır. Literatür değerlendirildiğinde, İraz ve arkadaşları (2021), Araştırmada, öğrencilerin algıladıkları sosyal destek düzeyi arttıkça psikolojik iyi oluşlarının da yükseldiği görülmüştür. Ayrıca, psikolojik iyi oluş üzerinde yaş, sosyal etkinliklere katılım, arkadaş çevresi, ebeveynlerin demokratik tutumları, sınıf düzeyi, arkadaş ilişkileri ve aile içi iletişim gibi sosyal çevreyle ilişkili faktörlerin etkili olduğu belirlenmiştir (İraz ve ark., 2021). Baş ve arkadaşları (2016), psikolojik iyi oluş düzeyi ile arkadaşlardan ve genel olarak algılanan sosyal destek azaldıkça, internetin aşırı kullanımının ve bu kullanıma bağlı olumsuz sonuçların artış gösterdiği tespit edilmiştir (Baş ve ark., 2016). Tosun (2021)'un çalışmasında, ergenlerde algılanan sosyal destek düzeyi yükseldikçe öznel iyi oluş düzeyinin yükseldiği görülmüştür (Tosun, 2021). Sosyal desteğin, psikolojik iyi oluşu hem doğrudan hem de dolaylı yollarla yükselmesine katkı sağladığı, bireyin sosyal çevresi ile olan ilişkilerinin de etkisinin önemi göz önünde bulundurulmalıdır.

Araştırmada psikolojik iyilik durumunu "kötü" olarak değerlendiren bireylerin tüm diğer gruplardan anlamlı olarak daha düşük psikolojik iyi oluş puanına sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, "çok iyi" olarak değerlendiren bireylerin puanları, diğer tüm gruplardan anlamlı şekilde daha yüksektir. Literatürde Demirci ve Şar (2017), kendini tanıyan bireylerin özelliklerinin, psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek olacağının öngörüldüğü araştırmada, kendini bilme ve psikolojik iyi oluşun birbirleri ile yakından ilişkili olduğunu göstermiştir (Demirci ve Şar, 2017).

5.2. Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması

Siber Mağduriyet Ölçeği Puan Ortalaması incelendiğinde, öğrencilerin siber mağduriyet alt boyutlarına ilişkin puan ortalamalarının genel olarak düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Genel siber mağduriyet puan ortalaması 1,23 ± 0,34 olup, bu değer 1 ile 4 arasında değişen puan aralığında alt düzeyde bir mağduriyet deneyimine işaret etmektedir. Bu durum, öğrencilerin genel olarak yoğun bir siber mağduriyet yaşamadıklarını düşündürmektedir. Alt boyutlar incelendiğinde ise en düşük ortalama puan, 1,07 ± 0,22 ile siber ortamda ifşa edilme mağduriyetine aittir. Öğrencilerin kişisel bilgilerinin ya da özel içeriklerinin dijital ortamda paylaşılması gibi bir mağduriyet türünü daha az yaşadıklarını göstermektedir. Siber ortamda yerine geçme mağduriyeti, sosyal dışlanma mağduriyeti ve sözlü sataşma mağduriyeti puanları da düşük seviyelerde bulunmuştur. Bu sonuçlar, öğrencilerin bu tür siber mağduriyetleri sık yaşamadıklarını göstermektedir. Bununla birlikte, en yüksek ortalama puan 1,42 ± 0,60 ile anonim siber mağduriyet alt boyutunda elde edilmiştir. Bu bulgu, öğrencilerin kimliği belirsiz kişiler tarafından hedef alınma olasılıklarının diğer mağduriyet türlerine kıyasla daha yüksek olabileceği anlamına gelmektedir. Cinsel içerikli siber mağduriyetin ortalaması da yüksek bulunmuş, bu da dijital ortamlarda cinsel içerikli rahatsız edici mesajlara veya görüntülere maruz kalma gibi durumların az da olsa yaşandığını ortaya koymaktadır. Literatür incelendiğinde, Balmumcu ve Yüceyılmaz (2023), üniversitede öğrenim gören kız öğrencilerin siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeylerinin ve bunların bazı değişkenlerle ilişkisinin incelendiği araştırmasında, öğrencilerin siber mağduriyet düzeyleri 15,4 ± 5,38 olarak saptanmıştır (Balmumcu ve Yüceyılmaz, 2023). Yardım (2022), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada katılımcıların siber mağduriyet düzeyleri 19,22 ± 7,01 olarak belirlenmiştir (Yardım, 2022). Çiftçi (2018), lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada, erkek öğrencilerin ortalama siber mağduriyet puanı 27,5 ve kız öğrencilerin ortalama siber mağduriyet puanı 25,93 olarak hesaplanmış erkek öğrencilerin mağduriyet puanının daha yüksek olduğu saptanmıştır (Çiftçi, 2018). Suriyabandara (2017), Sri Lanka'da öğrenim gören üniversite öğrencilerinde siber mağduriyet düzeylerini incelediği araştırmada, katılımcıların çoğunun hayatlarında en az bir kez siber mağduriyete maruz kaldığını belirtmiştir (Suriyabandara, 2017). Vietnam'da yapılan başka bir araştırmada ise

öğrencilerin siber mağduriyet oranının katılımcıların yalnızca %7,1'ini oluşturduğu belirtilmiştir (Tran ve ark., 2022). Üniversite öğrencilerinde siber mağduriyet oranının genel olarak düşük çıkması, öğrencilerin teknolojik cihazlara hakim olması, sosyal medya ve gizlilik ayarlarına dikkat etmeleri, yaşanan olayları bildirmemeleri ya da bunun bir siber mağduriyet olduğunu fark etmemeleri olabilir.

Ekonomik durumu "orta" olan öğrencilerin cinsel içerikli siber mağduriyet" puan ortalaması daha yüksektir. Bu durum, ekonomik durumu daha düşük olan bireylerin dijital ortamda bu tür mağduriyetleri daha fazla yaşama riski taşıyabileceğini göstermektedir. Elde edilen bulgular Arıcak ve arkadaşları (2012)'nın çalışması ile uyumludur. Taştekin ve Bayhan (2018), siber zorbalık ve siber mağduriyetin sosyoekonomik düzeye göre farklılık gösterip göstermediğini inceleyen çalışmada, genel olarak sosyoekonomik düzey yükseldikçe hem siber zorbalık davranışlarında bulunma hem de siber mağduriyet yaşama oranlarının arttığı belirlenmiştir (Taştekin ve Bayhan 2018). Özbay (2013)'ın araştırmasında, sosyoekonomik düzeyi yüksek bireylerin daha fazla siber zorbalık davranışında bulunduğu, buna karşın sosyoekonomik düzeyi düşük bireylerin ise daha fazla siber mağduriyet yaşadığı ortaya konmuştur (Özbay, 2013). Talan ve arkadaşları (2021), ailesinin aylık geliri düşük olanların, ailesinin aylık geliri yüksek olanlardan daha az siber zorbalıkla karşılaştıkları belirlenmiştir (Talan ve ark., 2021). Yapılan bazı çalışmalarda da sosyoekonomik durumun mağduriyet düzeyini etkilediği saptanmıştır (Akbulut ve Erişti, 2011; Poole, 2017; Sánchez et al., 2016). Ailenin ekonomik gücü azaldıkça bilişim cihazlarına ve internete erişim zorlaşır. Bu sebeple gelir durumu az olan kişilerin siber zorbalıkla karşılaşma ve siber mağduriyet yaşama ihtimali de azalabilir (Talan ve ark., 2021). Yapılan çalışmada ekonomik gelir durumu azaldıkça siber mağduriyet durumunun artması, daha eski ya da güncellenmemiş cihazlar kullanılması, korumasiz Wİ-Fİ ağlarının kullanılması, dijital okuryazarlık düzeyinin düşük olmasına bağlı olduğu düşünülebilir.

Bilişim ve iletişim teknolojisini "çok fazla kullanan" öğrencilerin, "fazla" veya "biraz kullananlara kıyasla daha yüksek mağduriyet yaşadığını ortaya koymuştur. Öğrencilerin, bilişim iletişim kullanım sıklığı ve sosyal medyada geçirdikleri süre arttıkça mağduriyet puanlarının da arttığı görülmüştür. Özellikle günde altı saatten fazla sosyal medya kullanan öğrencilerin mağduriyet düzeylerinin anlamlı biçimde

yüksek olması, dijital ortamda geçirilen zamanın önemli bir risk faktörü olduğunu göstermektedir. Şener ve arkadaşları (2022), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada internet kullanımı 5 saat ve üzeri olan öğrencilerin siber zorbalık yapma ve siber mağduriyete uğrama durumlarının, internet kullanımı 3 saat ve 3-5 saat arası olanlara göre daha fazla olduğunu belirtmiştir (Şener ve ark., 2022). Avais ve arkadaşları (2014), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin %57'sinin interneti günde 6 saatten fazla kullanmakta olduğunu ve tanımadıkları kişilerle sosyal medya üzerinden iletişimde olduklarını, %37'sinin de buna bağlı olarak siber mağduriyet yaşadığını belirtmiştir (Avais ve ark., 2014). Salı ve arkadaşları (2015), internet bağlantısı olan öğrencilerin, olmayanlara oranla daha çok siber mağduriyet yaşadıklarını bilgisayarı, ayrıca sosyal medya hesabı olanların hem siber zorbalık yapma hem de siber zorbalığa maruz kalma eğilimlerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır (Salı ve ark., 2015). Bayar ve arkadaşları (2023) tarafından yürütülen çalışmada da sosyal medya kullanım sıklığına ve internet kullanım süresine göre anlamlı farklılıklar rapor edilmiştir (Bayar ve ark., 2023). Bu durum, mevcut çalışmada da aynı değişkenlerde anlamlı farklılıklar bulunmasıyla örtüşmektedir. Arıcak ve arkadaşlarının (2012) verileriyle birlikte değerlendirildiğinde, bireyin dijital ortamda geçirdiği süre, maruz kaldığı içerik türü ve bireysel dijital sınır bilincinin, siber mağduriyet üzerinde doğrudan etkili olduğu anlaşılmaktadır (Arıcak ve ark., 2012). Yapılan çalışmada, bilişim iletişim teknolojilerini çok fazla kullanan öğrencilerin siber mağduriyet yaşama oranının, kişisel verilerinin çevrimiçi ortamda daha fazla paylaşılması, çeşitli sosyal platformlarda daha görünür olmaları ve bunun sonucunda siber zorbaların hedefi haline gelmelerine bağlı olduğu düşünülebilir.

Çalışmada öğrencilerin zorbalığa maruz kalma, siber zorbalığa uğrama ve siber zorbalık yapma durumları ile siber mağduriyet puanlarının tüm alt boyutlarda anlamlı biçimde daha yüksek çıkması, dijital şiddet döngüsünde mağdur-fail rollerinin iç içe geçtiğini düşündürmektedir. Bu bulgu, Yıldırım ve Sülün'ün (2025) çalışmasıyla benzerlik göstermektedir. Hemşirelik öğrencileriyle yaptığı çalışmada da siber mağduriyet ile siber zorbalık arasında pozitif yönlü ve anlamlı bir ilişki saptanmış, bireyin maruz kaldığı mağduriyetin fail davranışlarına evrilebileceği vurgulanmıştır (Yıldırım ve Sülün, 2025). Psikolojik iyilik düzeyi ile siber mağduriyet puanlarının tüm alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Psikolojik

iyiliğini “kötü” ve “orta” olarak tanımlayan öğrencilerin, “iyi” ve “çok iyi” olarak tanımlayanlara kıyasla daha yüksek düzeyde siber mağduriyet yaşadıkları belirlenmiştir. Padır ve arkadaşları (2015), öznel mutluluk arttıkça siber zorbalık düzeyinin ve siber mağduriyete uğrama olasılığının azaldığını belirtmiştir. Öznel mutluluk düzeyi yükseldikçe, bireyi siber zorba ve mağdur olmaktan koruduğu ortaya çıkmıştır (Padır ve ark., 2015). Faucher (2014), çalışmasında siber mağduriyet yaşayan tüm katılımcıların, üçte birinden fazlasının üniversite dışındaki etkinliklerini etkilediğini ve zihinsel sağlık sorunlarına sebep olduğunu belirtmiştir (Faucher ve ark., 2014). Savani ve arkadaşları (2023), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada siber zorbalık mağduriyetinin öğrencilerin psikolojik refahı üzerinde güçlü bir olumsuz etkiye sahip olduğunu, mağduriyet arttıkça psikolojik iyi oluş olumsuz etkilendiğini belirtmiştir (Savani ve ark., 2023). Bu çalışmada öğrencilerin zorbalığa maruz kalma, siber zorbalığa uğrama ve siber zorbalık yapma durumları ile siber mağduriyet yaşama durumlarının tüm alt boyutlarda anlamlı çıkması, siber zorbalık ve mağduriyet deneyimlerinin birbirini etkilediğini, çevrimiçi ortamdaki anonim kimlik kullanımının bu durumu artırdığı, öğrencilerin yaşanılan olumsuz deneyime tepki olarak benzer davranışlar sergiledikleri düşünülebilir.

5.3. Siber Zorbalık Ölçeği Puan Ortalaması ile Tanıtıcı Özelliklerinin Tartışılması

Siber zorbalık ölçeği puan ortalaması incelendiğinde, alt boyutlarına ilişkin puan ortalamalarının oldukça düşük düzeyde olduğu görülmektedir. Genel siber zorbalık puan ortalaması 1,09 ± 0,21 olup, bu değer 1 ile 4 arasında değişen ölçek puan aralığında en alt sınıra oldukça yakındır. Bu durum, öğrencilerin genel olarak siber zorbalık davranışlarının düşük düzeyde olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlar düzeyinde bakıldığında, en düşük ortalamaya sahip boyut 1,03 ± 0,13 ile siber ortamda ifşa etme zorbalığıdır. Bu, öğrencilerin dijital ortamlarda başkalarının özel bilgi ya da görüntülerini yayma gibi eylemlerde bulunma eğilimlerinin oldukça düşük olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, siber ortamda yerine geçme zorbalığı, cinsel içerikli siber zorbalık ve anonim siber zorbalık puanları da düşük bulunmuştur. Bu bulgular, öğrencilerin bu tür zarar verici dijital davranışları genel olarak gerçekleştirmediğine işaret etmektedir. Göreli olarak daha yüksek ortalamaya sahip alt

boyutlar ise siber ortamda sosyal dışlanma zorbalığı ve siber ortamda sözlü sataşma zorbalığı olmuştur. Bu durum, sosyal medya gibi dijital ortamlarda diğer bireyleri grup dışına itme, görmezden gelme ya da sözlü olarak rahatsız etme gibi davranışların diğer zorbalık türlerine kıyasla biraz daha sık görülebileceğini düşündürmektedir. Bununla birlikte, bu değerler ölçek aralığının oldukça alt sınırında yer almaktadır. Literatür incelendiğinde, Akarsu'nun (2022) üniversite öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, siber zorbalık ölçeği puan ortalaması 26,67±6,63 bulunmuş, öğrencilerin siber zorbalık eğilimleri ile duyarlılık düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki saptanmış ve bu durum, öğrencilerin bilinçli davranış geliştirdiklerini düşündürmektedir. Özellikle sağlık alanında öğrenim gören bireylerin, zarar verme davranışlarından uzak durdukları belirtilmiştir. Bu çerçevede öğrencilerin düşük siber zorbalık puanları, onların bu tür davranışlara karşı daha bilinçli ve duyarlı olabileceğini göstermektedir (Akarsu, 2022). Ülkemizde yapılan diğer çalışmalara bakıldığında, Boyar ve Aslantaş (2024), ergenlerle yaptığı çalışmada, siber zorbalık ölçeği toplam puan ortalaması 27,93±7,81, Gönültaş (2019), üniversite öğrencilerinin siber zorbalık ve mağduriyet düzeylerini araştırdığı yüksek lisans tez çalışmasında, siber zorbalık puan ortalaması 17.33±5.23, Balmumcu ve Yüceyılmaz (2023), üniversite öğrencisi genç kadınların siber zorbalık ve siber mağduriyet durumlarını araştırdığı çalışmada siber zorbalık ölçeği toplam puan ortalaması 12,65 ± 3,61 olarak bulunmuştur, Köse (2024), lise öğrencilerinin siber zorbalık ve siber mağduriyet ile aleksitimi ve empati becerileri arasındaki ilişkiyi incelediği yüksek lisans tez çalışmasında öğrencilerin siber zorbalık toplam puanı 33,79± 7,83 olarak bulunmuştur (Balmumcu ve Yüceyılmaz, 2023; Boyar ve Aslantaş, 2024; Gönültaş, 2019; Köse, 2024; Yiğit ve ark., 2017). Dünyada yapılan çalışmalarda da siber zorbalığın üniversite öğrencilerinde yaygın olarak görüldüğü belirlenmiştir (Shaikh ve ark., 2020; Zhang ve ark., 2010). Yapılan çalışmada öğrencilerin siber zorbalık oranlarının düşük çıkması, siber zorbalık ile ilgili alınan dersler sonrası, dijital farkındalıklarının arttığını, hukuki yaptırımların bilincinde olduklarını buna bağlı zorbalık davranışını daha az uyguladıkları düşünülebilir.

Öğrencilerin siber zorbalık puan ortalaması ile cinsiyete göre yapılan karşılaştırmalarda tüm alt boyutlarda erkek öğrencilerin ortalamalarının kadınlara kıyasla daha yüksek olduğu gözlenmekle birlikte, bu fark istatistiksel olarak anlamlı

bulunmamıştır. Ancak bu durum, cinsiyetin zorbalık eğilimi açısından bir etken olabileceğini düşündürmektedir. Literatüre bakıldığında, Gönültaş (2019), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, yapılan çalışma sonucuna benzer şekilde erkek öğrencilerin siber zorbalık puan ortalamalarının kızlara kıyasla daha yüksek olduğunu açıkça ortaya koymuştur (Gönültaş, 2019). İğdeli (2018), yaptığı çalışmada erkek öğrencilerin kız öğrencilere oranla daha fazla siber zorbalık davranışı gerçekleştirdiği saptanmıştır (İğdeli, 2018). Carvalho ve arkadaşları (2021), yaptığı araştırmada da genellikle siber mağdurların kadın olduğu ve siber zorbaların ve siber zorba mağdurlarının çoğunun erkek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Carvalho ve ark., 2021). Bu noktada, cinsiyetin tek başına belirleyici olmaktan çok, bireyin içsel özellikleriyle etkileşim halinde olduğu söylenebilir.

Toplam siber zorbalık puanı, yerine geçme zorbalığı, sözlü sataşma zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı, ifşa etme zorbalığı ve anonim siber zorbalık alt boyutlarında sınıflar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunmuştur. Post-hoc analiz sonuçlarına göre 1. sınıf öğrencileri, 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek zorbalık puanlarına sahiptir. Bu bulgu, Sarıer'in (2022) meta-analiz çalışması ile kısmen çelişmektedir. Sarıer çalışmasında sınıf düzeyi arttıkça siber zorbalığın da arttığını bildirmiştir (Sarıer, 2022). Ancak mevcut çalışmada siber zorbalık düzeylerinin zamanla azaldığı görülmektedir. Oluşan fark örneklem grubunun yapısı ya da farkındalık düzeyindeki farklılıklar gibi etmenlerle açıklanması literatür ile benzerlik göstermektedir (Peker ve ark., 2024). Yaman ve Sönmez (2015), lise öğrencileri ile yapmış olduğu çalışmada, sınıf düzeyi değişkenine göre 10. Ve 11. sınıf öğrencilerinin siber zorbalık eğilimlerinin, 9. sınıf öğrencilerininkine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır (Yaman ve Sönmez, 2015) Karoğlu ve Çılğın (2020), lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada onuncu sınıfların siber zorbalık puan ortalamasının, dokuzuncu ve on birinci sınıfların ortalamasından yüksek bulunmuştur (Karoğlu ve Çılğın, 2020). Çelenk ve Yıldızlar (2019), lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada da yapılan çalışmaya benzer olarak sınıf seviyesi arttıkça zorbalık seviyesinin azaldığı sonuca ulaşılmıştır. 9.sınıfların siber zorbalık ortalaması 10. 11. ve 12. sınıflara göre daha fazladır (Çelenk ve Yıldızlar, 2019). Yapılan çalışmada siber zorbalık düzeyinin 1 ve 2. Sınıflarda 3. Ve 4. sınıflardan yüksek çıkması, akademik ilerleme ve yaşla birlikte siber zorbalık davranışlarının azalabileceğini düşündürmektedir.

Siber zorbalık puan ortalaması ve akademik başarıya göre yapılan karşılaştırmada, yalnızca "yerine geçme zorbalığı" alt boyutunda anlamlı fark saptanmıştır ve "çok iyi" akademik başarıya sahip öğrenciler bu davranışı daha fazla gerçekleştirmiştir. Suriyabandara (2017), tarafından yapılan araştırmada ise yapılan çalışmaya benzer bir sonuca ulaşılmış, üniversite öğrencilerinin siber zorbalık için en çok kullandıkları yöntemlerin anonim aramalar, sahte profiller veya sahte web sayfaları oluşturmak olduğu belirlenmiştir (Suriyabandara, 2017). Elde edilen bulgular Balmumcu ve Yüceyılmaz'ın (2023) çalışmasında yer alan sosyal medya kullanım amacının etkileriyle ilişkilendirilebilir. Araştırmalar, interneti aktif ve yaratıcı biçimde kullanan bireylerin bazen siber ortamda kimlik değiştirme gibi davranışları deneyimlediğini göstermektedir (Balmumcu ve Yüceyılmaz, 2023). Akademik olarak başarılı bireylerin dijital dünyada daha aktif olmaları, bu davranış türünü daha sık sergilemelerine neden olabilir.

Siber zorbalık eğitimi alma durumuna göre yalnızca "sözlü sataşma zorbalığı" alt boyutunda anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Başkaya ve Durkut (2025), Üniversite öğrencileriyle yürütülen çalışmada, siber zorbalıkla ilgili farkındalık eğitimlerinin üniversitelerde yaygınlaştırılmasının önemi vurgulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin %58'inin daha önce bu konuda herhangi bir eğitim almadığı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda, üniversitelerde siber zorbalıkla ilgili bilgilendirici programların düzenlenmesi, hem zorbalık yapan bireylerin farkındalık kazanmasına hem de olası mağduriyetlerin önlenmesine katkı sağlayacaktır (Başkaya ve Durkut, 2025). Siber zorbalık eğitimi alan bireylerin bu alt boyuttaki ortalamalarının daha yüksek olması, bu kişilerin bu davranışla daha fazla karşılaşmaları veya eğitim almış olmalarının farkındalığı artırmış olabileceğini düşündürmektedir.

Siber zorbalık puan ortalaması ile zorbalığa maruz kalma durumuna göre yapılan analizde, genel siber zorbalık puanlarında anlamlı fark saptanmamıştır. Yalnızca sosyal dışlanma zorbalığı alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır. Zorbalığa maruz kalan bireylerin, maruz kalmayanlara kıyasla daha yüksek düzeyde sosyal dışlanma zorbalığı uyguladıkları görülmektedir. Waasdorp ve Catherine (2015), yaptığı çalışmada siber zorbalık ve geleneksel zorbalık arasında yüksek düzeyde bir örtüşme olduğunu göstermiştir (Waasdorp ve Bradshaw, 2015).

Siber zorbalık puan ortalaması ile siber zorbalığa uğrama durumuna göre yapılan analizde tüm alt boyutlarda anlamlı farklar gözlenmiştir. Bu bulgular, siber zorbalığa uğrayan bireylerin aynı zamanda zorbalık yapan bireyler olabileceğini düşündürmektedir. Benzer şekilde, siber zorbalık yapan bireylerin puanları da tüm alt boyutlarda anlamlı şekilde daha yüksektir. Siber zorbalığa uğrayan bireylerin aynı zamanda zorbalık yapan bireyler olduklarına dair elde edilen bulgu, mağdur-zorba döngüsünü göstermektedir. Bu bulgu, Akarsu'nun (2022) çalışmasında da vurgulanmış; siber zorbalık ile mağduriyet arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur (Akarsu, 2022). Ayas ve Horzum (2012), ilköğretim öğrencileri ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin %18,6'sının sanal zorbalığa maruz kaldığı ve %11,6'sının sanal zorbalık davranışlarını yaptığı saptanmıştır (Ayas ve Horzum, 2012). Bingöl ve Tanrıkulu (2014), lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada, katılımcıların siber zorbalık ve siber mağduriyet puanları arasında anlamlı bir ilişki saptanmış, araştırma bulguları, siber zorbalığın artması durumunda siber mağduriyetinde artacağını belirtmektedir (Bingöl ve Tanrıkulu, 2014). Siber zorbalığa uğrayan bireylerin aynı zamanda zorbalık yapan bireyler hâline gelmesi, mağdur-fail rollerinin iç içe geçebileceğini, mağdur bireyin maruz kalınan siber zorbalığa karşı kendini korumak amacıyla aynı davranışı karşıya yönelttiği düşünülebilir.

Sosyal destek almayan bireylerin siber zorbalık puanlarının daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bingöl ve Tanrıkulu (2014), lise öğrencileriyle gerçekleştirilen çalışmada, katılımcıların siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeylerinin, algılanan sosyal destekle anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, özellikle arkadaş ve öğretmen tarafından gösterilen sosyal desteği arttıkça siber zorbalık davranışları ile siber mağduriyetin azaldığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, arkadaş desteğindeki artışın aile desteğini de olumlu yönde etkilediği; öğretmen desteği yükseldiğinde ise hem aileden hem de arkadaştan algılanan sosyal desteğin arttığı belirlenmiştir (Bingöl ve Tanrıkulu, 2014). Doğan (2008), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada, aile desteği olan öğrencilerin depresyon düzeylerinin daha düşük olduğunu, sosyal desteğin azalması durumunda siber zorbalık davranışlarının ve depresyonun artacağını belirtmiştir (Doğan, 2008). Sosyal desteği olmayan bireyler yalnızlık ve değersizlik gibi duygular hissedebilir. Sosyal destek eksikliği bireyin

stresle başa çıkma becerilerini zayıflatır ve dijital ortamda olumsuz davranışlar sergilemesine neden olabilir.

Siber zorbalık puan ortalaması ile psikolojik iyilik durumuna göre yapılan karşılaştırmada, toplam siber zorbalık, yerine geçme zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı ve ifşa etme zorbalığı alt boyutlarında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Özellikle psikolojik iyilik durumu "orta" seviyede olan öğrencilerin siber zorbalık davranışlarını iyi, kötü ve çok iyi olanlara göre daha sık gerçekleştirdiği görülmektedir. Selçuk ve Okutan (2024), siber zorbalığa maruz kalan bireylerin psikolojik iyi oluşlarının olumsuz etkilendiğini, siber zorbalığın psikolojik iyi oluş ve duygusal zekâya olumsuz yönde bir etkisi olduğunu ve siber zorbalık seviyesinin yüksek olmasının, psikolojik iyi oluş seviyesinin düşük olmasına sebep olduğunu belirtmiştir (Selçuk ve Okutan, 2024). Siber zorbalığın bireyde, yalnızlık, çaresizlik, anksiyete ve depresyon gibi olumsuz duygulara neden olarak, genel yaşam kalitesini ve buna bağlı olarak psikolojik iyi oluşu olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülebilir.

5.4. Psikolojik İyi Oluş, Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalık Puan Ortalamalarının Korelasyon Analizi Sonuçlarının Tartışılması

Çalışmada psikolojik iyi oluş ile siber mağduriyet ve siber zorbalık alt boyutları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, psikolojik iyi oluş ile siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti arasında negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($r = -,174$; $p < .01$). Bu bulgu, bireylerin siber ortamda sosyal dışlanmaya maruz kaldıklarında psikolojik iyi oluş düzeylerinin azaldığını göstermektedir. Hellfeldt ve arkadaşları (2020), tarafından yapılan araştırmada da sosyal destek kaynaklarının eksikliğinin, siber zorbalığın psikolojik etkilerini artırdığı vurgulanmıştır. (Hellfeldt ve ark., 2020). Kahi ve arkadaşları (2024) benzer şekilde, siber zorbalıkla karşılaşan öğrencilerin duygusal iyi oluş düzeylerinin azaldığını, sosyal destek mekanizmalarının bu etkiyi azaltmada koruyucu bir işlev gördüğünü belirtmişlerdir. Bu sonuca bakıldığında dışlanma mağduriyeti yaşayan bireylerde psikolojik iyi oluşun azalması hem sosyal destek eksikliğinden hem de dijital ortamda maruz kalınan dışlayıcı deneyimlerden kaynaklanabilir (Kahi ve ark., 2024). Bu durum, bireylerin dijital ortamlarda sosyal gruplar tarafından dışlanmaları halinde ruhsal durumlarının ve öznel iyi oluşlarının zedelenebileceğini göstermektedir.

Bununla birlikte, genel siber mağduriyet düzeyi ile tüm mağduriyet ve zorbalık alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı korelasyonlar bulunmuştur. Özellikle genel siber mağduriyet ile anonim siber mağduriyet, siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti ve cinsel içerikli siber mağduriyet arasındaki ilişkiler oldukça güçlüdür. Bu sonuçlar, bireylerin genel olarak siber mağduriyet yaşama eğilimlerinin arttıkça, daha spesifik mağduriyet türlerine de maruz kalma olasılıklarının yükseldiğini göstermektedir. Güler (2019), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada siber zorbalık davranışının artmasının psikolojik iyi oluşun düşük olması üzerinde etkili olduğunu ve siber zorbalık davranışını daha fazla gerçekleştirenlerin daha düşük bir psikolojik iyi oluşa sahip olduğunu belirtmiştir (Güler, 2019). Çanakçı ve Deniz (2020), üniversite öğrencileri ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %72'sinin siber zorbalıkta mağdur olma rolünü yaşadıklarını, siber mağduriyetin öğrencilerde olumsuz duygulara sebep olduğu belirlenmiştir (Çanakçı ve Deniz, 2020). Patchin ve Hinduja (2006), siber zorbalıkta siber mağdur rolündeki kişinin alay edilme, tehdit edilme ve saygısızlık gibi farklı mağduriyet türlerine de maruz kaldığı belirtilmiştir (Patchin ve Hinduja, 2006). Siber ortamda bir kişinin yerine geçilmesi, sözlü sataşma, sosyal dışlanma, ifşa edilme, cinsel içerikli ve anonim şekilde gerçekleştirilen mağduriyet türlerinin birbirleriyle ve siber zorbalık biçimleriyle anlamlı düzeyde ilişkili olduğu belirlenmiştir. Örneğin, siber ortamda bir kişinin yerine geçme mağduriyeti ile ifşa edilme mağduriyeti arasında, sözlü sataşma mağduriyeti ile anonim siber mağduriyet arasında güçlü düzeyde ilişkiler tespit edilmiştir. Abudusufuer ve arkadaşları (2022), üniversite öğrencileri ile yaptığı çalışmada siber mağduriyet ile siber zorbalık arasında anlamlı ilişki olduğunu, siber zorbalık ve mağduriyetin birlikte görülebileceği ve psikopatolojik belirtilerle de ilişkisinin olduğu belirtilmiştir (Abudusufuer vd., 2022). Çalışmada elde edilen bulgu, dijital şiddet biçimlerinin izole olarak değil, çoğu zaman iç içe geçmiş şekilde yaşandığını ortaya koymaktadır.

Genel siber zorbalık ile siber ortamda sözlü sataşma zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı, ifşa etme zorbalığı ve anonim siber zorbalık arasında da yüksek düzeyde pozitif korelasyonlar bulunmuştur. Bu bulgular, bireylerin siber ortamda zorbalığa maruz kalma durumlarının çok boyutlu olduğunu ve birden fazla zorbalık türünün birlikte ortaya çıkabileceğini göstermektedir. Çalışmada bu bulguya ulaşıldığında, dijital şiddetin bireyin psikolojik dengesini çok yönlü tehdit eden bir süreç olduğu

anlaşılmıştır. Hellfeldt ve arkadaşları (2020), tarafından vurgulanan sosyal destek faktörlerinin eksikliği bu süreci daha da önemli hale getirebilir. Kahi ve arkadaşları (2024), yaptıkları çalışmada zorbalıkla başa çıkmada etkili sosyal ve duygusal becerilerin önemi vurgulanmıştır. Dolayısıyla, bireylerin psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek tutulması ve koruyucu becerilerle desteklenmesi, siber zorbalıkla mücadelede temel bir gereklilik haline gelmektedir (Hellfeldt ve ark., 2020; Kahi ve ark., 2024). Siber zorbalığa maruz kalmak, özgüven kaybına ve değersizlik hissine sebep olabilir. Engellenemediği durumlarda psikolojik rahatsızlıkların artmasına ve psikolojik iyi oluş düzeyinin azalmasına sebep olabilir.

6. SONUÇLAR

Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkisinin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmamızda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin;

- Psikolojik İyi Oluş Ölçeği toplam puan ortalamasının yüksek olduğu (43,51±7,49),
- Ekonomik durumunu "iyi" olarak ifade eden, "iyi" ve "çok iyi" akademik başarıya sahip, sosyal desteği olan, kendinin psikolojik durumunu çok iyi olarak değerlendiren öğrencilerin daha yüksek psikolojik iyi oluş düzeylerine sahip olduğu,
- Toplam siber mağduriyet puan ortalamasının düşük düzeyde olduğu (1,23±0,34),
- Ekonomik durumunu orta olarak tanımlayanların "cinsel içerikli siber mağduriyet" puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Bilişim ve iletişim teknolojisini çok fazla kullandığını belirtenlerin "genel siber mağduriyet", "siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti" ve "anonim siber mağduriyet" puanlarının yüksek olduğu,
- Sosyal medyada günlük 6 saat ve üzeri zaman harcayanların "genel siber mağduriyet", "siber ortamda sözlü sataşma mağduriyeti", "siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti" ve "anonim siber mağduriyet" puanlarının yüksek olduğu,
- Zorbalığa ve siber zorbalığa maruz kalanların ve psikolojik durumunu kötü olarak değerlendirenlerin siber mağduriyet puan ve tüm alt boyut puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Toplam siber zorbalık puan ortalamasının düşük düzeyde olduğu (1,09±0,21),
- 1. Sınıf öğrencilerin siber zorbalık, yerine geçme zorbalığı, sözlü sataşma zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı, ifşa etme zorbalığı ve anonim siber zorbalık alt boyut puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Akademik başarısını çok iyi olarak ifade eden öğrencilerin "yerine geçme zorbalığı", siber zorbalık konusunda eğitim alan öğrencilerin "sözlü sataşma

zorbalığı ve siber zorbalığa maruz kalanların sosyal dışlanma zorbalığı puan ortalamalarının yüksek olduğu,

- Siber zorbalığa uğrayanların genel siber zorbalık ve tüm alt boyut puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Siber zorbalık yaşayanların cinsel içerikli siber zorbalık dışında genel siber zorbalık ve tüm alt boyut puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Sosyal desteği olmayanların siber ortamda yerine geçme zorbalığı alt boyut puan ortalamasının yüksek olduğu,
- Psikolojik iyilik durumunu orta olarak değerlendiren öğrencilerin genel siber zorbalık, yerine geçme zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı ve ifşa etme zorbalığı alt boyu puan ortalamalarının yüksek olduğu,
- Psikolojik iyi oluş ile siber ortamda sosyal dışlanma mağduriyeti arasında negatif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu,
- Genel siber mağduriyet düzeyi ile tüm mağduriyet ve zorbalık alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı ilişki olduğu,
- Siber ortamda bir kişinin yerine geçilmesi, sözlü sataşma, sosyal dışlanma, ifşa edilme, cinsel içerikli ve anonim şekilde gerçekleştirilen mağduriyet türlerinin birbirleriyle ve siber zorbalık biçimleriyle anlamlı düzeyde ilişkili olduğu,
- Genel siber zorbalık ile siber ortamda sözlü sataşma zorbalığı, sosyal dışlanma zorbalığı, ifşa etme zorbalığı ve anonim siber zorbalık arasında da yüksek düzeyde pozitif yönde bir ilişki olduğu belirlenmiştir.

7. ÖNERİLER

Bu çalışmanın sonuçlarına göre,

- Sosyal destek varlığı, iyi akademik başarının öğrencilerin psikolojik iyi oluşlarını yükselttiği değerlendirildiğinde, üniversite öğrencilerine yönelik müdahalelerde sosyal destek ağlarının güçlendirilmesi, akademik başarıyı destekleyen programların uygulanmasına yönelik müdahaleler yapılması,
- Siber zorbalık davranışlarının özellikle 1. sınıf öğrencilerinde daha yüksek görülmesi, üniversiteye uyum sürecinde öğrencilerin daha kırılgan olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle, birinci sınıflara yönelik farkındalık çalışmaları, oryantasyon programları ve siber zorbalığı önleyici eğitimlerin güçlendirilmesi,
- Bireylerin siber ortamda sosyal dışlanmaya maruz kaldıklarında psikolojik iyi oluş düzeylerinin düşmesine yönelik, öğrenciler için psikolojik iyi oluş düzeyini artırmak amacıyla üniversite bünyesinde psikolojik danışmanlık merkezlerinin etkinliğinin artırılması ve öğrencilerin bu merkezlere yönlendirilmesinin teşvik edilmesi,
- Sosyal destek varlığının psikolojik iyi oluş düzeyindeki pozitif etkisi değerlendirildiğinde, erken tanı ve destek hizmetlerinin yaygınlaştırılması, psikolojik sağlamlık ve empati gibi koruyucu faktörlerin gelişimini hedefleyen etkinliklerin düzenlenmesi,
- Bireylerin siber mağduriyet yaşama eğilimleri arttıkça diğer mağduriyet türlerine de maruz kalma olasılıklarının da arttığı değerlendirildiğinde, üniversitede eğitim gören herkesin ulaşabileceği sosyal medya kullanımı ve dijital ortam davranışları konusunda bilinç kazandırmak amacıyla medya okuryazarlığı programlarının üniversite müfredatına dahil edilmesi, düzenli aralıklarla siber zorbalık ve siber mağduriyet konularında farkındalık eğitimlerinin verilmesi, siber mağduriyet karşısında sosyal destek mekanizmalarına ulaşımını kolaylaştıracak danışmanlık sistemlerinin dijital platformlarda erişilebilir hale getirilmesi,

- Öğrencilerde siber ortamda yerine geçme mağduriyeti ile ifşa edilme mağduriyeti arasında ve sözlü sataşma mağduriyeti ile anonim siber mağduriyet arasında tespit edilen güçlü ilişkiye yönelik, siber zorbalık ve siber mağduriyet davranışlarının tespiti için üniversitelerde dijital bildirim sistemlerinin kurulması ve öğrenciye özel müdahale planlarının geliştirilmesi, siber zorbalık eğilimlerinin tespiti ve önlenmesine yönelik öğrenci profili analizlerinin yapılması ve buna göre hedefli destek programlarının oluşturulması,
- Genel siber zorbalık ile siber ortamda sözlü sataşma, sosyal dışlanma, ifşa etme zorbalığı ve anonim siber zorbalık arasında yüksek düzeyde ilişki bulunmasına yönelik, üniversite öğrencilerinde dijital etik, mahremiyet ve çevrimiçi sorumluluk bilincinin artırılması amacıyla üniversitede seminer gibi etkinliklerin yaygınlaştırılması,
- Siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin daha geniş örneklem grupları ile sosyodemografik farklılıkları derinlemesine inceleyen niteliksel araştırmalar yapılması önerilmektedir.

8. KAYNAKÇA

Abudusufuer, K., Yıldırım, O., & Kumcağız, H. (2022). Siber zorbalık ve siber mağduriyet ile psikopatolojik semptomlar arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (48),278-288. https://doi.org/10.52642/susbed.1108775

Acar, N. (2024). Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyet Özelinde Sosyal Medya Okuryazarlığı Yoksunluğu Üzerine Bir Literatür Taraması. TRT Akademi, 9(20), 252-277. https://doi.org/10.37679/trta.1391514

Adalar Çelenk, T. E., & Yıldızlar, O. (2019). Lise öğrencilerinde akran zorbalığı ve mağduriyetinin incelenmesi. *Sağlık ve Yaşam Bilimleri Dergisi*, *1*(2), 24–31. https://doi.org/10.33308/2687248X.201912150

Ağırkaya, K., & Erdem, R. (2023). Psikolojik sağlamlık: Sağlık Çalışanları Açısından Bir Değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi İşletme Araştırmaları Dergisi*, *10*(2), 656–678. https://doi.org/10.47097/piar.1254928

Akarsu, Ö. (2022). The Relationship of Cyberbullying Sensibility With Cyberbullying and Cyber Victimization Among University Students. *Gevher Nesibe Journal of Medical and Health Sciences*, *7*(19), 10–22. https://doi.org/10.5281/zenodo.6973990

Akbulut, Y., & Eristi, B. (2011). Cyberbullying and Victimisation Among Turkish university Students. *Australasian Journal of Educational Technology*, *27*(7). https://doi.org/10.14742/ajet.910

Akdağ, F. G., & Çankaya, Z. C. (2015). Evli Bireylerde Psikolojik İyi Oluşun Yordanması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *11*(3), 645–662. https://doi.org/10.17860/efd.67613

Akgün, M. (2021). Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyet Durumlarının Sosyal Medya Bağımlılığı ile İlişkisi (Yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü). https://hdl.handle.net/11363/4867

Aksaray, D. P. D. S. (2011). Siber Zorbalık. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20*(2), 405–432. https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4387/60297

Arıcak, O., Kınay, H., & Tanrıkulu, T. (2012). Siber Mağduriyet Ölçeğinin ilk psikometrik bulguları. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, 6*(11), 1–6. https://search.trdizin.gov.tr/en/yayin/detay/134263

Armağan, A. (2013). Gençlerin Sanal Alanı Kullanım Tercihleri ve Kendilerini Sunum Taktikleri: Bir Araştırma *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6*(27).

Ateş, B. (2016). Üniversite Öğrencilerinde Akademik Başarının Yordayıcısı Olarak Psikolojik İyi Oluş ve Sosyal Yetkinlik. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 15*(59). https://doi.org/10.17755/esosder.263225

Avais, M. A., Wassan, A., Narejo, H., & Khan, J. (2014). Awareness regarding cyber victimization among students of University of Sindh, Jamshoro. *International Journal of Asian Social Science, 4*(5), 632–641. https://www.researchgate.net/publication/309034174

Ayas, T., & Horzum, M. B. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Sanal Zorba ve Mağdur Olma Durumu. *İlköğretim Online, 11*(2), 2–13. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8589/106740

Balmumcu, A., & Yüceyılmaz, H. (2023). Genç kadınlarda siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeyinin incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 25*(1), 127–140. https://doi.org/10.33707/akuiibfd.1285980

Barbayannis, G., Bandari, M., Zheng, X., Baquerizo, H., Pecor, K. W., & Ming, X. (2022). Academic stress and mental well-being in college students: Correlations, affected groups, and COVID-19. *Frontiers in Psychology, 13*, Article 886344. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.886344

Barlett, C. P., & Chamberlin, K. (2017). Examining cyberbullying across the lifespan. Computers in Human Behavior, 71, 444-449. https://doi.org/10.1016/j.chb.2017.02.009

Baş, Ö., Sunam Audry, A., İnceoğlu, İ., & Kaya, Y. B., vd. (2023). Türkiye'de genç yetişkinlerin sosyal medya kullanımları ve paylaşım türlerinin incelenmesi. *Intermedia International E-Journal, 10*(18), 136–159. https://doi.org/10.56133/intermedia.1259262

Başkaya, E., & Durkut, H. (2025). Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık algısı: Eğitimin rolü. In *9th International ICONTECH Congress* (pp. 64–71). Baku, Azerbaijan. https://avesis.usak.edu.tr/yayin/7026998f-2930-400a-940c-f54548a7f65d/

Baştürk Akca, E., & Sayımer, İ. (2017). Siber zorbalık kavramı, türleri ve ilişkili olduğu faktörler: Mevcut araştırmalar üzerinden bir değerlendirme. *AJIT-E: Academic Journal of Information Technology, 8*(30), 7–19. https://doi.org/10.5824/1309-1581.2017.5.001.x

Bayar, A., Kurt, B. S., Mutlu, M., Öven, Ç., & Bayar, Y. (2023). The Validity and the Reliability Study of A Cyber Victimization/Bullying Scale for University Students. *Research on Education and Psychology* (REP), 7(1), 149–163. https://doi.org/10.54535/rep.1297063

Bayram, N., & Saylı, M. (2013). Üniversite öğrencileri arasında siber zorbalık davranışı. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası,* 71(1), 107–116. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/97756 (Erişim Tarihi 26 Haziran 2025)

Bingöl, N., & Tanrıkulu, T. (2014). Siber zorba ve mağdur olma ile algılanan sosyal destek düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler e-Dergisi* (43). http://www.akademikbakis.org (Erişim Tarihi 26 Haziran 2025)

Borrescio-Higa, F., Droller, F., & Valenzuela, P. (2022). Financial distress and psychological well-being during the COVID-19 pandemic. *International Journal of Public Health, 67*, Article 1604591. https://doi.org/10.3389/ijph.2022.1604591

Bostancı, N., & Aktaş, B. (2022). Hemşirelik öğrencilerinde akıllı telefon bağımlılığının psikolojik iyi oluş ve ruhsal sağlık ile ilişkisi. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, 5*(3), 365–372. https://doi.org/10.38108/ouhcd.939175

Boyar, Ü., & Arslantaş, H. (2024). Ergenlerde siber zorbalık, siber mağduriyet ve depresyon: Kesitsel bir çalışma. *ADYÜ Sağlık Bilimleri Dergisi, 10*(1), 69–83. https://doi.org/10.30569/adiyamansaglik.1340112

Bozdağ, B., & Kaplan, E. (2021). Sporcu ve sedanter üniversite öğrencilerinin pozitif ve negatif duygu durumları üzerine bir karşılaştırma. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi, 2*(1), 211–220. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ubosbid/issue/85227/1503551

Bülbül, B. (2024). Ergenlerde öznel zindelik ve siber mağduriyet üzerine bir derleme. *Sürekli Eğitim Dergisi, 1*(1), 73–80. https://dergipark.org.tr/tr/pub/atasemdergi/issue/85768/1609980

Carvalho, M., Branquinho, C., & de Matos, M. G. (2021). Cyberbullying and bullying: Impact on psychological symptoms and well-being. *Child Indicators Research, 14*(1), 435–452. https://doi.org/10.1007/s12187-020-09756-2

Çakır, Ç., & Kaygısız, E. G. (2020). Çalışma Yaşamında Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılığın Özsaygıya Etkisi. OPUS International Journal of Society Researches, 16(30), 2504-2527. https://doi.org/10.26466/opus.724131

Çanakçı, E., & Deniz, M. E. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık Rollerine İlişkin Görüşleri. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(1), 1-18. https://dergipark.org.tr/tr/pub/turksosbilder/issue/58519/827352

Çetin, D. (2019). Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluşları ve duyarlı sevgileri ile siber zorbalık ve siber mağduriyetleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Turkey).

Çiftçi, H. (2018). Öğrencilerin siber mağduriyet düzeylerinin karşılaştırılması. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 6*(2), 1536–1567. https://doi.org/10.19145/e-gifder.426585

Çömlekçi, M. F., & Başol, O. (2019). Gençlerin sosyal medya kullanım amaçları ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17*(4), 173–188. https://doi.org/10.18026/cbayarsos.525652

Darı, A. B. (2017). Sosyal medya ve sağlık. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum: Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6*(18), 731–758. https://dergipark.org.tr/tr/pub/egitimvetoplum/issue/36222/407951

Demir, R., Tanhan, A., Çiçek, İ., Yerlikaya, İ., Çırak Kurt, S., & Ünverdi, B. (2021). Yaşam Kalitesinin Yordayıcıları Olarak Psikolojik İyi Oluş ve Yaşam Doyumu. *Yaşadıkça Eğitim*, 35(1), 192–206. https://doi.org/10.33308/26674874.2021351256

Demircan, Ü., Işık, M., & Gürhan, N. (2022). Üniversite öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığı ve siber zorbalık. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 11*(2), 596–609. https://doi.org/10.37989/gumussagbil.889889

Demirci, İ., & Şar, A. H. (2017). Kendini Bilme ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6(5), 2710-2728. https://doi.org/10.15869/itobiad.346203

Deniz, M. E., Erus, S. M., & Büyükcebeci, A. (2017). Bilinçli Farkındalık ile Psikolojik İyi Oluş İlişkisinde Duygusal Zekanın Aracılık Rolü. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 7(47), 17–31. https://dergipark.org.tr/en/pub/tpdrd/issue/42743/515880

Diener, E., Ng, W., Harter, J., & Arora, R. (2010). Wealth and happiness across the world: Material prosperity predicts life evaluation, whereas psychosocial prosperity predicts positive feeling. *Journal of Personality and Social Psychology, 99*(1), 52–61. https://doi.org/10.1037/a0018066

Diener, E., Scollon, C. N., & Lucas, R. E. (2009). The evolving concept of subjective well-being: The multifaceted nature of happiness. *Social Indicators Research Series,* 39, 67-100. https://doi.org/10.1016/S1566-3124(03)15007-9

Doğan, T. (2008). Psikolojik belirtilerin yordayıcısı olarak sosyal destek ve iyilik hali. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 3*(30), 30–44. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/200121

Dost, M. T. (2007). Üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunun bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22*(22), 132-143. https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11121/133000

Duman, N., & Bridge, E. N. (2019). Siber mağduriyet. *OPUS International Journal of Society Researches, 10*(17), 1156-1178. https://doi.org/10.26466/opus.528679

Dünger Mutlu, D., & Can, F. Y. (2021). Evli bireylerde evlilik uyumu ve aşk tutumunun psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisi. *International Journal of Economics Administrative and Social Sciences, 4*(1), 99-117. http://ijeass.gedik.edu.tr/tr/pub/issue/63080/869298

Ekinci, O., & Kayapalı Yıldırım, S. (2020). Kadınlarda Siber Mobbing Düzeyinin İncelenmesi: Erzurum Örneği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 24(2), 749-777. https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisosbil/issue/55053/752721

Elmas, L., Yüceant, M., Ünlü, H., & Bahadır, Z. (2021). Üniversite öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeyleri ile psikolojik iyi oluş durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sportive, 4*(1), 1-17. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sportive/issue/60562/733503

Erbiçer, E. S. (2020). Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyetin Sosyal Uyuma ve Bazı Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 49, 190-222. https://doi.org/10.9779/pauefd.559831

Erdoğan, B., & Akoğlu, B. (2023). Evli bireylerin psikolojik iyi oluş düzeyleri ve psikolojik dayanıklılıkları ile evlilik doyumları arasındaki ilişki. *Topkapı Sosyal Bilimler Dergisi, 2*(2),37-46. https://dergipark.org.tr/tr/pub/tjssd/issue/79185/1258306

Eroğlu, Y., & Güler, N. (2015). Koşullu Öz-Değer, Riskli İnternet Davranışları ve Siber Zorbalık/Mağduriyet Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Sakarya University Journal of Education, 5(3), 118-129. https://doi.org/10.19126/suje.04882

Erol, G., & Hassan, A. (2014). Gençlerin sosyal medya kullanımı ve sosyal medya kullanımının tatil tercihlerine etkisi. *Journal of International Social Research, 7*(31). http://hdl.handle.net/20.500.11787/3617

Faucher, C., Jackson, M., & Cassidy, W. (2014). Cyberbullying among university students: Gendered experiences, impacts, and perspectives. *Education Research International, 2014*(1), 1–10. https://doi.org/10.1155/2014/698545

Fırat,M., Ayran, G. (2016). Üniversite öğrencileri arasında sanal zorbalık. TAF *Preventive Medicine Bulletin,* 15(4), 322-329. https://doi.org/10.5455/pmb.1-1450776947

Fırat, M., & Özdamar Keskin, N. (2015). İnternet teknolojileri. In T. V. Yüzer & M. R. Okur (Eds.), Temel Bilgi Teknolojileri-I (s. 90-112). Anadolu Üniversitesi Web-Ofset Tesisleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 3190.

George, D., & Mallery, P. (2010). SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference, 17.0 update (10th ed., p. 41). Boston, MA: Pearson.

Gönenç, N. (2018). Üniversite öğrencilerinde siber zorbalık ve siber mağduriyetin duygusal zekâ ve psikolojik iyi oluş açısından incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.

Gönültaş, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık ve siber mağduriyet düzeylerinin problemli internet kullanım düzeyleri ve demografik değişkenlere göre incelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi). ResearchGate. https://doi.org/10.13140/RG.2.2.35078.28481

Gögen, G., (2013). Pozitif psikoloji düzleminde psikolojik iyi olma ve dini yönelim ilişkisi: Yetişkinler üzerine bir araştırma. *Toplum Bilimleri Dergisi, 7*(13), 97-130.

Güler, E. Ö., Veysikarani, D., & Keskin, D. (2019). Üniversite öğrencilerinin sosyal medya bağımlılığı üzerine bir araştırma. Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16(1), 1–13. https://dergipark.org.tr/tr/pub/cagsbd/issue/49107/627125

Güler, M. (2019). Üniversite öğrencilerinde siber zorbalık ve psikolojik iyi oluşun incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Hellfeldt, K., López-Romero, L., & Andershed, H. (2020). Cyberbullying and psychological well-being in young adolescence: The potential protective mediation effects of social support from family, friends, and teachers. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *17*(1), 45. https://doi.org/10.3390/ijerph17010045

Iraz, R., Arıbaş, A. N., & Özşahin, F. (2021). Algılanan sosyal destek ve psikolojik iyi oluş ilişkisi: Üniversite öğrencileri örneği. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5*(2), 363-376. https://doi.org/10.30692/sisad.930302

İğdeli, F. (2018). Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ve siber zorbalık duyarlılıklarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Eskişehir Anadolu Üniversitesi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Kahi, M., Heidari, Z., Esmaeili, M., Samouei, R., & Amini-Rarani, M. (2024). From Screens to Minds: The Connection Between Cyberbullying, Psychological Well-Being, and the Mediating Role of Perceived Social Support in High

School Students. *Advances in Public Health.* https://doi.org/10.1155/2024/6662382

Karaçam, A., & Pulur, A. (2016). Beden eğitimi öğretmenlerinin başarı algısı, akademik iyimserlik, psikolojik iyi oluş ve fiziksel saygı düzeylerinin incelenmesi. Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi, 3(1), 1–23. https://doi.org/10.29065/usakead.287684

Kaya, B., & Önder, F. C. (2022). Türkiye'deki öğrencilerin siber zorbalık türlerinin ve baş etme yöntemlerinin incelenmesi: Bir meta-sentez çalışması. *Humanistic Perspective, 4*(3), 512-528. https://doi.org/10.47793/hp.1143663

Kemp, S. (2023). Digital 2023 global overview report. We Are Social & Meltwater. https://datareportal.com/reports/digital-2023-global-overview-report(Erişim tarihi 25 Haziran 2025).

Kemp, S. (2024). Digital 2024 global overview report. We Are Social & Meltwater. https://datareportal.com/reports/digital-2024-global-overview-report(Erişim tarihi 25 Haziran 2025).

Kepenekçi, Y. D., & Çınkır, D. Ş. (2003). Öğrenciler arası zorbalık. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *34*(34), 236-253. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10363/126858

Kılınçarslan, M. (2023). Lise öğrencilerinde siber zorbalığın psikolojik iyi oluş, sürekli öfke ve öfke ifade tarzı ile ilişkisi (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü. https://hdl.handle.net/20.500.12395/51955

Kim, J., Song, H., & Jennings, W. G. (2017). A distinct form of deviance or a variation of bullying? Examining the developmental pathways and motives of cyberbullying compared with traditional bullying in South Korea. *Crime & Delinquency*, *63*(12), 1600–1625. https://doi.org/10.1177/0011128716675358

Kim, H. K., & McKenry, P. C. (2002). The relationship between marriage and psychological well-being: A longitudinal analysis. *Journal of Family Issues*, *23*(8), 885–911. https://doi.org/10.1177/019251302237296

Korkmaz, A. (2016). Siber zorbalık davranışları sergileme ve siber zorbalığa maruz kalma durumlarının karşılaştırılması. *TRT Akademi*, *1*(2), 620-639. https://dergipark.org.tr/tr/pub/trta/issue/23620/252055

Kowalski, R. M., Limber, S. P., & McCord, A. (2019). A developmental approach to cyberbullying: Prevalence and protective factors. *Aggression and Violent Behavior*, *45*, 20-32. https://doi.org/10.1016/j.avb.2018.02.009

Köse, O. (2024). Lise öğrencilerinde siber zorbalık ve siber mağduriyet ile aleksitimi ve empati becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Gelişim Üniversitesi.

Lukman@Zawawi, M., Chik, A. ve Riza, N. (2018). Psychological well-being among university students in Malaysia. International Journal of Research and Innovation in Social Science, 2(12), 133–137. https://eprints.unisza.edu.my/5922/

Martínez-Monteagudo, M. C., Delgado, B., Díaz-Herrero, Á., & García-Fernández, J. M. (2020). Relationship between suicidal thinking, anxiety, depression and stress in university students who are victims of cyberbullying. Psychiatry Research, 286, 112856. https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.112856

Mutlu, M., Kurt, B. S., Şener, S. D., Öven, Ç., Yavuzel, İ. S., Ateş, H., ... & Koç, A. (2023). Üniversite öğrencilerinde siber mağduriyet ve depresyon ilişkisi: Algılanan sosyal desteğin düzenleyici rolü. Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, (10), 91-123. https://doi.org/10.54557/karataysad.1258295

Mustafa, M. B., Rani, N. H. M., Bistaman, M. N., Salim, S. S. S., Ahmad, A., Zakaria, N. H., & Safian, N. A. A. (2020). The relationship between psychological well-being and university students' academic achievement. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 10(7), 518–525. https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v10-i7/7454

Nedim-Bal, P., & Kahraman, S. (2015). The effect of cyber bullying sensibility improvement group training program on gifted students. *Journal of Gifted Education Research*, *3*(2), 48-57. https://www.researchgate.net/publication/331319083

Olweus, D. (1993). *Bullying at school: What we know and what we can do?* Oxford and Cambridge, MA: Blackwell Publishers. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/pits.10114

Öven, Ç., Kurt, B. S., Mutlu, M., Bayar, A., & Bayar, Y. (2024). Siber zorbalık ile benlik saygısı ve yalnızlık arasındaki ilişkide temel ihtiyaç tatmininin aracı rolü. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (48), 477-508. https://doi.org/10.14520/adyusbd.1552562

Özbay, A. (2013). Ergenlerde siber zorbalık, siber mağduriyet, aleksitimi ve öfke ifade etme biçimleri arasındaki ilişki (Yüksek Lisans Tezi). Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özbey, S. (2012). Ebeveynlerin evlilik uyumu ve algıladıkları sosyal destek ile altı yaş çocuklarının problem davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, *20*(1), 43-62. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/48696/619506

Özdemir, M., & Akar, F. (2011). Lise öğrencilerinin siber zorbalığa ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim*

Yönetimi Dergisi, *17*(4), 605-626. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10326/126601

Özer, S., Nuri, C., & Bağlama, B. (2023). Özel eğitim öğretmenlerinin COVID-19 pandemisinde psikolojik iyi oluş düzeylerinin incelenmesi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, **7**(2), 508–521. https://doi.org/10.47525/ulasbid.1285514

Özerbaş, M. A., & Mairambek Kyzy, A. (2025). Kırgızistan'daki Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Medya Bağımlılık Düzeylerinin İncelenmesi. Milli Eğitim Dergisi, 54(245), 483-508. https://doi.org/10.37669/milliegitim.1495452

Padır, M. A., Eroğlu, Y., & Çalışkan, M. (2015). Ergenlerde öznel mutluluk ile siber zorbalık ve mağduriyet arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, *2*(1), 32-51. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ojtac/issue/28471/303445

Parmar, P., Yogesh, M., Damor, N., Gandhi, R., & Parmar, B. (2024). Beyond the screen: Examining the associations between cyberbullying, social media addiction, and mental health outcomes among medical students: A cross-sectional study. *Indian Journal of Psychiatry*, *66*(7), 641-648. https://doi.org/10.4103/indianjpsychiatry.indianjpsychiatry_170_24

Parvizi, G., & Özabacı, N. (2022). Üniversite öğrencilerinin psikolojik iyi oluş ve yaşam doyumlarının yordayıcısı olarak bilişsel esnekliğin rolü. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, *13*(1), 65-81. https://dergipark.org.tr/tr/pub/aduefebder/issue/70803/991026

Patchin, W. J., & Hinduja, S. (2006). Bullies move beyond the schoolyard: A preliminary look at cyberbullying. *Youth Violence and Juvenile Justice*, *4*(2), 148–169.https://doi.org/10.1177/1541204006286288

Peker, A., & İskender, M. (2015). İnsani Değerler Yönelimli Psiko-Eğitim Programının Siber Zorbalık Üzerine Etkisi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(1), 11-22. https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisosbil/issue/2838/38742

Peker, A., Kars, M. P., & Taşgın, A. (2024). Siber zorbalığa seyirci müdahale ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 10(2), 199–220. https://doi.org/10.31463/aicusbed.1426691

Polat, Z. D., & Bayraktar, S. (2016). Ergenlerde siber zorbalık ve siber mağduriyet ile ilişkili değişkenlerin incelenmesi. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, *6*(1), 115-132. https://doi.org/ 10.13114/mjh.2016119293

Poole, S. P. (2017, July). The experience of victimization as the result of cyberbullying among college students: A study of demographics, self esteem, and locus of control (Doctoral dissertation, Stephen F. Austin State University). *Electronic Theses and Dissertations*, 115. https://scholarworks.sfasu.edu/etds/115

Priscilla Salant ve Don A. Dillman, How to Conduct Your Own Survey, John Wiley & Sons, Inc. Newyork, 1994, s. 55.

Przybylski, A. K., & Bowes, L. (2017). Cyberbullying and adolescent well-being in England: A population based cross-sectional study. The Lancet Child & Adolescent Health, 1(1), 19–26. https://doi.org/10.1016/S2352-4642(17)30011-1

Salı, J., Başak, B., & Akca, E. (2015). Türkiye'de ortaokul öğrencileri arasında siber zorbalık. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, *5*(2), 109-130. https://doi.org/10.18039/ajesi.59645

Sánchez, F. C., Romero, M. F., Navarro-Zaragoza, J., Ruiz-Cabello, A. L., Frantzisko, O. R., & Maldonado, A. L. (2016). Prevalence and patterns of traditional bullying victimization and cyber-teasing among college population in Spain. *BMC Public Health*, *16*, 176. https://doi.org/10.1186/s12889-016-2827-5

Sarıer, Y. (2022). Turkey's analysis of cyberbullying and cyber victimization of students in Turkey in terms of demographic variables by meta-analysis method. Kastamonu Education Journal, 30(1), 47–60. https://doi.org/10.24106/kefdergi.754228

Savani, C. D., Jani, M. P., Patel, A. H., Modi, P. R., & Odedara, V. K. (2023). Cyberbullying victimisation and psychological well being: A cross sectional study among medical students in Western India. *Journal of Clinical & Diagnostic Research*, *17*(5), VC10–VC15. https://doi.org/10.7860/JCDR/2023/61372.17913

Selçuk, G. N., & Asiltürk Okutan, Y. (2024). Şiddetin dijital hali: Siber zorbalığın psikolojik iyi oluş ve duygusal zekâ açısından değerlendirilmesi. *Journal of Silk Road Tourism Research*, *4*(1), 45-58. https://doi.org/10.5281/zenodo.12594440

Sertçakar, S. M. (2023). Ergenlerde siber zorbalık ve dindarlık ilişkisi üzerine araştırma (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. http://hdl.handle.net/11452/34374

Sezer, F. (2013). Psikolojik iyi olma durumu üzerine etkili faktörler. Education Sciences, 8(4), 489–504. https://doi.org/10.12739/NWSA.2013.8.4.1C0601

Shahira, M. N., Hanisshya, H., Lukman, Z. M., Normala, R., Azlini, C., & Kamal, M. Y. (2018). Psychological well-being among university students in Malaysia.

International Journal of Research and Innovation in Social Science, 2(12), 133–137. https://www.researchgate.net/publication/337494154

Shaikh, F. B., Rehman, M., & Amin, A. (2020). Cyberbullying: A systematic literature review to identify the factors impelling university students towards cyberbullying. *IEEE Access*, *8*, 148031–148051. https://doi.org/10.1109/ACCESS.2020.3015669

Sharma, A., & Sharma, R. (2018). Internet addiction and psychological well being among college students: A cross sectional study from Central India. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, *7*(1), 147–151. https://doi.org/10.4103/jfmpc.jfmpc_189-17

Suriyabandara, V. S. (2017). An analysis of the attitude towards cyberbullying and cyber victimization among the university students of Sri Lanka. *World Journal of Social Science*, *4*(2), 18–31. https://doi.org/10.5430/wjss.v4n2p18

Şahin, M., & Demirkıran, F. (2023). Affetme kavramı ve hemşirelik. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, *8*(1), 201-208. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ikcusbfd/issue/75682/1099120

Şener, H., Arikan, İnci, & Gülekçi, Y. (2022). COVID-19 Pandemisinde Üniversite Öğrencilerinin Siber Güvenlik Farkındalıkları ile Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyet Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Adli Tıp Bülteni, 27(2), 142-149. https://doi.org/10.17986/blm.1577

Şener, S. (2021). Sosyal medyanın gençlerin düşünce ve değerlerine etkisi. *Akademik Platform İslami Araştırmalar Dergisi*, *5*(3), 529-553. https://doi.org/10.52115/apjir.979579

Talan, M. İ., Bostan, G., & Öztürk, Y. (2021). Lise öğrencilerinin siber zorbalık ve siber mağduriyet durumları ile yalnızlık algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, *8*(2), 378-398. https://doi.org/10.51725/etad.905167

Tanrıkulu, T. (2013). Siber zorbalıkla ilgili değişkenlerin incelenmesi ve gerçeklik terapisi yönelimli bir müdahale programının siber zorbalık davranışlar üzerindeki etkisi (Yayınlanmamış doktora tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Taştekin, E., & Bayhan, P. (2018). Ergenler arasındaki siber zorbalığın ve mağduriyetin incelenmesi. *Online Journal of Technology Addiction and Cyberbullying*, *5*(2), 21-45. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ojtac/issue/41898/392522

Tatlılıoğlu, K. (2015). Üniversite öğrencilerinin aylık gelir düzeyleri ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Bingöl Üniversitesi örneği).

Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, *14*(55), 1-15. https://doi.org/10.17755/esosder.40308

Telef, B. B. (2013). Psikolojik iyi oluş ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28*(28), 374–384. https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7791/101929

Tosun, T. (2021). Ergenlerde psikolojik iyi oluşun algılanan sosyal destek ve bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Multidisciplinary Studies in Education*, *5*(4), 123-142. https://dergipark.org.tr/tr/pub/jmse/issue/66363/1005941

Topcu-uzer, Ç., & Tanrıkulu, İ. (2017). Cyberbullying prevention and intervention programs: A national systematic review. *Journal of Uludağ University Faculty of Education*, *30*(1), 1–17. https://doi.org/10.19171/uefad.323367

Tran, C. V., Weiss, B., & Nguyen, N. P. H. (2022). Academic achievement, and cyber-bullying and cyber-victimization among middle- and high-school students in Vietnam. *International Journal of School & Educational Psychology*, *10*(1), 118–127. https://doi.org/10.1080/21683603.2020.1837700

Tuğ Karoğlu, T., & Çılgın, M. (2020). Lise öğrencilerinin siber zorbalığı ve siber mağduriyeti üzerine bir çalışma. *Journal of Social Sciences And Education*, *3*(1), 344-355. https://dergipark.org.tr/tr/pub/josse/issue/54491/689282

Turashvili, T., & Japaridze, M. (2012). Psychological well-being and its relation to academic performance of students in Georgian context. *Problems of Education in the 21st Century*, *49*, 73-80. https://doi.org/10.33225/pec/12.49.73

Tutgun-Ünal, A., & Deniz, L. (2020). Sosyal medya kuşaklarının sosyal medya kullanım seviyeleri ve tercihleri. *OPUS International Journal of Society Researches*, *15*(22), 1289-1319. https://doi.org/10.26466/opus.626283

Türk Dil Kurumu. (2025). Zorba, zorbalık. https://www.tdk.gov.tr/(Erişim tarihi 24 Haziran 2025).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2024). https://www.tuik.gov.tr/(Erişim tarihi 24 Haziran 2025).

Ulaş, S. (2024). Siber Mağduriyet, Öznel Zindelik ve Psikolojik Uyum Değişkenlerine Yönelik Yayınların Anahtar Kavramlarının Haritalandırılması. *Sürekli Eğitim Dergisi*, 1(1), 46-57. https://dergipark.org.tr/tr/pub/atasemdergi/issue/85768/1417395

Uluçay, D. M., & Melek, G. (2017). Türkiye'deki okullarda siber zorbalık: Bir literatür değerlendirmesi. AJIT-E: Academic Journal of Information Technology, 8(30), 91–106. https://doi.org/10.5824/1309-1581.2017.5.005.x

Uz Baş, A., Öz Soysal, F. S., & Aysan, F. (2016). Üniversite Öğrencilerinde Problemli İnternet Kullanımının Psikolojik İyi-Oluş ve Sosyal Destek ile İlişkisi. *İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *5*(4), 1035-1046. https://doi.org/10.15869/itobiad.85603

Arı Ünal, S., & Küçük, S. (2022). Adölesanlarda Sosyal Medya Kullanımı, Siber Zorbalık, Yalnızlık İlişkisi ve Hemşirelik. Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi, 5(2), 34-44. https://doi.org/10.51536/tusbad.988020

Wang, J., Iannotti, R. J., Luk, J. W., & Nansel, T. R. (2010). Co-occurrence of Victimization from Five Subtypes of Bullying: Physical, Verbal, Social Exclusion, Spreading Rumors, and Cyber. *Journal of Pediatric Psychology*, *35*(10), 1103–1112. https://doi.org/10.1093/jpepsy/jsq048

Waasdorp, T. E., & Bradshaw, C. P. (2015). The overlap between cyberbullying and traditional bullying. *Journal of Adolescent Health*, *56*(5), 483–488. https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2014.12.002

Willard, N. E. (2007). Cyberbullying and cyberthreats: Responding to the challenge of online social aggression, threats, and distress. Research Press. https://books.google.com.tr/books?id=VyTdG2BTnl4C (Erişim Tarihi 28 Haziran 2025)

Willard, N. E. (2007). The authority and responsibility of school officials in responding to cyberbullying. *Journal of Adolescent Health*, *41*(1), 61-63.DOI: 10.1016/j.jadohealth.2007.08.013

Yaman, E., & Sönmez, Z. (2015). Ergenlerin siber zorbalık eğilimleri. *Online Journal Of Technology Addiction & Cyberbullying*, *2*(1), 18-31. https://dergipark.org.tr/tr/pub/ojtac/issue/28471/303444

Yarar, Y. (2019). Lise öğrencilerinin iyi oluş düzeyleri ile siber zorbalık ve siber mağduriyetleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı). https://hdl.handle.net/20.500.12436/322

Yardım, T. E. (2022). Çevrimiçi oyun oynayan üniversite öğrencilerinin siber zorbalık/mağduriyet düzeyleri ile empati arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).
https://hdl.handle.net/11363/3795

Yıldırım, İ. (2021). Sosyal Medya, Dijital Bağımlılık ve Siber Zorbalık Ekseninde Değişen Aile İlişkileri Üzerine Bir Değerlendirme. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *9*(5), 1237-1258. https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/489179/

Yıldırım, M., & Arıcıoğlu Sülün, A. (2025). Hemşirelik Öğrencilerinin Çocukluk Çağı Travmaları ile Siber Zorbalık ve Siber Mağduriyetleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Artuklu Health*, *11*, 18–27. https://doi.org/10.58252/artukluhealth.1606951

Yiğit, M. F., Keskin, S., & Yurdagül, H. (2018). Ortaokullarda Siber Zorbalık ve Aile Desteği Arasındaki İlişkinin Cinsiyet, İnternet Kullanımı ve Öğrenim Düzeyi Bağlamında İncelenmesi. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, *5*(2), 249-284. https://doi.org/10.15805/addicta.2018.5.2.0050

Zhang, A. T., Land, L. P. W., & Dick, G. (2010). Key influences of cyberbullying for university students. *PACIS 2010 Proceedings*, Paper 83. https://aisel.aisnet.org/pacis2010/83

Zhang H. (2024). Psychological Wellbeing in Chinese University Students: İnsights İnto the İnfluences of Academic Self-concept, Teacher Support and Student Engagement. *Frontiers in psychology*, *14*, 1336682. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1336682

9. EKLER

Ek-1: Kişisel Bilgi Formu

1. Yaşınız…….

2. Cinsiyetiniz:

a) Erkek

b) Kadın

3. Medeni Durumunuz

a) Evli

b) Bekar

4. Ekonomik durumunuzu nasıl tanımlarsınız?

a) Kötü

b) Orta

c) İyi

d) Çok İyi

5. Hangi bölümde eğitim görüyorsunuz?

a) Hemşirelik

b) Beslenme ve Diyetetik

c) Fizyoterapi ve Rehabilitasyon

d) Ebelik

e) Ergoterapi

f) Odyoloji

g) Dil ve Konuşma Terapisi

6. Kaçıncı sınıftasınız?

a) 1

b) 2

c) 3

ç) 4

7. Akademik başarınızı nasıl tanımlarsınız?

a) Kötü

b) Orta

c) İyi

d) Çok İyi

8. Gün içerisinde hangi sıklıkla bilişim ve iletişim teknoloji araçlarını kullanıyorsunuz?

a) Hiç Kullanmam
b) Biraz
c) Fazla
ç) Çok Fazla

9. En çok hangi sosyal medya uygulamasını kullanıyorsunuz? (Birden çok seçenek işaretleyebilirsiniz)

a) Facebook
b) Twitter
c) Linkedln
d) TikTok
e) İnstagram
f) SnapChat
g) WhatsApp
h) Diğer

10) En sık kullandığınız uygulamada günde kaç saat zaman geçiriyorsunuz?

a) 0-2
b) 3-5
c) 6-8
d) 9 ve üzeri

11) Siber Zorbalık-Mağduriyet konusuyla ilgili ders/eğitim/seminer aldınız mı?

a) Evet
b) Hayır

12) Yaşamınızda herhangi bir zorbalığa maruz kaldınız mı?

a) Evet
b) Hayır

13) Zorbalığa maruz kaldıysanız ne tür bir zorbalık olduğunu belirtiniz

……

14) Hiç siber zorbalığa uğradınız mı?

a) Evet

b) Hayır

15) Hiç siber zorbalık yaptığını düşünüyor musunuz?

a) Evet

b) Hayır

16) Herhangi bir olumsuz durumla karşılaştığınızda, yaşamınızda zorlandığınızda sorunlarınızla baş etmek için kullandığınız sosyal destekleriniz var mı?

a) Evet

b) Hayır

17) Genel olarak psikolojik iyilik durumunuzu nasıl tanımlarsınız?

a) İyi

b) Kötü

c) Orta

ç) Çok İyi

Ek-2: Üniversite Öğrencileri için Siber Zorbalık Ölçeği

1. Hiçbir zaman **2. Bir kere** **3. İki üç kez** **4. Üçten çok**

1) Başkalarının şifrelerini ele geçirdim ve bu hesaplardan başkalarına saldırdım.	1	2	3	4
2) Sosyal medya üzerinden başkalarını aşağıladım.	1	2	3	4
3)Sosyal paylaşım sitelerinde başkalarının özel hayatıyla ilgili bilgileri ifşa ettim.	1	2	3	4
4) Başkalarının sosyal medya hesaplarında yaptığı paylaşımları asılsız yere şikayet ettim.	1	2	3	4
5)Sosyal paylaşım sitelerinde başkalarının yaptığı paylaşımlarla alay ettim.	1	2	3	4
6) Başkalarının şifrelerini ele geçirip, onlar adına paylaşımlar yaptım.	1	2	3	4
7)Sosyal medya üzerinden başkalarını tehdit ettim.	1	2	3	4
8) Cinsel içerikli sitelerde başkalarının sosyal medya hesaplarını ya da telefon numaralarını paylaştım.	1	2	3	4
9)Yazışmaları akran grubumuzdan bazılarının dahil olmadığı gruplardan yürüttüm.	1	2	3	4
10) Telefonda / internette başkalarıyla cinsel içerikli konuşmalar yapmaya çalıştım.	1	2	3	4
11)Başkalarının adına sahte hesaplar açtım ve bu hesaplardan başkalarına saldırdım.	1	2	3	4
12) Çevrim içi arkadaş gruplarından başkalarını çıkarttım.	1	2	3	4
13)Sosyal paylaşım sitelerinde başkaları hakkında asılsız söylentiler çıkarttım.	1	2	3	4
14) Çevrim içi arkadaş gruplarına başkalarını dahil etmedim.	1	2	3	4
15)Gizli numaralardan arayarak veya mesaj atarak başkalarını rahatsız ettim.	1	2	3	4
16) Uygunsuz fotoğraflarını / videolarını paylaşmaları için başkalarını zorladım.	1	2	3	4
17)Başkalarının şifrelerini ele geçirdim ve hesaplarına girişlerini engelledim.	1	2	3	4
18) Sahte hesaplar üzerinden başkalarıyla alay ettim.	1	2	3	4
19)Çevrim içi arkadaş gruplarında başkalarının paylaşımlarını yok saydım.	1	2	3	4
20)Cinsel içerikli sitelerde başkalarının görüntülerini paylaştım.	1	2	3	4
21)Başkalarıyla, istemedikleri halde, cinsel içerikli resimler veya videolar paylaştım.	1	2	3	4
22)Başkalarının şifrelerini ele geçirdim ve hesaplarındaki özel bilgileri kurcaladım.	1	2	3	4
23) Başkalarına rahatsız edici mailler / mesajlar attım.	1	2	3	4
24)İzinleri olmadan başkalarına ait fotoğraf veya videoları paylaştım.	1	2	3	4
25)Sahte hesaplar üzerinden başkalarına uygunsuz içerikli (şiddet, cinsellik vb.) fotoğraf, video vb. gönderdim.	1	2	3	4
26)Başkalarına cinsel içerikli mesajlar gönderdim.	1	2	3	4
27)Başkaları adına sahte hesaplar açtım ve bu hesaplardan paylaşımlar yaptım.	1	2	3	4
28)Sahte hesaplar üzerinden başkalarına aşağılayıcı / tehdit içerikli mesajlar attım.	1	2	3	4

Ek-3: Üniversite Öğrencileri için Siber Mağduriyet Ölçeği

1. Hiçbir zaman **2. Bir kere** **3. İki üç kez** **4. Üçten çok**

1)Şifrelerimi ele geçirip, bu hesaplardan başkalarına saldırdılar.	1	2	3	4
2)Sosyal medya üzerinden beni aşağıladılar.	1	2	3	4
3)Sosyal paylaşım sitelerinde özel hayatımla ilgili bilgileri ifşa ettiler.	1	2	3	4
4)Sosyal medya hesaplarımda yaptığım paylaşımları asılsız yere şikâyet ettiler.	1	2	3	4
5)Sosyal paylaşım sitelerinde yaptığım paylaşımlarla alay ettiler.	1	2	3	4
6)Şifrelerimi ele geçirip, benim adıma paylaşımlar yaptılar.	1	2	3	4
7)Sosyal medya üzerinden beni tehdit ettiler.	1	2	3	4
8)Cinsel içerikli sitelerde sosyal medya hesaplarımı ya da telefon numaramı paylaştılar.	1	2	3	4
9)Yazışmaları benim dâhil olmadığım gruplardan yürüttüler	1	2	3	4
10)Telefonda / internette benimle cinsel içerikli konuşmalar yapmaya çalıştılar.	1	2	3	4
11)Adıma sahte hesaplar açarlar ve bu hesaplardan başkalarına saldırdılar.	1	2	3	4
12)Çevrim içi arkadaş gruplarından beni çıkardılar.	1	2	3	4
13)Sosyal paylaşım sitelerinde hakkımda asılsız söylentiler çıkarttılar.	1	2	3	4
14)Çevrim içi arkadaş gruplarına beni dâhil etmediler.	1	2	3	4
15)Gizli numaralardan arayarak veya mesaj atarak beni rahatsız ettiler.	1	2	3	4
16)Uygunsuz fotoğraflarımı / videolarımı paylaşmam için beni zorladılar.	1	2	3	4
17)Şifrelerimi ele geçirir ve hesaplarıma girişimi engellediler.	1	2	3	4
18)Sahte hesaplar üzerinden benimle alay ettiler.	1	2	3	4
19.Çevrim içi arkadaş gruplarında benim paylaşımlarımı yok saydılar.	1	2	3	4
20)Cinsel içerikli sitelerde görüntülerimi paylaştılar.	1	2	3	4
21)Benimle, istemediğim halde, cinsel içerikli resimler veya videolar paylaştılar.	1	2	3	4
22)Şifrelerimi ele geçirir ve hesaplarımdaki özel bilgileri kurcaladılar.	1	2	3	4
23)Rahatsız edici mailler/mesajlar attılar.	1	2	3	4
24)İznim olmadan bana ait fotoğraf veya videoları paylaştılar.	1	2	3	4
25)Sahte hesaplar üzerinden bana uygunsuz içerikli (şiddet, cinsellik vb.) fotoğraf, video vb. gönderdiler.	1	2	3	4
26)Bana cinsel içerikli mesajlar gönderiler.	1	2	3	4
27)Adıma sahte hesaplar açarlar ve bu hesaplardan paylaşımlar yaptılar.	1	2	3	4
28)Sahte hesaplar üzerinden bana aşağılayıcı / tehdit içerikli mesajlar attılar.	1	2	3	4

Ek-4: Psikolojik İyi Oluş Ölçeği

PİOÖ

1 Kesinlikle katılmıyorum	**2** Katılmıyorum	**3** Biraz katılmıyorum	**4** Kararsızım	**5** Biraz katılıyorum	**6** Katılıyorum	**7** Kesinlikle katılıyorum

1.	Amaçlı ve anlamlı bir yaşam sürdürüyorum	☐
2.	Sosyal ilişkilerim destekleyici ve tatmin edicidir	☐
3.	Günlük aktivitelerime bağlı ve ilgiliyim	☐
4.	Başkalarının mutlu ve iyi olmasına aktif olarak katkıda bulunurum	☐
5.	Benim için önemli olan etkinliklerde yetenekli ve yeterliyim	☐
6.	Ben iyi bir insanım ve iyi bir hayat yaşıyorum	☐
7.	Geleceğim hakkında iyimserim	☐
8.	İnsanlar bana saygı duyar	☐

Ek-5: Etik Kurul Onayı

Lokman Hekim Üniversitesi
Bilimsel Araştırmalar
Etik Kurulu

Toplantı sayısı	Karar Sayısı	Toplantı tarihi
2024/11	1	31 Ekim 2024

Lokman Hekim Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Başkanı Prof. Dr. Feyyaz ONUR'un daveti üzerine 31 Ekim 2024 tarihinde aşağıdaki gündemle toplandı. Toplantıda Lokman Hekim Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu çalışma esasları hakkındaki yönergenin 6/6 maddesi gereğince etik kuruldaki görevli üyelerin çoğunluğunun toplantıda bulunduğu tespit edildi.

KARARLAR

Karar No.2024/244: Doç. Dr. Meltem MERiÇ'in sorumlu araştırmacısı olduğu **"Yetişkin bireylerin Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Engelleri ve Psikolojik yardım aramada kendini damgalama düzeyleri arasındaki ilişki"** başlıklı **(Kod No. 2024236)** çalışması **ETİK OLARAK UYGUN BULUNMUŞTUR.**

ETİK KURUL ÜYESİ
Prof. Dr. Feyyaz ONUR, Eczacılık Fakültesi *Başkan*
Prof. Dr. Fatih BAKIR, Tıp Fakültesi *Başkan Yardımcısı*
Prof. Dr. Belma TURAN, Tıp Fakültesi *Üye*
Prof. Dr. Mete KÖKSAL, Tıp Fakültesi *Üye*
Doç. Dr. Meltem MERİÇ, Sağlık Bilimleri Fakültesi *Üye*
Dr. Öğr. Üyesi Safiye GÖÇER, Tıp Fakültesi *Üye*
Dr. Öğr. Üyesi Fatma YILDIRIM, Tıp Fakültesi *Üye*
Dr. Öğr. Elif Tuba AKÇİN, Diş Hekimliği Fakültesi *Üye*
Dr. Öğr. Üyesi Sinem COŞKUN, Diş Hekimliği Fakültesi *Üye*
Dr. Öğr. Üyesi Açelya ERİKÇİ, Eczacılık Fakültesi *Üye*
Av. Cansu İNALTUN YILDIZ, Hukuk Müşavirliği *Üye*

Ek-6: Anket Araştırmaları İçin Aydınlatılmış Onam Formu

ANKET ARAŞTIRMALARI İÇİN AYDINLATILMIŞ ONAM FORMU

Araştırmanın amacını, araştırmaya katılmanın gönüllülük esasına dayalı olduğunu, ad, soyad, okul numarası gibi kişiyi tanıtıcı bilgilerin yazılmaması gerektiğini ve anketin doldurulma şeklini açıklayan bir metin, onam metni olarak araştırma verilerinin toplanması için geliştirilen anket formunun başına konmuştur.

Sevgili Katılımcı,
Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ile Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi başlıklı bu araştırma, Lokman Hekim Üniversitesi SBE Psikiyatri Hemşireliği ABD Tarafından yapılmaktadır. Araştırma Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ile Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişkinin ortaya konması amacıyla planlanmıştır. Araştırma yüksek lisans tez çalışması amacıyla planlanmıştır. Çalışmanın hiçbir aşamasında kişilerin isim ve soyisimleri sorulmayacak, verilerin bilgilerin mahremiyeti bu çalışmada korunacaktır. Yanıtlanan sorular anonim olarak değerlendirilecektir. Anketi cevaplamanız 15-20 dk zamanınızı alacak bu çalışmada yanıtlarınızı, soruların altında yer alan seçenekler arasından uygun olanı daire içine alarak ya da açık uçlu sorularda sorunun altında bırakılan boşluğa yazarak belirtiniz. Katılımcılardan beklenen, ölçeklerdeki soruları dikkatlice okuyup cevap veriniz. Soruların içtenlik ve eksiksiz olarak cevaplanması çalışmanın bilimsel ve başarısı açısından önemli olduğunu unutmayınız. Soruları yanıtlama aşamasında herhangi rahatsız edici bir durum karşısında geri çekilebilir ya da yarıda bırakabilirsiniz. Araştırmaya katılarak veri sağlayan ve zaman ayıran herkese teşekkür ederiz. Çalışma ile ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda aşağıdaki kişi ile iletişim kurabilirsiniz.

Anketi yanıtladığınız için teşekkür ederiz.

Çalışma ile ilgili herhangi bir sorunuz olduğunda aşağıdaki kişi ile iletişim kurabilirsiniz:

Ekin İrem Çifçi
Lokman Hekim Üniversitesi SBE Yüksek Lisans Öğrencisi
E-posta:
Telefon:

Doç. Dr. Meltem Meriç
E-posta:

Araştırma Ekibi
Ekin İrem Çifçi
Meltem Meriç

Çalışmaya katılmayı kabul ediyorsanız aşağıdaki kutucuğu X ile işaretleyiniz ve devam ediniz.

☐ Kabul ediyorum.

Ek-7: Araştırma Amaçlı Çalışma İçin Aydınlatılmış Onam Formu

Üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için bir araştırma yapmaktayız. Araştırmanın ismi 'Üniversite Öğrencilerinin Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ile Psikolojik İyi Oluş Düzeyleri Arasındaki İlişki'dir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalıdır. Kararınızdan önce araştırma hakkında sizi bilgilendirmek istemekteyiz. Bu araştırmayı yapmak istememizin nedeni, üniversite öğrencilerinin siber zorbalık, siber mağduriyet ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirleyerek, psikolojik iyi oluş düzeyinin düşüklüğünden kaynaklanan siber zorbalık davranış oranının azaltılarak, siber mağduriyet yaşanma durumunun engellenmesini sağlamaktır. Bu çalışmaya katıldığınız için sizden herhengi bir ücret istenmeyecektir. Ayrıca katılımınız için size ek bir ödeme de yapılmayacaktır. Sizinle ilgili bilgiler gizli tutulacaktır, ancak çalışmanın kalitesini denetleyen görevliler etik kurul ya da resmi makamlarca gereği halinde incelenebilecektir.

(Katılımcının Beyanı)

Sayın Ekin İrem Çifçi tarafından Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Programında bir araştırma yapılacağı belirtilerek bu araştırma ile ilgili yukarıdaki bilgiler bana aktarıldı. Bu bilgilerden sonra böyle bir araştırmaya 'Katılımcı' olarak davet edildim. Araştırma sonuçlarının eğitim ve bilimsel amaçlarla kullanımı sırasında kişisel bilgilerimin ihtimamla korunacağı hususunda bana yeterli güven verildi.

Araştırma için yapılacak harcamalarla ilgili herhangi bir parasal sorumluluk altına girmiyorum. Bana da herhangi bir ödeme yapılmayacaktır.

Bu araştırmaya katılmak zorunda değilim ve katılmayabilirim. Bana yapılan tüm açıklamaları ayrıntılarıyla anlamış bulunmaktayım. Kendi başıma belli bir düşünme süresi sonunda adı geçen bu araştırma projesinde 'Katılımcı' olarak yer alma kararını aldım. Bu konuda yapılan daveti büyük bir memnuniyet ve gönüllükle kabul ediyorum.

Imzalı bu form kağıdının bir kopyası bana verilecektir.

Ek-8: Ölçek İzinleri

Fwd: Siber Mağduriyet-Siber Zorbalık Ölçeği Uygulama Formu Hk. Harici Gelen Kutusu ×

ekin irem
Alıcı: ben

Hocam iyi günler, "Siber Zorbalık-Siber Mağduriyet Ölçeği" için izin aldığım maili iletmemi istemiştiniz.
Teşekkürler.

--------- Forwarded message ---------
Gönderen: **alper bayar**
Date: 19 Mar 2024 Sal, 15:16
Subject: Re: Siber Mağduriyet-Siber Zorbalık Ölçeği Uygulama Formu Hk.
To: ekin irem <

Merhaba Hocam;

Çalışmanızda kullanmak için hangi kısım uygunsa kullanabilirsiniz.

İyi çalışmalar.
Alper Bayar

On Tue, Mar 19, 2024, 14:06 ekin irem < wrote:

> Merhaba ben Ekin, Psikiyatri Hemşireliği alanında yüksek lisans yapmaktayım, yüksek lisans tezimde uygulamak istediğim Siber Mağduriyet-Siber Zorbalık Ölçeği Uygulama Formu hakkında bir şey sormak istiyorum.
> Bu iki formu birlikte kullanmak zorunda mıyız yoksa sadece Siber Zorbalık Ölçeğini kullanabilir miyim?
> Teşekkürler.

Fwd: Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Hk. Harici Gelen Kutusu ×

ekin irem
Alıcı: ben

--------- Forwarded message ---------
Gönderen: **Bulent Baki Telef** <
Date: 17 Tem 2025 Per, 18:20
Subject: Re: Psikolojik İyi Oluş Ölçeği Hk.
To: ekin irem <

Merhabalar,

Ekte ölçeği, geçerlik ve güvenirliğini gönderiyorum. Araştırmanızda kullanabilirsiniz. İyi çalışmalar.

PhD. Bülent Baki TELEF,

Positive Psychological Counseling and Guidance Center, Turkey.

17 Tem 2025 Per 16:42 tarihinde ekin irem < şunu yazdı:

> İyi günler hocam,
> Ben psikiyatri hemşireliği alanında yüksek lisans yapmaktayım, üniversite öğrencileri ile ilgili olan tezimde izin verirseniz Psikolojik İyi Oluş Ölçeği'ni kullanmak istiyorum.
> Teşekkür ederim, iyi çalışmalar.

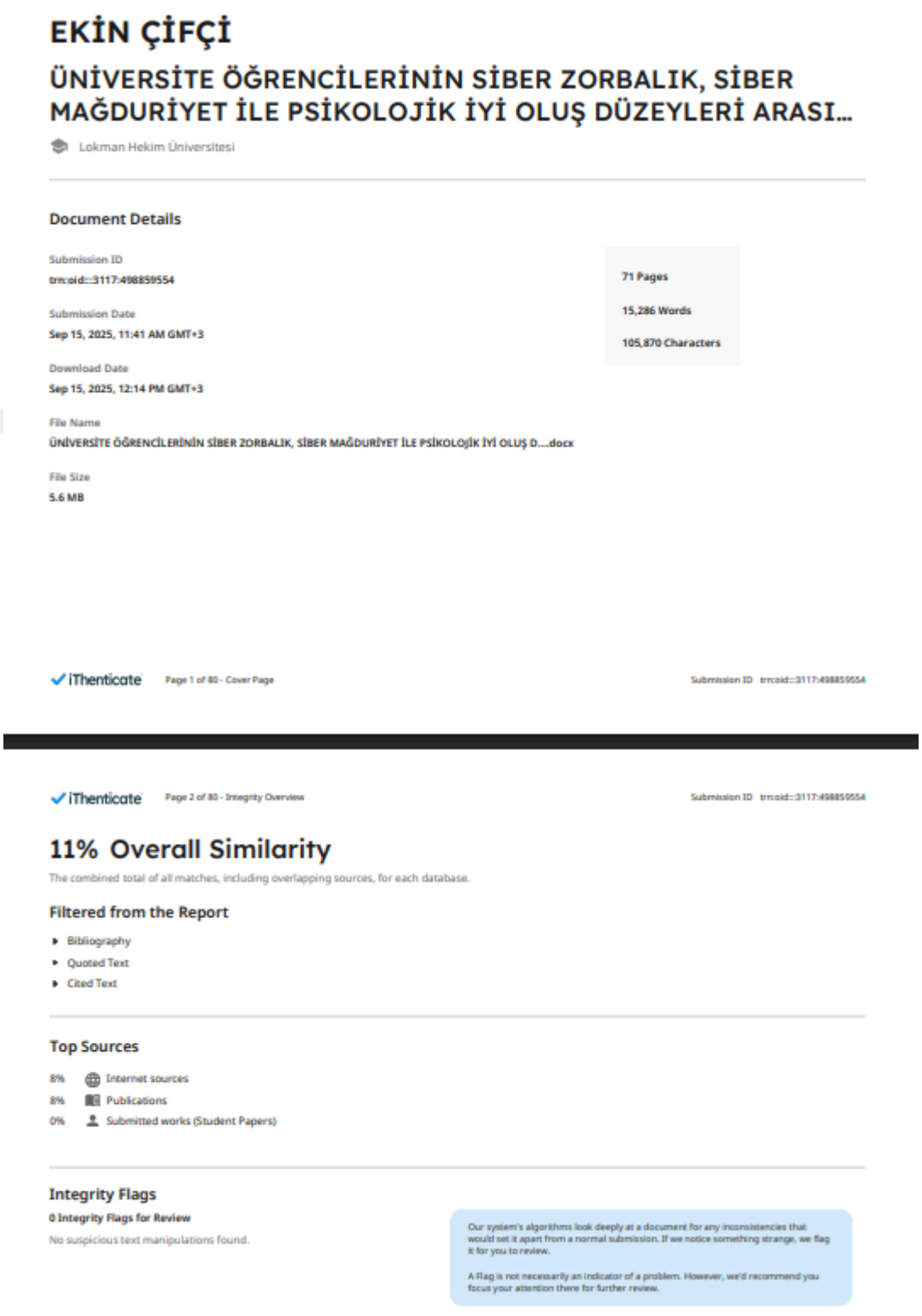
2 ek • Gmail tarafından tarandı

Psikolojik İyi Oluş...

Psikolojik iyi oluş ...

Ek-9: Orjinallik Raporu

EKİN ÇİFÇİ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK, SİBER MAĞDURİYET İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ ARASI...

Lokman Hekim Üniversitesi

Document Details

Submission ID
trn:oid:::3117:498859554

Submission Date
Sep 15, 2025, 11:41 AM GMT+3

Download Date
Sep 15, 2025, 12:14 PM GMT+3

File Name
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SİBER ZORBALIK, SİBER MAĞDURİYET İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ D....docx

File Size
5.6 MB

71 Pages

15,286 Words

105,870 Characters

iThenticate Page 1 of 80 - Cover Page Submission ID trn:oid:::3117:498859554

iThenticate Page 2 of 80 - Integrity Overview Submission ID trn:oid:::3117:498859554

11% Overall Similarity

The combined total of all matches, including overlapping sources, for each database.

Filtered from the Report

- Bibliography
- Quoted Text
- Cited Text

Top Sources

8% Internet sources
8% Publications
0% Submitted works (Student Papers)

Integrity Flags

0 Integrity Flags for Review

No suspicious text manipulations found.

Our system's algorithms look deeply at a document for any inconsistencies that would set it apart from a normal submission. If we notice something strange, we flag it for you to review.

A Flag is not necessarily an indicator of a problem. However, we'd recommend you focus your attention there for further review.

Top Sources

8% Internet sources
8% Publications
0% Submitted works (Student Papers)

Top Sources

The sources with the highest number of matches within the submission. Overlapping sources will not be displayed.

1	Internet	
acikbilim.yok.gov.tr		1%
2	Internet	
dergipark.org.tr		<1%
3	Internet	
www.researchgate.net		<1%
4	Publication	
Cetin, Denizhan. "universite ogrencilerinin Psikolojik Iyi oluslari Ve duyarli Sevgil...		<1%
5	Internet	
openaccess.biruni.edu.tr		<1%
6	Publication	
Danacioğlu, Betül. "Hemşirelerde nezaketsizlik davranışlarının iş performansına ...		<1%
7	Internet	
burkonturizm.com		<1%
8	Internet	
hdl.handle.net		<1%
9	Internet	
www.scribd.com		<1%
10	Internet	
bilselkongreleri.com		<1%
11	Publication	
Hacımustafaoğlu, Rahime. "Ortaöğretim Öğrencilerinin Bilgi Güvenliği Farkındalı...		<1%

iThenticate Page 3 of 80 - Integrity Overview Submission ID trn:oid:::3117:498859554

12	Publication	
Yarar, Yasin. "Lise öğrencilerinin iyi oluş düzeyleri ile siber zorbalık siber mağduri...		<1%
13	Internet	
adudspace.adu.edu.tr:8080		<1%

14 Internet
docplayer.biz.tr <1%

15 Internet
acikerisim.harran.edu.tr:8080 <1%

16 Internet
doi.org <1%

17 Publication
Yilmaz, Muhammet Fatih. "universite ogrencilerinin Psikolojik Iyi Oluslarinin Prob... <1%

18 Internet
en.isarconference.org <1%

19 Publication
Bişgin, Fetih. "Çölyak Hastası Çocukların Hastalıklarına Yönelik Tutumları ve Etkil... <1%

20 Publication
Cicek, Sena. "Ortaogretim Ogrencilerinin Problemli Internet Kullanimlarinin ve Si... <1%

21 Internet
slidetodoc.com <1%

22 Internet
www.medipol.edu.tr <1%

23 Internet
toad.halileksi.net <1%

24 Internet
www.covid19conference.org <1%

25 Internet
abis-files.aybu.edu.tr <1%

26 Internet
openaccess.cag.edu.tr <1%

27 Publication
Osmonova, Nargiza. "ÜNiversite ÖğRencilerinin Meslek Seçiminde Toplumsal Cin... <1%

28 Publication
Eroglu, Yuksel. "Ergenlerde Siber Zorbalik Ve Magduriyeti Yordayan Risk Etmenle... <1%

29 Publication
KURT, Seda, SÜT, Necdet, AKARSU, Özlem, ERGÜL, Gizem Dilan and KOSTAK, Mela... <1%

30 Publication
Sari, Derya. "Ortaokul Öğrencilerinin Sanal Zorbalık Yaşantılarının ve Öğretmenle... <1%

31 Publication
Yürümezoğlu, Havva Arslan. "Yataklı Tedavi Kurumlarında Çalışan Hemşirelerin İş... <1%

32 Internet
paperity.org <1%

33 Internet
www.jret.org <1%

34 Internet
docs.neu.edu.tr <1%

35 Publication
Alaçayır, Derya. "Yaşlılarda psikolojik iyi oluş, sosyal destek ve yaşam kalitesinin s... <1%

36 Internet
pdffox.com <1%

37 Publication
Akalp Gültekinli, Cansu. "Lise Öğrencilerinde Akran Zorbalığı : Algılanan Sosyal D... <1%

38 Publication
Güneş, Aslı. "Üniversite öğrencilerinin aile iklimi algıları ile manevi iyi oluşları ara... <1%

39 Publication
Müşerrefe Nur KELEŞ. "The Effect of Movie Watching Method on Empathy and Co... <1%

40 Publication
Eroğlu, Yüksel. "Koşullu Öz-değer, Riskli İnternet Davranışları ve Siber Zorbalık/M... <1%

41 Publication
Güler, Elif. "Ayirici Birliktelikler, Sosyal Ögrenme, Habitus Ve Alan Teorileri Bagla... <1%

42 Publication
Koyuncu, Mustafa Bahadır. "Şiddet içerikli bilgisayar oyunlarının üniversite öğren... <1%

43 Publication
ozkan, serife Nur. "Konya Ilinde ogrenim Goren Ortaokul ogrencilerinin Siber Zor... <1%

44 Publication
Karagözoğlu, Merve. "Adolesanlarda sağlık okuryazarlığı ile sağlıklı yaşam biçimi ... <1%

45 Internet
dspace.balikesir.edu.tr <1%

46 Internet
www.duvaryayinlari.com <1%

47 Publication
Çetin Avcı, Seda. "Doğum şeklinin ebeveynlik davranışı, yenidoğanı algılama ve m... <1%

48 Internet
acikarsiv.aydin.edu.tr <1%

49 Internet
acikerisim.nevsehir.edu.tr <1%

50 Internet
967c5bd4-7a5f-4fd4-85a3-782b846503d9.filesusr.com <1%

51 Publication
Aksel, Begüm. "0-6 yaş arası çocuğu olan annelerin psikolojik iyi oluşlarının öznel ... <1%

52 Publication
DEMİRCİ, İbrahim and ŞAR, Ali Haydar. "Kendini Bilme ve Psikolojik İyi Oluş Arası... <1%

53 Publication
Duman, Emel. "Velilere Yonelik Gelistirilen Siber Zorbalik Farkindalik Egitiminin Et... <1%

54 Publication
Esmer, Gamze. "3-6 Yas Cocuklarin Annesinin ve Anneannesinin Cocuk Yetistirme ... <1%

55 Publication
Eyuboğlu, Fatma Aycan Binay. "Güvenli internet ve bilgisayar kullanımı kursuna k... <1%

56 Internet
acikerisim.medipol.edu.tr <1%

57 Internet
sporbilimleri.org.tr <1%

58 Publication
Demir, Dilek. "İlkokul Öğrencilerinin Yeme Davranışlarının ve Ebeveynlerin Besle... <1%

59 Publication
Hanife KAYA, Mine BEKAR. "Health Professionals Views on Cultural Humility and I... <1%

60 Publication
Karakurt, Aslı. "Ergenlerde akademik güdülenmenin yordanmasında okul bağlılığ... <1%

61 Publication
Sarıkan, Sıdıka. "ÜNiversite Öğrencilerinin Duygusal Zeka, Bilişsel Esneklik ve Psi... <1%

62 Publication
Yazan, Kaan Doğan. "Lise Öğrencilerinde Akademik Başarı, Sosyal Destek ve Sosy... <1%

63 Internet
acikerisim.topkapi.edu.tr <1%

64 Internet
docobook.com <1%

65 Internet
intwellbeing.com <1%

66 Internet
openaccess.ahievran.edu.tr <1%

67 Internet
openaccess.hacettepe.edu.tr <1%

68 Internet
www.icommeh.org <1%

69 Internet
www.phdernegi.org <1%

70 Publication
Dugan, Sitrenur. "Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanimi i... <1%

71 Publication
Kabakci, Busra. "universite ogrencilerinin Psikolojik katiliklarinin yordanmasinda ... <1%

72 Publication
Toraman, Lale. "Ortaokul ogrencilerinin Dijital Yerli Olma Durumlari Ve Karsilasil... <1%

73 Publication
Çakir, Gamze. "Lise Öğrencilerinin Öznel Iyi Oluş Düzeylerinin Bazı Değişkenler A... <1%

74 Publication
Şenoğlu, Tayfun. "Türkiye'De Siber Zorbalık ve Siber Farkındalığa Yönelik Yapılan ... <1%

75 Publication
Alp, Rıdvan. "Pandemi Döneminde Üniversite Öğrencilerinin Fiziksel Aktivite Düze... <1%

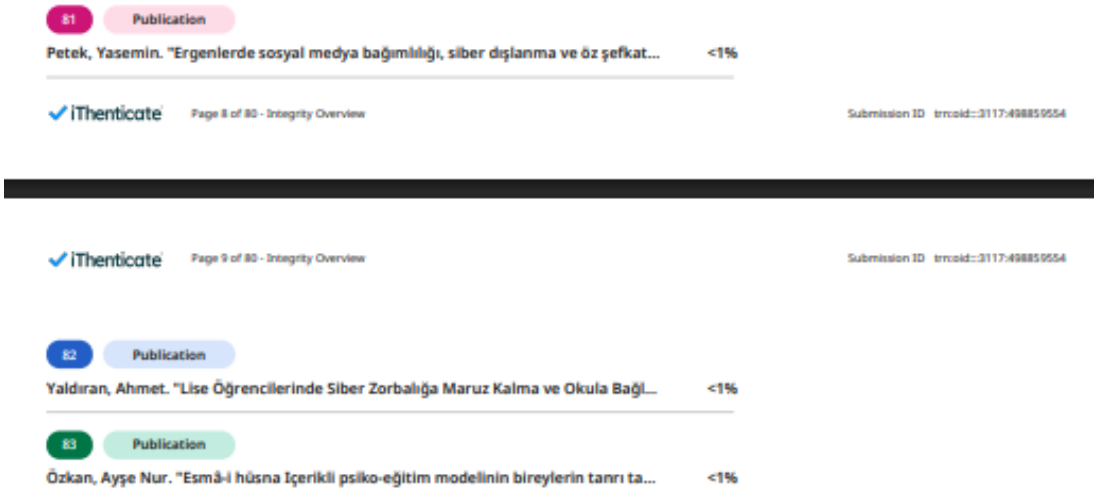
76 Publication
Apan, Feyza Gül. "Ortaokul Ögrencilerinin Algilanan Aile Internet Tutumlarina Gö... <1%

77 Publication
Ceylan, Emre. "Yeni medyanin gelismesiyle Birlikte yazili basinda Ortaya Cikan Uy... <1%

78 Publication
Gür, Ercan. "Boşanmış ve evli ebeveynlere sahip ergenlerin siber zorbalık sosyal d... <1%

79 Publication
Mahire Olcay ÇAM, Ege Miray TOPCU, Yeliz AKTAŞ, Aysel AVCI, Cansu GÜLER, Özg... <1%

80 Publication
Oksuz, Ozlem. "Cinsiyetin Internet Bagimliligi, Problemli Internet Kullanimi, Siber... <1%

81
Publication
Petek, Yasemin. "Ergenlerde sosyal medya bağımlılığı, siber dışlanma ve öz şefkat... <1%
iThenticate
Page 8 of 80 - Integrity Overview
Submission ID trn:oid:::3117:498859554

iThenticate
Page 9 of 80 - Integrity Overview
Submission ID trn:oid:::3117:498859554
82
Publication
Yaldıran, Ahmet. "Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalığa Maruz Kalma ve Okula Bağl... <1%
83
Publication
Özkan, Ayşe Nur. "Esmâ-i hüsna İçerikli psiko-eğitim modelinin bireylerin tanrı ta... <1%

Ek-10: Özgeçmiş

ÖZGEÇMİŞ

I- Bireysel Bilgiler

Adı: Ekin İrem

Soyadı: ÇİFÇİ

Doğum yeri ve tarihi:

II- Eğitim (tarih sırasına göre yeniden-eskiye doğru)

2022-Lisans- Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

III- Mesleki Deneyimi

IV- Üye Olduğu Bilimsel Kuruluşlar

V- Bilimsel Yayınları (ulusal ya da uluslararası makale, bildiri, poster, kitap ya da kitap bölümü vb.)

VI- Bilimsel Etkinlikleri

Projeleri

Aldığı burslar ve ödüller

Verdiği seminerler

Konuşmacı olarak katıldığı konferans ve paneller

VII- Katıldığı Diğer Eğitim Programları